

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**« Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ »
« EFFECT OF STUTTERING ON ADULTS’
QUALITY OF LIFE »**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Λουβή Γεωργία

Φίλη Κωνσταντίνα

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Νικόλαος Τρίμμης, PhD CCC A/SLP

ΠΑΤΡΑ, 2014

Αφιέρωση των ερευνητών

« Αφιερώνεται στους γονείς μας και σε όσους σέβονται την ιδιαιτερότητα των άλλων...»

Ευχαριστίες των ερευνητών

Μέσα από το σύντομο κείμενο που ακολουθεί, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλα τα άτομα, τα οποία βοήθησαν το καθένα ξεχωριστά και με το δικό του τρόπο ώστε να καταφέρουμε να ολοκληρώσουμε τη πτυχιακή μας εργασία.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ και ευγνωμοσύνη οφείλουμε στην οικογένειά μας για την ψυχολογική και οικονομική υποστήριξη που μας παρείχαν σε όλη τη διάρκεια των σπουδών μας, που χωρίς αυτούς ίσως να μην ήμασταν στο σημείο να πραγματοποιούμε τη πτυχιακή μας εργασία. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε επίσης, τον επιβλέποντα καθηγητή της εργασίας μας κ. Τρίμμη Νικόλαο, για την πολύτιμη βοήθειά του, για την καθοδήγηση και την υποστήριξη που μας προσέφερε καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής μας εργασίας. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα και να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας σε όλους όσους συμμετείχαν στην διαδικασία υλοποίησης της έρευνάς μας, με την συμπλήρωση των απαραίτητων ερωτηματολογίων. Επίσης, ευχαριστούμε όλους τους καθηγητές του ΑΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ του τμήματος λογοθεραπείας για της γνώσεις που μας μετέδωσαν κατά τη διάρκεια των σπουδών μας ώστε να είμαστε σε θέση να πραγματοποιήσουμε το ερευνητικό και συγγραφικό κομμάτι της πτυχιακής μας εργασίας. Τέλος, ευχαριστούμε όλους τους φίλους και συναδέλφους μας για τα όμορφα φοιτητικά χρόνια.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του τμήματος λογοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας.

Το ενδιαφέρον μας πάνω στις διαταραχές ροής της ομιλίας και οι σκέψεις μας για το πως μία τέτοια διαταραχή, όπως είναι ο τραυλισμός μπορεί να επιδρά σε διάφορες πτυχές της ζωής ενός ατόμου, αποτέλεσε κίνητρο για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος.

Θελήσαμε να διερευνήσουμε την ιδιωτική πλευρά της διαταραχής, αυτή που περιλαμβάνει τα βαθύτερα συναισθήματα, τις αντιλήψεις και τους προβληματισμούς του ίδιου του ατόμου για τη φύση της διαταραχής του και το επακόλουθο αντίκτυπο στη ποιότητα ζωής του.

Ο παράγοντας του φύλου και ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού, όπως το αντιλαμβάνονται τα ίδια τα άτομα, λήφθηκαν υπόψιν για τη διαφοροποίηση ως προς το βαθμό επίδρασης που μπορεί να έχει ο τραυλισμός στη ζωή τους.

Σκοπός της πτυχιακής, τίθεται το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενήλικων ατόμων που τραυλίζουν, ένα θέμα πολυπαραγοντικό με ποικίλες παραμέτρους, διαφοροποιήσεις από άτομο σε άτομο λόγω της διαφορετικής στάσης του καθενός απέναντι στη διαταραχή του.

Η ανάλυση του θέματος που ακολουθεί, ελπίζουμε να καλύψει επαρκώς τις προαναφερθείσες σκέψεις και διατυπώσεις μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ερευνητική δραστηριότητα που ακολουθεί αποτελεί προσπάθεια των ερευνητών για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των ανθρώπων που εμπλέκονται επικοινωνιακά με άτομα που παρουσιάζουν τραυλισμό για τις βαθύτερες συγκεκαλυμμένες πτυχές της διαταραχής, με απώτερο σκοπό να τους παρέχουν την καταλληλότερη αντιμετώπιση. Εξετάζει τη διαταραχή του τραυλισμού όχι μόνο ως ένα πρόβλημα ομιλίας, αλλά και ως μία διαταραχή που μπορεί να επιφέρει αντίκτυπο σε διάφορες πτυχές της ζωής ατόμων που παρουσιάζουν τραυλισμό, λαμβάνοντας υπόψη το παράγοντα του φύλου και το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού τους, όπως το αντιλαμβάνονται τα ίδια τα άτομα.

Το θέμα της εργασίας εξετάζεται τόσο από βιβλιογραφική, όσο και ερευνητική σκοπιά και διακρίνεται σε τρία βασικά μέρη.

Στο πρώτο μέρος, αναφέρονται γενικά στοιχεία για τον τραυλισμό και πραγματοποιείται μια προσπάθεια προσδιορισμού της έννοιας της ποιότητας ζωής, ενώ επιχειρείται μία εκτενής παρουσίαση προηγούμενων ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί πάνω στο εξεταζόμενο θέμα της εργασίας μας.

Το δεύτερο μέρος εμπεριέχει την αναλυτική παρουσίαση του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της εκπόνησης πρωτογενούς έρευνας η οποία υλοποιήθηκε μέσω της διανομής ερωτηματολογίων σε ενήλικα άτομα με τραυλισμό.

Το τελικό μέρος της πτυχιακής, συμπεριλαμβάνει τη διαγραμματική παρουσίαση των αποτελεσμάτων και την αναλυτική περιγραφή των συμπερασμάτων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα αποδεικνύουν ότι όλοι οι τομείς της ποιότητας ζωής ενηλίκων με τραυλισμό επηρεάζονται λόγω της διαταραχής της ομιλίας τους.

Επίσης, συμπεραίνεται ότι δεν υπάρχει διαφοροποίηση ως προς την επίδραση του τραυλισμού μεταξύ αντρών και γυναικών που τραυλίζουν στη ποιότητα ζωής τους.

Τέλος, διαπιστώθηκε ότι ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού επιδρά σε κάποιους τομείς και σε άλλους όχι, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με τραυλισμό φανερώνει ότι ο σοβαρός βαθμός τραυλισμού επηρεάζει σε μεγαλύτερο βαθμό τη ποιότητα ζωής τους σε σχέση με τον ήπιο και μέτριο τραυλισμό.

Λέξεις-κλειδιά: Τραυλισμός, Ποιότητα ζωής, Παράγοντας φύλου, Βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού

SUMMARY

The following research is an attempt to inform and raise awareness of all people who communicate with individuals who stutter, about the deeper covered aspects of the disorder, aiming to provide them the most appropriate attitude.

It examines stuttering not only as a problem of speech, but also as a disorder which affects many aspects of person's life, taking into account the gender factor and the degree of severity of stuttering as patient perceive for himself.

Our thesis is divided into three main parts, and its theme is examined for literature and research purposes.

The first part, represents general information of stuttering, approaching the definition of quality of life while it is attempt to refer on an extensive presentation of previous surveys conducted on issue of our own work.

The second part, involves a detailed presentation of the design, implementation and development of primary research which was carried out by distributing questionnaires to adults who stutter.

The final part of thesis, includes diagrammatic presentation of results and a detailed description of researches' findings.

The conclusions of the research demonstrate that all aspects of the quality of life of adults who stutter are affected due to their disorder of speech.

Also, it is concluded that there is no difference on the effect of stuttering between men and women who stutter on their quality of life.

Finally, it was found that the degree of severity of stuttering affects some areas, and not others, and the higher proportion of persons with stuttering indicates, that severe stuttering affects to a greater extent their quality of life compared with the mild and moderate stuttering.

Keywords: Stuttering, Quality of life, Gender factor, Degree of severity of stuttering.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</i>	<i>σελ.3</i>
<i>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</i>	<i>σελ.4</i>
<i>SUMMARY</i>	<i>σελ.5</i>
<i>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</i>	<i>σελ.6-7</i>
<i>ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ</i>	<i>σελ.8</i>
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</i>	<i>σελ.10-39</i>
<i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	<i>σελ.9-10</i>
<u><i>1.1 ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ</i></u>	
1.1.1 Ορισμός φυσιολογικής ροής.....	<i>σελ.11</i>
1.1.2 Ορισμός τραυλισμού.....	<i>σελ. 11-12</i>
1.1.3 Συμπτωματολογία τραυλισμού.....	<i>σελ. 13</i>
1.1.4 Παράγοντες που συμβάλλουν στον τραυλισμό.....	<i>σελ. 14</i>
1.1.5 Επιδημιολογικά στοιχεία.....	<i>σελ. 14</i>
<u><i>1.2 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ</i></u>	
1.2.1 Τι είναι η ποιότητα ζωής.....	<i>σελ. 15</i>
1.2.2 Η αλληλεπίδραση υγείας και ποιότητα ζωής.....	<i>σελ.15-16</i>
1.2.3 Ορισμός ποιότητα ζωής.....	<i>σελ.16-19</i>
1.2.4 Κλίμακες μέτρησης ποιότητα ζωής.....	<i>σελ.19-21</i>
1.2.5 Σημαντικότητα μέτρησης ποιότητα ζωής.....	<i>σελ.21</i>
<u><i>1.3 ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ</i></u>	
1.3.1 Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν.....	<i>σελ.22-23</i>
1.3.2 Ο τραυλισμός σε σχέση με το φύλο.....	<i>σελ. 23-25</i>
1.3.3. Συσχέτιση σοβαρότητας τραυλισμού με το βαθμό επίδρασης στη ποιότητα ζωής.....	<i>σελ. 25-26</i>
1.3.4 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ψυχολογία του ατόμου.....	<i>σελ.26-29</i>
1.3.5 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη φυσική κατάσταση του ατόμου...	<i>σελ.29</i>
1.3.6 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον κοινωνικό τομέα του ατόμου....	<i>σελ.30-33</i>
1.3.7 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον επαγγελματικό τομέα του ατόμου.....	<i>σελ.33-36</i>
1.3.8 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον εκπαιδευτικό τομέα του ατόμου...	<i>σελ.36</i>
1.3.9 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη προσωπική ανάπτυξη και ολοκλήρωση του ατόμου.....	<i>σελ.36-37</i>
<u><i>1.4 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ</i></u>	
1.4.1 Στόχοι της έρευνας.....	<i>σελ.38-39</i>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....σελ.40-47	
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	
<u>1.ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΡΑΦΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	
2.1.1 Γενικά στοιχεία.....σελ.40	
2.1.2 Υλικό δοκιμασίας.....σελ.40-44	
2.1.3 Τρόπος -προϋποθέσεις κατασκευής του ερωτηματολογίου.....σελ.44-45	
2.1.4 Κατασκευή δείγματος.....σελ.45	
2.1.5 Τρόπος συμπλήρωσης ερωτηματολογίων.....σελ.45	
2.1.6 Τρόπος επεξεργασίας ερωτηματολογίων.....σελ.45	
<u>2. ΕΚΠΟΝΗΣΗ-ΕΦΑΡΜΟΓΗ-ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	
2.2.1 Συμμετέχοντες.....σελ.46	
2.2.2 Διαδικασία δοκιμασίας.....σελ.46-47	
2.2.3 Δυσκολίες-Προβλήματα-Παρατηρήσεις κατά τα διεξαγωγή της έρευνας.....σελ.47	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....σελ.48-95	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
3.1 ΠΕΡΙΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....σελ. 48-54	
3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΗΣΕΩΝ.....σελ. 55-80	
3.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....σελ.81-95	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....σελ.96-98	
ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	
4.1 ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....σελ.96-97	
4.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ.98	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....σελ.99-104	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....σελ.105- 141	

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΠΤ: ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΤΡΑΥΛΙΖΟΥΝ

ASHA: AMERICAN SPEECH-LANGUAGE-HEARING ASSOCIATION

DSM-IV: DIAGNOSTIC AND STATISTICAL MANUAL

ICD-10: INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES

Κ.Α: ΚΑΙ ΑΛΛΑ

ΠΖ: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Π.Ο.Υ.: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε άτομο μπορεί να τραυλίσει σε κάποιες λέξεις, και όταν γίνεται αυτό νοιώθει ντροπή, ωστόσο γρήγορα το ξεπερνάει. Για ανθρώπους όμως που αποτελεί συχνό φαινόμενο, αυτή η κατάσταση εξελίσσεται σε μια φοβιστική-αγχωτική εμπειρία επιφέροντας πολλές φορές αρνητικές επιδράσεις σε διάφορες πτυχές τις ζωής τους.

Η διαταραχή του τραυλισμού, είναι μια πολυδιάστατη, επικοινωνιακή διαταραχή που περιέχει δύο βασικές πλευρές. Η μία πλευρά της, η επιφανειακή, αφορά τις εμφανείς συμπεριφορές του τραυλισμού, αυτές που βλέπουμε και ακούμε. Ενώ η δεύτερη, η ιδιωτική της πλευρά, αφορά όλες τις συμπεριφορές που δεν διακρίνουμε εμείς και είναι αυτή που περιλαμβάνει τα βαθύτερα συναισθήματα, τις σκέψεις και αντιλήψεις του ατόμου, αλλά και της οικογένειάς του και των ακροατών του για την ιδιαίτερη φύση της διαταραχής.

Οι συμπεριφορές αυτές, οι 'κρυμμένες' εκφράζονται διαφορετικά από άτομο σε άτομο και σε διαφορετικό βαθμό, άλλοτε ήπια και άλλοτε εντονότερα, ανάλογα με κάποιους παράγοντες επίδρασης, όπως είναι η λήψη ή μη λογοθεραπείας, ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού και ο παράγοντας του φύλου. Ενώ ορισμένες φορές υπάρχει και η προσπάθεια άρνησης της παρουσίας της διαταραχής από το άτομο που παρουσιάζει τραυλισμό και των επιπτώσεων της στο σύνολο της ζωή του.

Ο παγκόσμιος οργανισμός υγείας, αναφέρει ότι ο τραυλισμός είναι μία ανικανότητα όπου επηρεάζει την ικανότητα του ατόμου να φτάσει τους στόχους και τις επιθυμίες του στη ζωή.

Από παλαιότερες αλλά και πιο πρόσφατες έρευνες που έχουν διεξαχθεί προκύπτει ότι ο τραυλισμός μπορεί να επηρεάσει τη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν, μέσω ενδεχομένως περιορισμού των επικοινωνιακών επιλογών και αύξηση της ανησυχίας γύρω από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. (Klein & Hood, 2004. Plexico & all, 2009)

Ο Sheehan (1970) όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα της Μαλανδράκη (2012) αναφέρει ότι σε άτομα με σοβαρό χρόνιο ή επίμονο τραυλισμό συχνά παρατηρείται μια τόσο σύνθετη ψυχοσυναισθηματική κατάσταση και αρνητική αυτοαντίληψη, που σε πολλές περιπτώσεις προκαλεί και μια ψυχοσυναισθηματική αναπηρία.

Ο επαγγελματικός τομέας του ατόμου μπορεί επίσης να επηρεαστεί λόγω του τραυλισμού του. (Klein & Hood, 2004)

Οι προσωπικές σχέσεις του ατόμου, οι σχέσεις με τους φίλους του, την οικογένειά του, είναι επιπλέον πτυχές της ζωής του ατόμου που 'ελέγχονται' και μπορεί να περιορίζονται από τη διαταραχή στην ομιλία τους. (Klompas & Ross, 2014. Weingarten, L. B. 2012).

Ανάλογα με τη σοβαρότητα των περιορισμών του κάθε ατόμου, την αντίληψη που έχουν τα ίδια τα άτομα για τη σοβαρότητα του προβλήματός τους αλλά και ανάλογα με τον τρόπο που εκλαμβάνουν τις αντιδράσεις των άλλων ατόμων για τον τραυλισμό τους υπάρχει και το αντίστοιχο αντίκτυπο στη ΠΖ τους (Blood, G. W. et all 2003).

Εκτός από το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού, το φύλο είναι ένας επιπλέον παράγοντας που μπορεί να διαφοροποιήσει το βαθμό επίδρασης του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν και σε κάθε τομέα της ζωής τους ξεχωριστά.

Η παραπάνω υπόθεση επιβεβαιώνεται αν και περιορισμένα από διάφορες έρευνες.

Σε έρευνα του Klein & Hood (2004), όπως αναφέρεται στο άρθρο της Weingarten, L. B. (2012), αναφέρεται ότι οι άντρες με τραυλισμό δέχονται μεγαλύτερες διακρίσεις στο

χώρο εργασίας από τις γυναίκες, ωστόσο οι γυναίκες νοιώθουν ότι ο τραυλισμός τους, τους αποτρέπει να δείξουν όλες τις δυνατότητές τους.

Παλαιότερες έρευνες, όπως αυτή του Silverman & Zimmer (1979) όπως αναφέρονται στο άρθρο της Weingarten, L. B. (2012), δείχνουν ότι οι άντρες θεωρούσαν περισσότερο ως αναπηρία τον τραυλισμό τους και διαπίστωσαν ότι ο τραυλισμός φαίνεται να είναι περισσότερο ένα πρόβλημα για τους άντρες, παρά για τις γυναίκες λόγω των προσδοκιών που έχει η κοινωνία κυρίως από τον αντρικό πληθυσμό.

Σήμερα, τα παραπάνω στοιχεία μπορεί να έχουν αλλάξει και η βιβλιογραφία ως προς αυτό το κομμάτι παρουσιάζεται περιορισμένη, ωστόσο από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να κατανοήσουμε ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις ως προς το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ΠΖ ΑΠΤ ανάλογα με το φύλο τους.

Η παρούσα ερευνητική δραστηριότητα θα προσπαθήσει να δώσει απαντήσεις στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Κατανοώντας τη πολύπλοκη ‘συγκεκριαυμένη’ πλευρά του τραυλισμού, δίνεται η δυνατότητα στον θεραπευτή αλλά και σε όλα τα άτομα που εμπλέκονται επικοινωνιακά με άτομα αυτού του πληθυσμού, να προσφέρουν την κατάλληλη βοήθεια και υποστήριξή τους ώστε να ανταπεξέλθουν στο πρόβλημά τους, με υγιείς τρόπους, αλλάζοντας τη ζωή τους προς το καλύτερο.

Οι παραπάνω διατυπώσεις είναι το αντικείμενο διερεύνησης και μελέτης της παρούσας εργασίας και αποτελούν σημαντικό κομμάτι για τον κλάδο της λογοθεραπείας.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ξεκινώντας με το **πρώτο κεφάλαιο** που είναι αυτό της εισαγωγής, γίνεται αναφορά στα βασικότερα στοιχεία του τραυλισμού (1.1.1- 1.1.5). Ακόμη γίνεται παρουσίαση των βασικότερων παραμέτρων του όρου της ποιότητας ζωής. (1.2.1-1.2.5). Στη συνέχεια, παρουσιάζονται εκτενώς παλαιότερες έρευνες που έχουν διεξαχθεί για τη ποιότητα ζωής στον τραυλισμό και τους παράγοντες που μπορεί να τη διαφοροποιήσουν από άτομο σε άτομο, όπως επίσης γίνεται αναφορά στις σημαντικότερες ερευνητικές προσπάθειες που έχουν γίνει σχετικά με κάθε τομέα της ζωής του ατόμου ξεχωριστά που επηρεάζεται λόγω του τραυλισμού του.(1.3.1-1.3.9). Στο τέλος του κεφαλαίου, καθορίζονται οι στόχοι της έρευνας.

Το **δεύτερο κεφάλαιο**, περιγράφει αναλυτικά τη μεθοδολογία και τη σχεδίαση της ερευνητικής μελέτης που ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας καθώς και τη διαδικασία εκπόνησης και εφαρμογής της έρευνας.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** παρατίθεται το υλικό που συλλέχθηκε και γίνεται η ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν, καθώς και καταγραφή των αποτελεσμάτων βάσει των στόχων.

Στο **τέταρτο** και τελευταίο κεφάλαιο, αναφέρονται τα αναλυτικά συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε, τα οποία οδηγούν σε συγκεκριμένες προτάσεις και τελειώνει με μια σύνοψη των όσων προηγήθηκαν στα κεφάλαια που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία. Αναφέρονται ερωτήματα, τα οποία άφησε η έρευνα που πραγματοποιήθηκε και μπορεί να γίνουν αντικείμενο για περαιτέρω ερευνητική δραστηριότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ

1.1.1 Ορισμός φυσιολογικής ροής

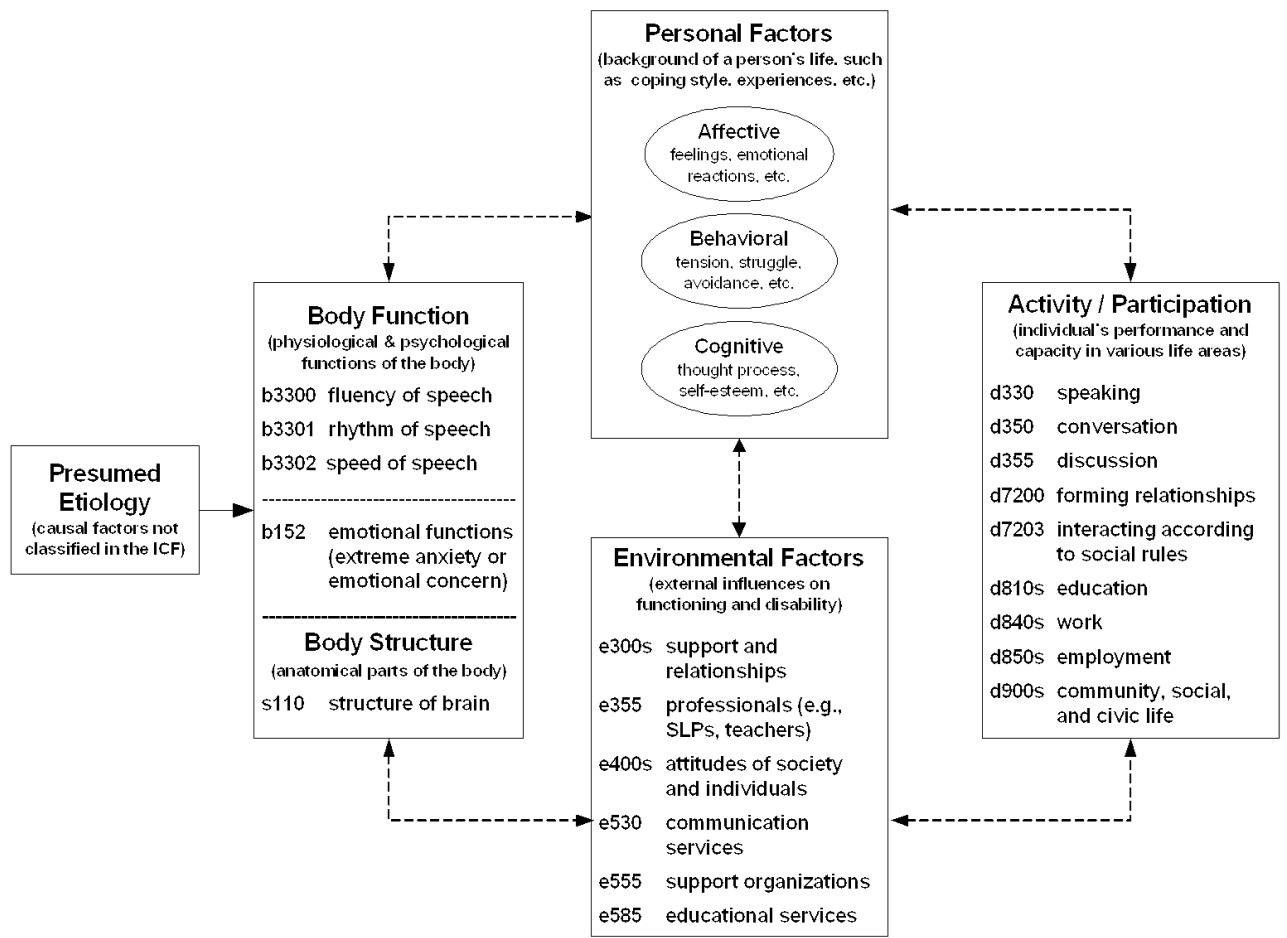
Σύμφωνα με την ASHA, όπως αναφέρει η Μαλανδράκη, Γ. (2012), η φυσιολογική ροή ομιλίας ορίζεται ως η παράμετρος εκείνη της παραγωγής ομιλίας που περιλαμβάνει τη συνέχεια, την ομαλότητα, το ρυθμό και/ή την προσπάθεια με τις οποίες ένας ομιλητής παράγει τις διάφορες γλωσσολογικές μονάδες.

Τα κυριότερα στοιχεία που περιλαμβάνουν τη ροή ομιλίας είναι α) η παρουσία επαναλήψεων, επιμηκύνσεων, παρεμβολών και αναθεωρήσεων στην ομιλία, β) η παρουσία και θέση παύσεων στην ομιλία γ) ο ρυθμός ομιλίας, δ) ο βαθμός φυσικής και νοητικής προσπάθειας ε) η προσωδία

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία χαρακτηρίζεται μια ομιλία ευχερή ή μη.

1.1.2 Ορισμοί για τον τραυλισμό

- Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO 1993), ο τραυλισμός «είναι μια διαταραχή στο ρυθμό ομιλίας, κατά την οποία το άτομο γνωρίζει ακριβώς τι θέλει να πει, αλλά, εκείνη τη στιγμή, δεν είναι σε θέση να το πει, εξαιτίας μιας ακούσιας επαναληπτικής επιμήκυνσης ή παύσης ενός φθόγγου».
- Σήμερα, οι ειδικοί που ασχολούνται με τον τραυλισμό, όπως και τα δύο επικρατέστερα διαγνωστικά εγχειρίδια, το DSM-IV (Diagnostic and Statistical Manual) και το ICD (International Classification of Diseases) θεωρούν τον τραυλισμό ως διαταραχή του λόγου και της ομιλίας και τον εντάσσουν στην ευρύτερη κατηγορία των διαταραχών της επικοινωνίας. Το DSM-IV υποστηρίζει ότι ο τραυλισμός ορίζεται «ως διαταραχή της φυσιολογικής ροής και της ρυθμικής διαμόρφωσης της ομιλίας, η οποία είναι δυσανάλογη για την ηλικία του ατόμου.»

Σχεδιάγραμμα 1

Ολοκληρωμένο μοντέλο του παγκόσμιου οργανισμού υγείας για τον τραυλισμό. (WHO 2001). Version of the Yaruss and Quesal (2004). Adapted with permission from Yaruss & Quesal (2004).

1.1.3 Συμπτωματολογία τραυλισμού

Υπάρχουν συμπτώματα στον τραυλισμό ορατά , που εκδηλώνονται ανοιχτά και γίνονται εύκολα αντιληπτά , αλλά και συμπτώματα συγκαλυμμένα, που βιώνει αποκλειστικά το ίδιο το άτομο που τραυλίζει και τα οποία δεν είναι κατ' ανάγκη γνωστά στους άλλους.

Τα **έκδηλα(ορατά) συμπτώματα** τραυλισμού η αλλιώς οι 'κύριες' συμπεριφορές ομαδοποιούνται ως εξής στον παρακάτω πίνακα:

Επαναλήψεις ήχων και συλλαβών
Επιμηκύνσεις ήχων
Επιφωνήματα
Σπασμένες λέξεις (π.χ. παύσεις μέσα σε μία λέξη)
Ηχηρό ή σιωπηλό μπλοκάρισμα (γεμάτες ή κενές παύσεις της ομιλίας)
Περιφράσεις (υποκαταστάσεις λέξεων για την αποφυγή προβληματικών λέξεων)
Λέξεις παραγόμενες με υπερβολική σωματική ένταση
Επαναλήψεις ολόκληρων μονοσύλλαβων λέξεων (π.χ., το-το-το-το-είδα)

Πίνακας 1
Συμπτώματα του τραυλισμού από το DSM-IV

Κάθε άτομο που τραυλίζει έχει να αντιμετωπίσει, ένα μέρος ή και το σύνολο της συμπτωματολογίας αυτής σε διαφορετικό βαθμό. Παράλληλα, στην προσπάθειά τους να αρθρώσουν τους ήχους της ομιλίας, κάποια από τα άτομα που τραυλίζουν κάνουν συχνά συνοδευτικές χειρονομίες. Αυτές είναι γνωστές ως δευτερεύουσες συμπεριφορές, όπως απώλεια βλεμματικής επαφής με το συνομιλητή, κίνηση της κεφαλής κατά την προσπάθεια, τρέμουλο στις γνάθους η στα χείλη κτλ.. το πετάρισμα των ματιών, η αποφυγή βλεμματικής επαφής, η συνοφρύωση και το ρυτίδιασμα του προσώπου, το αίσθημα της κοπιαστικής αναπνοής. Στην καλύτερη των περιπτώσεων, ενδέχεται να μην έχουν κανένα συνοδό κινητικό σύμπτωμα. (DSM-IV)

Πέρα όμως από τα έκδηλα αυτά συμπτώματα, ο ενήλικας που τραυλίζει έχει επιπλέον να αντιμετωπίσει και τον ιδιαίτερο ψυχισμό του, ο οποίος έχει διαμορφωθεί με δεδομένο το πρόβλημα ροής στην ομιλία του.

Τα **'συγκαλυμμένα'** λοιπόν **συμπτώματα** του τραυλισμού, αναφέρονται σε όλες εκείνες τις ψυχολογικές, συναισθηματικές καταστάσεις, στις στάσεις και πεποιθήσεις του ενήλικα που τραυλίζει. Όταν το άτομο ξεκινά να τραυλίζει - κι αυτό στην συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων συμβαίνει στην προσχολική, πρώτη παιδική ηλικία – πιθανόν δεν υποψιάζεται το μέγεθος του προβλήματος. Ο ενήλικας όμως με εμπειρία τραυλισμού τόσων ετών, έχει σίγουρα βιώσει πολλαπλές ματαιώσεις στην επικοινωνία του με τους άλλους. Έχει, κατά συνέπεια, αναπτύξει συναισθήματα και στάσεις αρνητικές γύρω από την λεκτική επικοινωνία. Φοβάται, αισθάνεται ντροπή, θυμό ή ενοχές όταν μιλά. Ο τραυλισμός του μπορεί να επηρεάζει την επαγγελματική, κοινωνική του ζωή, την αυτοπεποίθησή του, το τομέα της εκπαίδευσης αλλά και άλλες πτυχές της ζωής του. (Milton K., 2012. Klompas, M. & Ross, E. ,2004). Οι παραπάνω συμπεριφορές θα εξεταστούν στα επόμενα κεφάλαια.

1.1.4 Παράγοντες που συμβάλλουν στον τραυλισμό

Υπάρχουν ποικίλοι παράγοντες που ευθύνονται για την εμφάνιση του τραυλισμού. Ο κάθε παράγοντας έχει διαφορετική βαρύτητα για κάθε άτομο που τραυλίζει. Ωστόσο οι παράγοντες επιρροής καθορίζουν το πόσο ο άνθρωπος που τραυλίζει θα θεραπευτεί ή όχι. Υπάρχουν πολλές και διαφορετικές θεωρίες ως προς το τι προκαλεί τραυλισμό. Αν και η πραγματική αιτία δεν είναι γνωστή, υπάρχει μια γενική παραδοχή ότι εκδηλώνεται όταν συνδυάζονται ορισμένοι παράγοντες. Ο τραυλισμός εμφανίζεται συνήθως στην παιδική ηλικία αν και μπορεί επίσης να εκδηλωθεί αργότερα στην εφηβεία ή στην ενήλικη ζωή. Οι παράγοντες αναφέρονται ονομαστικά στον παρακάτω πίνακα.

1. Γενετικοί παράγοντες	4. Γλωσσικοί παράγοντες
2. Αναπτυξιακοί παράγοντες	5. Παράγοντες Φύλου
3. Νευρολογικοί παράγοντες	6. Περιβαλλοντικοί παράγοντες

Πίνακας 2

Παράγοντες που συμβάλλουν στον τραυλισμό

(<http://www.proseggisi.gr/?p=12122> 28/08/14)

1.1.5 Επιδημιολογικά στοιχεία

Σύμφωνα με τον stuttering foundation of America, περισσότεροι από 68 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο τραυλίζουν (1% του πληθυσμού), ενώ συμπτώματα τραυλισμού με διάρκεια τουλάχιστον έξι μηνών παρουσιάζει το 5% του πληθυσμού. Στις Η.Π.Α υπολογίζεται ότι τραυλίζουν 3 εκατομμύρια άνθρωποι, και κατά ανάλογο τρόπο στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι τραυλίζουν 120.000 άτομα. (Μαλανδράκη, 2012).

Σύμφωνα με τους Craig, A., & all (2002), όπως αναφέρει στο άρθρο του ο Haley, J. T. (2009), στα παιδιά το ποσοστό εμφάνισης του τραυλισμού ανέρχεται στο 5%, ενώ φαίνεται να υποχωρεί στο 1% στις μεγαλύτερες ηλικίες με αναλογία ανδρών – γυναικών να είναι 4 προς 1.

Επίσης, αναφέρει ότι η συνηθέστερη ηλικία έναρξης εντοπίζεται μεταξύ 2 και 5 χρονών ενώ ως μικρότερη ηλικία έναρξης αναφέρονται οι 18 μήνες, συνήθως όμως εμφανίζεται κατά την προσχολική ηλικία, όπου η γλωσσική ανάπτυξη εξελίσσεται με γρήγορο ρυθμό.

Συγκεκριμένα, η συχνότητα εκδήλωσης του τραυλισμού σε παιδιά ηλικίας 2 έως 10 ετών υπολογίζεται στο 1,4% ενώ στους εφήβους ηλικίας 11 έως 20 ετών υπολογίζεται στο 0,5%. Η διαφορά αυτή φαίνεται να υποδηλώνει την αυτόματη υποχώρηση των συμπτωμάτων του τραυλισμού σε ποσοστό 23-80% πριν από την εφηβεία. Σε άτομα με νοητική υστέρηση ο τραυλισμός εκδηλώνεται σε ποσοστό 3%.

1.2. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1.2.1 Τι είναι η ποιότητα ζωής;

«Νιώθετε ικανοποίηση από τη ζωή σας;»

«Πόσο καλά περνάτε;»

«Τι σας ευχαριστεί;»

«Νοιώθετε περιορισμούς;»

Οι παραπάνω διατυπώσεις συντελούν στη διαμόρφωση της ερώτησης για το τι είναι η ποιότητα ζωής.

Όπως φαίνεται, για τον καθένα η ποιότητα ζωής αποτελεί ένα προσωπικό βίωμα, δηλαδή είναι ανάλογη των σκέψεων και των λογισμών του κάθε ατόμου. Ο ορισμός της ΠΖ επομένως είναι υποκειμενικός, αφού ο καθένας με βάση τα βιώματά του και τις εμπειρίες του «μεταφράζει» με το δικό του τρόπο τη συγκεκριμένη έννοια.

Η ποιότητα ζωής εκτός από τα άτομα απασχολεί επίσης και το πεδίο της έρευνας, αφού στο πέρασμα των χρόνων έχει γίνει αντικείμενο διερεύνησης, μπορεί να μετρηθεί με ποικίλα όργανα μέτρησης όπως και να ερμηνευθεί στατιστικώς.

Η ποιότητα ζωής αποτελεί αδιαμφισβήτητα μία πολυδιάστατη και υποκειμενική έννοια.

Στο πέρασμα των χρόνων έχουν διατυπωθεί διάφοροι ορισμοί ανάλογα με το πώς κάθε μελετητής αντιλαμβάνεται τη συγκεκριμένη έννοια. Οι κλινικοί γιατροί μελετούν τις φυσικές της ιδιότητες, ενώ οι ψυχολόγοι επικεντρώνονται στις ψυχολογικές-συναισθηματικές εκφάνσεις της.

Πλήθος ερευνών για την Ποιότητα Ζωής παρατηρείται όπως επίσης και ευρεία καταγραφή εννοιών και αντιλήψεων, διαστάσεων και συστατικών στοιχείων που επιδιώκουν να συγκεκριμενοποιήσουν την αφηρημένη αυτή έννοια, να διερευνήσουν και να προσδιορίσουν την υποκειμενική ή την αντικειμενική της διάσταση.

Επομένως, η διατύπωση ενός κοινού ορισμού είναι σχεδόν αδύνατη. Στη συνέχεια αναφέρονται κάποιες από τις πιο σημαντικές προτάσεις για το τι είναι τελικώς η ΠΖ και πως μπορεί να οριστεί.

1.2.2 Η αλληλεπίδραση υγείας και ποιότητα ζωής

Για να διαχωριστεί αυτή η γενική τοποθέτηση από τον καθορισμό του όρου σε σχέση με θέματα που αφορούν την υγεία, εισήχθη η έννοια της health-related quality of life (HRQL), δηλαδή η με την υγεία συνυφασμένη ποιότητα ζωής.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια, επιστήμονες από διαφορετικά επιστημονικά πεδία προσεγγίζουν την έκβαση της υγείας με κοινούς παρονομαστές τους όρους: ποιότητα ζωής (Quality of life) ή Ευημερία (Well being) ή Καλή Ζωή (Good Life).

«Ο άνθρωπος, ως βιοψυχοκοινωνικό ον, επιχειρεί, στη διάρκεια της ζωής του, να κατασκευάσει μία γέφυρα, να δημιουργήσει μία διασύνδεση μεταξύ ενός βαθύτερου εσωτερικού κόσμου και ενός ευρύτερου εξωτερικού κόσμου. Η ανθρώπινη ζωή είναι λειτουργικά δομημένη και οργανωμένη σε επίπεδα, η οποία, αρχόμενη από τα οργανικά μόρια και τα κύτταρα, ακολούθως μέσω του οργανισμού και του εαυτού και εν συνεχεία μέσω των σχέσεων του εαυτού με τους άλλους (άμεσο και ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον), ολοκληρώνεται τελικά στη σχέση της με τον κόσμο στο σύνολό του (κοινωνία και βίοςφαιρα). Κάθε επίπεδο προσδιορίζεται και χαρακτηρίζεται από ένα σύνολο συστατικών στοιχείων, ποσοτικών και ποιοτικών. Για

να εκφράσει πλήρως η ανθρώπινη ζωή την υπόστασή της πρέπει να υπάρχει, σε κάθε επίπεδο, επαρκής ποσότητα και ποιότητα των συστατικών της στοιχείων. Όλα τα επίπεδα θεωρούνται εξ' ορισμού ότι έχουν ίση βαρύτητα και σημασία για τη ζωή ενός ανθρώπου (λειτουργική αλληλεξάρτηση)» (Σαρρής, 2001).

Σύμφωνα με την **παγκόσμια οργάνωση υγείας** (WHOQOL Group 1991, 1993, 1993, 1993), η ευρύτερη έννοια της υγείας δηλώνει την πλήρη φυσική, ψυχική και κοινωνική ευεξία και όχι μόνο την έλλειψη νόσου ή αναπηρίας.

- Η σωματική ευεξία αφορά την εκτίμηση του ατόμου για την υγεία του και εξετάζεται σ' αυτή η νοσηρότητα, ο πόνος, το επίπεδο σωματικής λειτουργίας.
- Στη ψυχική ευεξία μελετάται η ψυχοσυναισθηματική προσαρμοστικότητα του ατόμου με κλίμακες που αφορούν στην αυτοεκτίμηση, στην ευεξία, στη συνολική ικανοποίηση, αλλά και στο άγχος, την κατάθλιψη, την ικανότητα προσαρμογής.
- Η κοινωνική ευεξία αντανακλά, το βαθμό γενικής ικανοποίησης του ατόμου από τη ζωή του, τη συμμετοχή του σε κοινωνικές δραστηριότητες, την άσκηση κοινωνικών ρόλων, τις διαπροσωπικές σχέσεις, την κοινωνική στήριξη από το στενό του περιβάλλον (φίλους - οικογένεια).

Οι παραπάνω διατυπώσεις αποτελούν διαστάσεις της με την υγεία συνυφασμένη ποιότητα ζωής.

Για να θεωρηθεί κάποιος υγιής θα πρέπει να ληφθεί υπόψιν όχι μόνο η απουσία μιας νόσου ή διαταραχής που δίνει μόνο μια πολύ μικρή εικόνα της κατάστασης του ασθενούς αλλά και τη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική κατάσταση του ατόμου που παρουσιάζει μία ασθένεια ή διαταραχή.

1.2.3 Ορισμοί για τη ποιότητα ζωής

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ένας κοινώς αποδεκτός ορισμός για την ποιότητα ζωής, ειδικά αφού η έννοια βρίσκεται στο μεταίχμιο μεταξύ των ανθρωπιστικών, κοινωνικών επιστημών και των επιστημών της υγείας (Lamaui, 1992).

Παρακάτω γίνεται αναφορά σε κάποιες από τις διατυπώσεις μελετητών και στοχαστών για την έννοια της ΠΖ.

- Για τον ΠΟΥ, η έννοια της ποιότητας ζωής όπως αναφέρθηκε προηγουμένως είναι στενά συνδεδεμένη με την

υποκειμενική αντίληψη των ατόμων για τη θέση τους στη ζωή, μέσα στα πλαίσια των πολιτισμικών χαρακτηριστικών και του συστήματος αξιών της κοινωνίας, στην οποία ζουν και σε συνάρτηση με τους προσωπικούς τους στόχους, τις προσδοκίες, τα πρότυπα και τις ανησυχίες τους.

Είναι μια ευρεία εκτεταμένη έννοια, επηρεάζεται με ένα περίπλοκο τρόπο από τη σωματική υγεία του ατόμου, ψυχολογική κατάσταση, το επίπεδο ανεξαρτησίας, τις κοινωνικές σχέσεις, τις προσωπικές πεποιθήσεις του και σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά τους στο περιβάλλον εστιάζοντας στην υποκειμενική του εκτίμηση.

Η παραπάνω διατύπωση προέρχεται από μια έρευνα που διεξήχθη σε 10 χώρες σχετικά με τη σχέση υγείας και ποιότητας ζωής γνωστή ως ομάδα οργάνωσης υγείας ποιότητας ζωής. (WHOQOL Group 1991, 1993, 1993, 1993).

- Κατά τον Freud, όπως αναφέρει στο άρθρο της η Norouzi, M., (2002), η ευτυχία πηγάζει από τις διαπροσωπικές σχέσεις του ατόμου.
- Ο Maslow, όπως αναφέρεται στο άρθρο της Θεοφίλου Π. (2010), είχε την ιδέα να δημιουργήσει μια κλίμακα ανθρωπίνων αναγκών, που

έγινε η διάσημη πυραμίδα των αναγκών. Στο κέντρο της θεωρίας του βρίσκεται η άποψη ότι καθώς ο άνθρωπος ικανοποιεί τις βασικές του ανάγκες, προσπαθεί σταδιακά να ικανοποιήσει και ανώτερες ανάγκες, οι οποίες υπακούουν σε μια δεδομένη ιεραρχία. Συγκεκριμένα, μίλησε για τις φυσικές ανάγκες, τις ανάγκες ασφάλειας, τις ανάγκες κοινωνικής αποδοχής, τις ανάγκες εκτίμησης-αυτοεκτίμησης και, τέλος, τις ανάγκες αυτοπραγμάτωσης.

Αυτή η κλίμακα αναγκών σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την ποιότητα ζωής του ατόμου, μιας και η ποιότητα ζωής καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ανθρώπινων εμπειριών, που εκτείνονται από τις βασικές ανάγκες επιβίωσης, όπως τροφή και στέγη, μέχρι την πραγματοποίηση ενός αισθήματος πληρότητας και απόλαυσης της ζωής. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι, όσο πιο καλυμμένες είναι οι ανώτερες στην πυραμίδα του Maslow ανάγκες, τόσο υψηλότερη είναι η ποιότητα ζωής του ατόμου. Αλλά ας δούμε αυτές τις ανάγκες αναλυτικά:

Φυσικές ανάγκες είναι οι βασικές ανάγκες που έχει ο άνθρωπος, αυτές της διατήρησης της ζωής (δηλαδή φαγητού, ύπνου, νερού, οξυγόνου, στέγης, ένδυσης, κλπ.).

Ανάγκες ασφάλειας είναι οι ανάγκες των οποίων η κάλυψη κάνει τον άνθρωπο να αισθάνεται ότι δεν απειλείται η επιβίωσή του και η εργασία του. Είναι η ανάγκη που έχουμε για προσωπική, οικονομική, επαγγελματική ασφάλεια, για οικογενειακή σιγουριά και για υγεία.

Οι επόμενες ανάγκες καθώς ανεβαίνουμε στην πυραμίδα ονομάζονται ανάγκες κοινωνικής αποδοχής και έχουν σχέση με την ανάγκη να ανήκουμε κάπου κοινωνικά, να έχουμε έναν κύκλο που μας αγαπά και μας αποδέχεται, μέσα στον οποίο αισθανόμαστε καλά. Είναι, με άλλα λόγια, ανάγκες για κοινωνική επαφή (LOVE/belonging).

Στη συνέχεια, στις ανάγκες (αυτό)εκτίμησης συγκαταλέγονται οι ανάγκες του ανθρώπου για σεβασμό, αναγνώριση και εκτίμηση από τους άλλους, για τους άλλους και για τον εαυτό του. Ο άνθρωπος, εφόσον είναι αποδεκτό μέλος μιας κοινωνίας (εφόσον δηλαδή έχει καλύψει τις ανάγκες κοινωνικής αποδοχής), αισθάνεται την ανάγκη να συμμετέχει σε δραστηριότητες που του προσφέρουν αναγνώριση και αυτοσεβασμό. Με την ικανοποίηση αυτών των αναγκών, του δημιουργούνται αισθήματα αξιοπρέπειας και αυτοπεποίθησης και βρίσκει κίνητρα για πρόοδο και ανάπτυξη μεγαλύτερης δύναμης.

Ο Maslow θεώρησε ότι αυτά τα 4 επίπεδα αναγκών είναι απαραίτητα για τη διαβίωση του ανθρώπου. Έλεγε ότι όλοι έχουμε «χτίσει» αυτές τις ανάγκες γενετικά, σαν ένστικτα, κι έτσι τις ονόμασε «ενστικτώδεις» ανάγκες διαβίωσης (DEFICIENCY needs).

Σε αντιδιαστολή με τις ανάγκες διαβίωσης, οι ανάγκες που βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας είναι υπαρξιακές (being needs). Πρόκειται για τις ανάγκες αυτοπραγμάτωσης. Οι ανάγκες αυτές περικλείουν την επιθυμία να εκπληρώσει ο άνθρωπος δυναμικά όλα αυτά που μπορεί να είναι. Είναι η ανάγκη που νιώθει ο άνθρωπος να αξιοποιήσει το δυναμικό του στο μέγιστο βαθμό. (What one can be, one must be.)

Ο Maslow υπολόγισε ότι μόνο το 2% του πληθυσμού είναι πραγματικά αυτόπραγματωμένο.

Το άτομο προχωρά, λοιπόν, στην ικανοποίηση των συνθετότερων αναγκών του, μόνον αφού έχει ικανοποιήσει τις απλούστερες και κατώτερες σε ιεράρχηση. Έτσι και η ποιότητα ζωής καθορίζεται από τον βαθμό κάλυψης των αναγκών όπως τις ιεράρχησε ο Maslow: όσο ικανοποιούνται οι ανώτερες ανάγκες του, τόσο υψηλότερη είναι η ποιότητα ζωής του ατόμου.

- Ο Hornquist (1982) θεωρεί ότι συνολικά η ποιότητα ζωής έχει να κάνει με το

βαθμό ικανοποίησης των αναγκών αναφορικά με τους σωματικούς, ψυχολογικούς, κοινωνικούς, υλικούς και διαρθρωτικούς τομείς της ζωής.

- Όπως αναφέρεται σε άρθρο του Αναγνώστου, Γ., (2011) , ο Lewis (1982) αναφέρει ότι: η ποιότητα ζωής είναι ο βαθμός στον οποίο κάποιος έχει αυτοεκτίμηση, σκοπό στη ζωή και ελάχιστο άγχος. Γενικά, η ποιότητα ζωής θεωρείται το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης πολλών παραγόντων (υγεία, κοινωνία, οικονομική κατάσταση, περιβάλλον), που επηρεάζουν ανάπτυξη των ατόμων και των κοινωνιών με τρόπους συχνά άγνωστους και ανεξερεύνητους

Επίσης αναφέρεται ότι Οι Dalkey και Rourke (1973) όρισαν την ποιότητα ζωής ως την αίσθηση του ατόμου για το βαθμό ευεξίας, ικανοποίησης του από τη ζωή του και ευτυχίας αναφορικά με την υγεία του, τη δράση, το άγχος, τη στοχοθεσία, την αυτοεκτίμηση, την κατάθλιψη, την κοινωνική και οικογενειακή στήριξη. Ο παραπάνω ορισμός θεωρήθηκε όμως προβληματικός, καθώς η έννοια της ευτυχίας είναι δύσκολα μετρήσιμη και ακόμη και η ίδια η έννοια διαφέρει από πολιτισμό σε πολιτισμό και από γλώσσα σε γλώσσα.

Για τον παραπάνω λόγο η έννοια της ευτυχίας αφαιρέθηκε από τον ορισμό και δόθηκε περισσότερη βάση στην έννοια της ικανοποίησης που θεωρήθηκε ευκολότερα μετρήσιμη. Όμως το πρόβλημα με την έννοια της ικανοποίησης είναι ότι δεν αποτελεί σταθερή έννοια και συνεχώς μεταβάλλεται. Για να δώσουν λύση στον προβληματισμό αυτό,

- Μια άλλη ταξινόμηση των παραγόντων επιχειρήθηκε από τον Flanagan (1982), όπως αναφέρεται στο άρθρο του Kerce, E. W., (1992) ο οποίος εντόπισε 15 παράγοντες ποιότητας ζωής, τους οποίους και ταξινόμησε σε 5 μεγάλες κατηγορίες: σωματική και υλική ευημερία (οικονομική άνεση και ασφάλεια και υγεία), σχέσεις με άλλους ανθρώπους (συζυγικές σχέσεις, ανατροφή παιδιών, σχέσεις με συγγενείς και στενούς φίλους), κοινωνικές και κοινοτικές δραστηριότητες (παροχή βοήθειας σε συνανθρώπους, συμμετοχή σε τοπικές και εθνικές δραστηριότητες), προσωπική ανάπτυξη και καταξίωση (πνευματική ανάπτυξη, προσωπική στοχοθεσία και αυτογνωσία, ενδιαφέρον για τη δουλειά, δημιουργικότητα και εμπειρία) και, τέλος, ελεύθερος χρόνος (κοινωνικοποίηση, δραστηριότητες αναψυχής).

- Πιο πρόσφατες εννοιολογικές προσεγγίσεις σχετικά με την ποιότητα ζωής, την ορίζουν ως τη σωματική, ψυχική και κοινωνική ευημερία του ατόμου, καθώς και την ικανότητά του να ανταποκρίνεται στις καθημερινές λειτουργίες της ζωής του διαχωρίζοντάς την από τις συνθήκες διαβίωσης που αναφέρονται, γενικά, στις συνθήκες της καθημερινής ζωής των ανθρώπων, έτσι όπως αυτές αντικατοπτρίζονται στο εισόδημα και τα καταναλωτικά πρότυπα, ενώ η έννοια ποιότητα ζωής είναι ευρύτερη και αναφέρεται στη γενική ευημερία των ατόμων που ζουν σε μία κοινωνία (Bowling 1997).

- Όπως αναφέρει η Veenhoven, R.(200), ο McCall (1975), ορίζει τ ποιότητα ζωής ως η δυνατότητα

διάθεσης πόρων προς κάλυψη των κοινωνικών αναγκών σε συνδυασμό με όρους που σχετίζονται με την κοινωνία και το περιβάλλον. Ειδικότερα, η ποιότητα ζωής συνίσταται στην ύπαρξη και στη δυνατότητα πρόσβασης προς τις απαραίτητες εκείνες συνθήκες που εξασφαλίζουν την ευτυχία σε μία δεδομένη κοινωνία ή περιοχή

- Άλλοι συγγραφείς τονίζουν την υποκειμενική εκτίμηση του ατόμου αναφορικά με την ΠΖ και το ευ ζην. Σύμφωνα με αυτούς, θα μπορούσε να οριστεί ως το σύνολο

των εσωτερικών διεργασιών του ατόμου, οι οποίες σχετίζονται με το βαθμό ικανοποίησής του από τις διάφορες εκφάνσεις της ζωής του. Περιλαμβάνει τις απαραίτητες συνθήκες και καταστάσεις που προωθούν τη «σωματική, ψυχική και κοινωνική ευημερία του ατόμου», που είναι η προσωπική υγεία, εργασία, εκπαίδευση, οικογένεια, κοινωνικές συναναστροφές, οικονομική κατάσταση κ.ά (Αλουμανής 2002).

Από όλα τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η ΠΖ είναι ένας ευμετάβλητος και πολυδιάστατος παράγοντας που δεν καθορίζεται με ένα συγκεκριμένο τρόπο και βρίσκεται σε μια διαδικασία συνεχούς εξέλιξης και γι' αυτό δεν ορίζεται με σαφήνεια και ενιαίο τρόπο.

Ενώ γίνεται αντιληπτό ότι στο πέρασμα των χρόνων η διατύπωσή της έννοιας διαφέρει ανάλογα από ποιον επιστημονικό κλάδο διερευνάται.

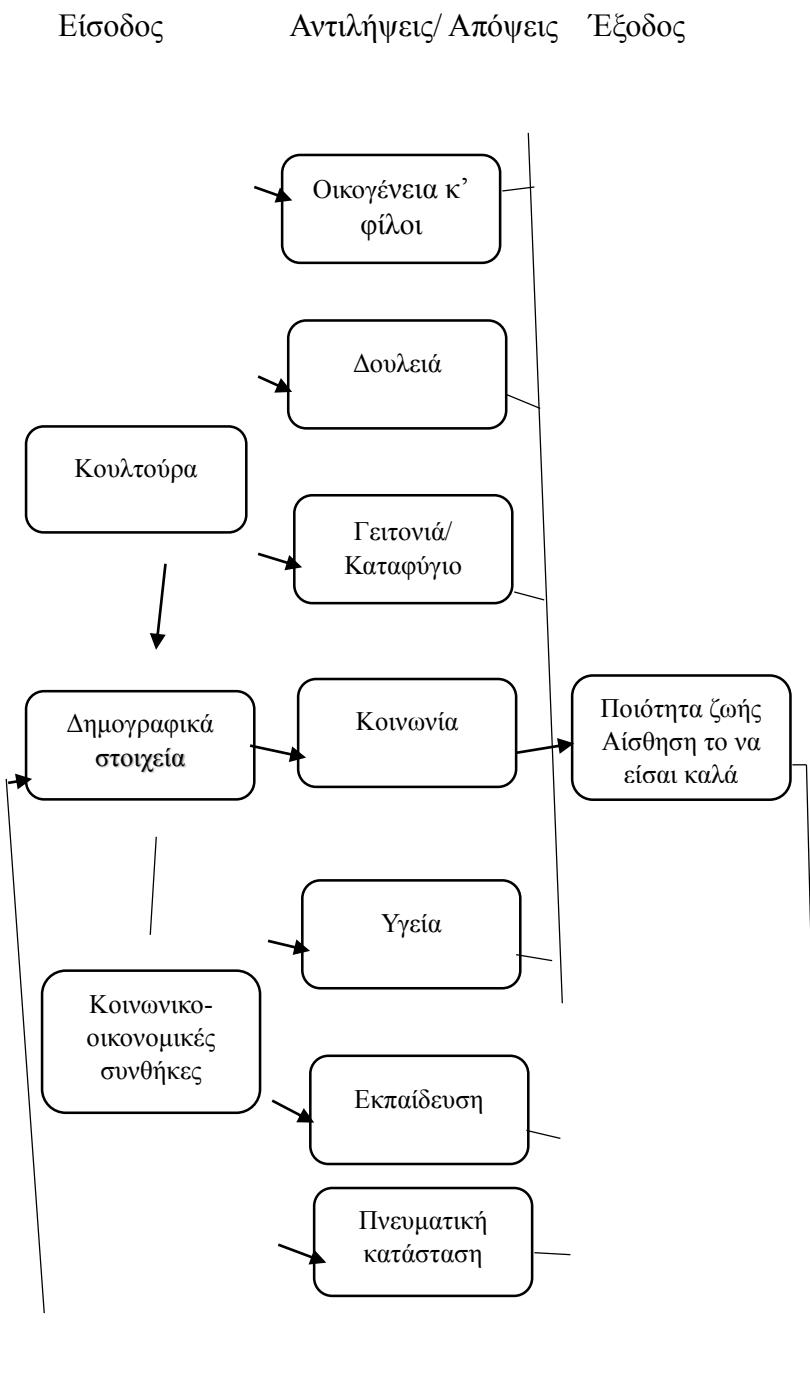
1.2.4 Κλίμακες μέτρησης ποιότητας ζωής

Οι κλίμακες ποιότητας της ζωής είναι: α. γενικές κλίμακες, όπως η SHORT FORM 36(SF-36), η Nottingham Health Profile, η World Health και άλλες, β. ειδικές για κάθε κατάσταση. Παρά την εξάπλωση του όρου, η καταγραφή της ποιότητας ζωής είναι πολύπλοκη και περιλαμβάνει την αξιολόγηση των αντικειμενικών επιπέδων κατάστασης υγείας, φιλτραρισμένα από την υποκειμενική αντίληψη και προσδοκία των ίδιων των ατόμων. Τα «εργαλεία καταγραφής» σχεδιάστηκαν με στόχο την ανίχνευση διαφορετικού τομέα το καθένα.

Ορισμένα περιγράφουν τον τρόπο αντίληψης του ατόμου ως προς την κατάσταση της υγείας του, έτσι ώστε να γίνουν αντιληπτές οι ανάγκες του, οι επιθυμίες του, οι προτιμήσεις του, οι προσδοκίες του, με στόχο την παροχή ανάλογων ιατρικών και βοηθητικών υπηρεσιών. Άλλα εργαλεία καταγραφής εστιάζουν στους ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες που καθορίζουν την ποιότητα ζωής, όπως η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η οικογένεια, η κοινωνική στήριξη, ο βαθμός επιτυχούς αντιμετώπισης δυσκολιών.

Η προσέγγιση για τη μέτρηση της ποιότητας της ζωής προέρχεται από τη θέση ότι υπάρχουν διάφοροι τομείς της ζωής. Κάθε περιοχή συμβάλλει στη συνολική εκτίμηση της ποιότητας της ζωής του ατόμου. Οι περιοχές περιλαμβάνουν την οικογένεια και τους φίλους, την εργασία, τη γειτονιά (καταφύγιο), την κοινότητα, την υγεία, την εκπαίδευση, και την πνευματική κατάσταση.

(<http://www.gdrc.org/uem/qol-define.html> 6/08/2014)

Σχεδιάγραμμα 2

Ποιότητα ζωής ένα μοντέλο συστήματος
<http://www.gdrc.org/uem/qol-define.html> 6/08/2014)

Παρακάτω παρατίθενται ονομαστικά οι πιο χαρακτηριστικές κλίμακες μέτρησης της ΠΖ στο χώρο της υγείας, καθώς και οι ημερομηνίες έκδοσής τους.

- Ο Δείκτης Λειτουργικότητας Karnofski (The Karnofski Performance Index - KPI) (1969)
- Ο Δείκτης Λειτουργικότητας του ΠΟΥ (The WHO Performance Status) (1979)
- Ο Δείκτης Katz των Δραστηριοτήτων της Καθημερινής Ζωής (The Katz Index of Activities of Daily Living) (1963)
- Ο Δείκτης Spitzer για την Ποιότητα Ζωής (The Spitzer Quality of Life Index) (1981)
- Το Ερωτηματολόγιο McGill για τον Πόνο (The McGill Pain Questionnaire) (1971)
- Η Επισκόπηση Υγείας του Nottingham (The Nottingham Health Profile) (1980)
- Το Ερωτηματολόγιο Γενικής Υγείας (The General Health Questionnaire) (1972)
- Η Κλίμακα Ψυχολογικής Προσαρμογής στην Αρρώστια (The Psychological Adjustment to Illness Scale) (1978)
- Η Επισκόπηση της Επίδρασης της Αρρώστιας (The Sickness Impact Profile) (1981)
- Η Επισκόπηση Υγείας SF-36 (The SF-36 Health Survey) (1992)

http://e-jst.teiath.gr/issue_17/theofilou_17.pdf 6/08/14)

1.2.5 Σημαντικότητα μέτρησης ΠΖ

Η χρήση των μετρήσεων για την σχετιζόμενη με την κατάσταση της υγείας ποιότητα ζωής μπορεί να συμβάλει στην από κοινού λήψη αποφάσεων μεταξύ κλινικού και πελάτη. Πιο συγκεκριμένα, εκφράζοντας την άποψή του το άτομο για όλες τις πτυχές της ζωής που επηρεάζονται λόγω της διαταραχής του, δίνεται η δυνατότητα να επιλεγεί το καταλληλότερο πρόγραμμα θεραπείας για κάθε περίπτωση και επομένως υπάρχουν πιο γρήγορα και άμεσα αποτελέσματα.

<http://www.gdrc.org/uem/qol-define.html> 6/08/14)

1.3. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟΝ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟ

1.3.1 Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν

Στη βιβλιογραφία τονίζεται ότι ο τραυλισμός μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στη ΠΖ ατόμων που τραυλίζουν, μέσω ενδεχομένως περιορισμού των επικοινωνιακών επιλογών και αύξηση της ανησυχίας γύρω από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. (Klein & Hood, 2004 & Plexico, & all, 2009).

Στην ενήλικη ζωή, ο τραυλισμός μπορεί να επηρεάζει πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής ΑΠΤ. Από την επιλογή ενασχόλησης, ως την ανάπτυξη και διατήρηση φιλικών σχέσεων καθώς επίσης και την επιλογή εκπαίδευσης και απασχόλησης. Τα περισσότερα άτομα που τραυλίζουν παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις στη συχνότητα και στη σοβαρότητα, η οποία μπορεί να είναι από ήπια ως σοβαρή.

Τα συναισθήματα, οι πεποιθήσεις, η αυτό-αντίληψη, η αυτοπεποίθηση και η κοινωνικοποίηση μπορούν να επηρεαστούν επίσης ως αποτέλεσμα της διαταραχής.

Το άγχος επηρεάζει τον τρόπο που βλέπει ένα άτομο τον εαυτό του και τα άτομα μπορεί να εθιστούν σε αρνητικές συμπεριφορές οι οποίες μπορεί με τα χρόνια να επηρεάσουν την αυτοεκτίμηση τους αλλά και την αντίληψή τους για τον κόσμο. Αυτές οι απόψεις, όταν συνδυαστούν με τις απόψεις άλλων ατόμων, μπορεί να περιορίσουν σοβαρά αυτά που το άτομο πιστεύει ότι μπορεί να κάνει στη ζωή του (Yaruss & Quesal 2006).

Τα άτομα με τραυλισμό αισθάνονται ότι «δεν ελέγχουν» αυτό που τους συμβαίνει και για αυτό σχεδόν πάντα παρατηρούνται συναισθήματα όπως ματαίωση, χαμηλή αυτοεκτίμηση, τάση για κοινωνική απομόνωση, έλλειψη διεκδικητικότητας και αίσθημα επικοινωνιακής ανεπάρκειας. Αυτός είναι και ο λόγος που πολύ συχνά στο σχολείο ως παιδιά δέχονται κοροϊδευτικά σχόλια και λεκτικά πειράγματα, είτε περιστασιακά είτε πιο μόνιμα με την μορφή του σχολικού εκφοβισμού, αλλά και ως ενήλικες, στις διαπροσωπικές τους σχέσεις εισπράττουν απορριπτικές συμπεριφορές.

Σύγκριση της ΠΖ μεταξύ ΑΠΤ και ατόμων που δεν τραυλίζουν παρόμοιας ηλικίας και ίδιου φίλου έδειξε σημαντική διαφορά όσον αφορά τη ΠΖ και συγκεκριμένα στη ψυχολογική και κοινωνική λειτουργικότητα, στη ψυχική υγεία καθώς και στη ζωτικότητα. (Craig, A., Blumgart, E., Tran, Y. 2009).

Ο Brepoels 7 De Coene (2011), όπως αναφέρεται στην έρευνα του Hunshaker S. (2011), βρήκαν από ερευνά τους ότι ΑΠΤ φαίνονται λιγότερα επιθυμητά.

Οι σχέσεις τους μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο λόγω του φόβου τους ή των συμπεριφορών αποφυγής γύρω από τις επικοινωνιακές αλληλεπιδράσεις (Plexico et al., 2009a).

Οι Beilby, B., Meagher & Yaruss, (2013), όπως αναφέρεται στην έρευνα του Hunshaker S. (2011), παρατηρήθηκε σε ΑΠΤ ότι απαιτούν από τους συντρόφους τους στις ρομαντικές σχέσεις να τους παρέχουν υποστήριξη, παραμένοντας υπομονετικοί και παρέχοντάς τους ενθάρρυνση κατά τη διάρκεια της θεραπείας.

ΑΠΤ αντιμετωπίζουν επίσης δυσκολίες στην εύρεση εργασίας ή στην εξέλιξή τους στη δουλειά τους, λόγω των στερεοτύπων που συνοδεύονται με τη διαταραχή.

Όπως αναφέρει η Crichton-Smith I. (2002), ο Hayhow, (1999), βρήκε ότι η εργασία προκαλεί το μεγαλύτερο άγχος για ορισμένους συνανθρώπους μας που τραυλίζουν, ειδικά αν αυξάνονται οι απαιτήσεις για ομιλία και οι συνάδελφοι του έχουν αρνητικές απόψεις για τον τραυλισμό

Τα χαρακτηριστικά του τραυλισμού που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο μπορεί να κυμαίνονται από ήπια σε σοβαρά και να επηρεάζουν σε διαφορετικό βαθμό

τη ΠΖ ΑΠΤ ανάλογα με το πώς αντιλαμβάνονται οι ίδιοι τη διαταραχή τους όπως θα αναλυθεί σε επόμενο κεφάλαιο.

Στη συνέχεια αυτού του κεφαλαίου θα μελετηθούν τα παραπάνω ζητήματα που προαναφέρθηκαν.

Θα παρουσιαστούν στοιχεία που συλλέχθηκαν από τη βιβλιογραφία, για το πώς ο τραυλισμός επηρεάζει διάφορες πτυχές της ζωής του ατόμου.

Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με τους στόχους, θα διερευνηθούν οι παρακάτω τομείς:

1. Φυσική κατάσταση
1. Κοινωνικός τομέας
2. Επαγγελματικός τομέας
3. Ψυχολογικός τομέας
4. Εκπαίδευση
5. Προσωπική ανάπτυξη

1.3.2 Ο τραυλισμός σε σχέση με το φύλο

Το φύλο είναι ο πιο δυνατός προδιαθεσιακός παράγοντας επιβάρυνσης για την διάγνωση τραυλισμού, αφού η διαταραχή εμπλέκεται πολύ περισσότερο με άντρες παρά με γυναίκες.

Συγκεκριμένα, η συχνότητα εμφάνισης του τραυλισμού στους ενήλικες είναι περίπου 4 αγόρια ανά 1 κορίτσι ή και μεγαλύτερη. Επίσης είναι πιο πιθανό ένα αγόρι που τραυλίζει σε μικρή ηλικία να συνεχίσει να τραυλίζει και στην ενήλικη ζωή του σε σχέση με ένα κορίτσι που τραυλίζει.

Ο Yairy , (2006), αναφέρει ότι τα κορίτσια παρά το ότι τα συμπτώματα τραυλισμού ξεκινούν πιο νωρίς, έχουν γρηγορότερη και πιο συχνή ανάρρωση σε σχέση με τα αγόρια, ακόμη και χωρίς θεραπεία. Η αναλογία ανέρχεται σε τρία με τέσσερα αγόρια σε κάθε ένα κορίτσι που τραυλίζει όσον αφορά τη συνέχιση της διαταραχής.

(<http://www.stutteringhelp.org/language-risk-factor-stuttering> 29/08/14)

Η παραπάνω διαφοροποίηση οφείλεται πρώτον, σε εγγενείς διαφορές μεταξύ της ομιλίας αγοριών και κοριτσιών καθώς και στις γλωσσικές ικανότητες και δεύτερον, σε αυτή τη χρονική περίοδο οι γονείς, συγγενείς και άλλοι άνθρωποι αντιδρούν διαφορετικά στα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια.

Οι διαφορές στην ομιλία, στις γλωσσικές ικανότητες και αντιδράσεις του περιγυρου παίζουν ρόλο στο γεγονός ότι τα αγόρια εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό συνέχισης του τραυλισμού τους στην εφηβική και στην ενήλικη ζωή τους.

Γενετικοί παράγοντες επίσης παίζουν ρόλο σε αυτή τη διαφοροποίηση του τραυλισμού. Για παράδειγμα στις οικογένειες παιδιών με τραυλισμό περισσότεροι ήταν οι πατέρες που τραυλίζουν από τις μητέρες καθώς και οι αδελφοί σε σχέση με τις αδελφές.

Ο Cox and all (2005), όπως αναφέρεται στο άρθρο της Weingarten, L.B., (2012) ανέφεραν διαφορές ως προς το φύλο σε χρωμοσωμικά σήματα για τον τραυλισμό. Τα ευρήματα αναφέρουν ότι:

- α. το φύλο στον τραυλισμό είναι γενετικά επηρεασμένο.
- β. το φύλο είναι παράγοντας φυσικής ανάκαμψης και παράγοντας ανάπτυξης χρόνιου τραυλισμού.
- γ. Ο παράγοντας της φυσικής ανάκαμψης και του χρόνιου τραυλισμού είναι γενετικά επηρεασμένος.

Όσον αφορά τη σοβαρότητα του τραυλισμού σε σχέση με το φύλο, στη βιβλιογραφία δεν υπάρχουν συγκεκριμένες πρόσφατες αναφορές που να αποδεικνύουν ότι ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού επηρεάζεται από το φύλο. Παλαιότερες έρευνες των Johnson (1961), Silverman & Zimmer, (1979 & 1982), Douglass & Quarrington, (1952), όπως αναφέρονται στο άρθρο της Weingarten, L.,B., (2007), παρουσιάζουν στοιχεία ως προς αυτό το κομμάτι. Συγκεκριμένα, ο Johnson (1961), αναφέρει ότι η συμπτωματολογία του τραυλισμού διαφέρει μεταξύ αντρών και γυναικών και οι γυναίκες χρησιμοποιούν πιο λίγες λέξεις, ενώ είναι πιθανόν να επαναλάβει τη λέξη που τραύλισε μετά το επεισόδιο τραυλισμού της. Σε άλλη έρευνα οι Silverman & Zimmer, (1979) όπου πραγματοποιήθηκε με τη χορήγηση ερωτηματολογίων σε κλινικούς μελετώντας για το αν υπάρχουν διαφορές στη συμπτωματολογία του τραυλισμού με βάση το φύλο, οι ειδικοί απάντησαν θετικά, αναφέροντας ότι οι γυναίκες έχουν πιο σοβαρό πρόβλημα και τραυλίζουν με ένα πιο συγκαλυμμένο εσωτερικό τρόπο (Douglass & Quarrington, 1952).

Οι Silverman & Zimmer (1989) βρήκαν διαφορές ως προς τα συμπτώματα μεταξύ αντρών και γυναικών, συμφωνώντας με τα ευρήματα του Johnson (1961).

Σχετικά με το αν υπάρχουν διαφοροποιήσεις ως προς τη σοβαρότητα του αντίκτυπου του τραυλισμού στη ΠΖ αντρών και γυναικών που τραυλίζουν, αναφέρεται σε μία μη δημοσιευμένη έρευνα από τους συμμετέχοντες οι οποίοι παρακολούθησαν ένα σεμινάριο για την WWS μέσω του Speak Easy Association παρέχοντας σχετικό δείγμα από 17 γυναίκες. Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις που ήταν σχετικές με την ποιότητα ζωής, τις αντιδράσεις τους στον τραυλισμό, καθώς και στις υπηρεσίες υποστήριξης που είναι διαθέσιμες στη Δυτική Αυστραλία.

Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στο International Fluency Association 5th International Conference (Nang, Dhu& Geevaratne, 2006) και έδειξαν ότι το 58% των γυναικών ανέφεραν ότι ο τραυλισμός τους έχει μειώσει την αυτοπεποίθησή τους, και ότι λόγω αυτού παρουσιάζουν αυξημένα επίπεδα άγχους κατά την ομιλία τους.

Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με τις ομάδες υποστήριξης αν ήταν επαρκείς, το 25% δήλωσαν ότι δεν ήταν. Μερικές γυναίκες της έρευνας ένιωσαν ότι ο τραυλισμός επηρεάζει περισσότερο αρνητικά τις δουλειές τους σε σχέση με αυτών των αντρών.

Αυτό υποδεικνύει ότι οι γυναίκες νοιώθουν ότι ο τραυλισμός τους έχει διαφορετικές συνέπειες στη ζωή τους σε σχέση με τους άνδρες με τραυλισμό. (Weingarten, L.,B., 2012).

Το φύλο, μπορεί επίσης να είναι ένας παράγοντας για το πόσο τα ΑΠΤ αντιλαμβάνονται την υποστήριξη που δέχονται από την οικογένειά τους. Σε εξέταση του άγχους και των διαταραχών διάθεσης, ο Bertera (2005), όπως αναφέρεται στο άρθρο του. Hughes, C, D., (2007), ανέφερε ότι οι γυναίκες συμμετέχοντες με τραυλισμό ανέφεραν ότι έλαβαν περισσότερη υποστήριξη από τα μέλη της οικογένειάς τους απ' ό,τι οι άντρες συμμετέχοντες αναδεικνύοντας ότι οι συμμετέχοντες έλαβαν διαφορετικού είδους υποστήριξης για το πρόβλημά τους ανάλογα με το φύλο τους.

Στο άρθρο της Weingarten, L. B., (2012), αναφέρεται ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των αντρών και γυναικών που τραυλίζουν στο τομέα εύρεσης και ανάπτυξης ερωτικών σχέσεων. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι το ραντεβού ίσως είναι πιο δύσκολο για τις γυναίκες που τραυλίζουν απ' ό,τι στους άντρες με τραυλισμό.

Παλαιότερες έρευνες που διεξήχθησαν τις δεκαετίες 1970-1980 (Silverman & Zimmer, 1982. Silverman & Zimmer, 1979 & Sheehan, 1979).

Οι Silverman & Zimmer (1979), αναφέρουν ότι γυναίκες με τραυλισμό περιμένουν περισσότερο να μπουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα από τη στιγμή έναρξης των

συμπτωμάτων (7.4 χρόνια) σε σχέση με τους άντρες. (3.6 χρόνια). Δηλαδή οι άντρες είχαν διπλάσια πιθανότητα να έχουν λάβει συμβουλευτική για τον τραυλισμό τους από τις γυναίκες.

Πιο πρόσφατες έρευνες αντικρούουν τη παραπάνω διαπίστωση όπου αναφέρουν ότι οι γυναίκες είναι πιο πιθανόν να επισκεφθούν κάποια ιατρική υπηρεσία σε σχέση με τους άντρες. (Rosenstock, 2005)

Οι γυναίκες ίσως δεν έλαβαν θεραπεία λόγω κάποιων παραγόντων, όπως οι οικογενειακές ευθύνες, ή δεν έδωσαν την απαραίτητη προσοχή στη βελτίωση της ομιλίας τους. Ο τελευταίος παράγοντας τονίστηκε και από τον Silverman & Zimmer (1979) όπου ανέφεραν ότι οι άντρες θεωρούσαν περισσότερο ως αναπηρία τον τραυλισμό τους.

Στοιχεία που παρουσιάζονται πάλι από τους ίδιους ερευνητές, όπως αναφέρονται στο άρθρο της Weingarten, L. B., (2012), διαπίστωσαν ότι ο τραυλισμός φαίνεται να είναι περισσότερο ένα πρόβλημα για τους άντρες παρά για τις γυναίκες λόγω των προσδοκιών που έχει η κοινωνία κυρίως από τον αντρικό πληθυσμό.

Σήμερα, τα παραπάνω στοιχεία μπορεί να έχουν αλλάξει και η βιβλιογραφία ως προς αυτό το κομμάτι παρουσιάζεται περιορισμένη, ωστόσο από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να κατανοήσουμε ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις ως προς το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ΠΖ ΑΠΤ ανάλογα με το φύλο τους.

Στις υποενότητες που ακολουθούν θα αναφερθούν στοιχεία ως προς τη διαφοροποίηση του αντίκτυπου του τραυλισμού στη ΠΖ ανάλογα με το φύλο για κάθε διερευνώμενο τομέα ξεχωριστά.

1.3.3 Συσχέτιση σοβαρότητας τραυλισμού με το βαθμό επίδρασης στη Ποιότητα Ζωής

Ο τραυλισμός επηρεάζει τα άτομα σε διαφορετικά επίπεδα, αλλά και σε διαφορετικό βαθμό ανάλογα με τη σοβαρότητα του τραυλισμού τους, όπως διατυπώνεται και στη βιβλιογραφία.

Ο Keefe (1996), όπως αναφέρεται στο άρθρο της Weingarten, L. B., (2012), πιστεύει ότι οι σοβαρές επικοινωνιακές διαταραχές είναι πολύ πιθανό να προκαλέσουν αρνητικό αντίκτυπο στη ποιότητα της ζωής εφόσον δημιουργούν απογοήτευση στα άτομα που τις βιώνουν.

Από την άλλη, διάφοροι ερευνητές αναφέρουν ότι αν και μπορεί να υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στην εμπειρία ενός ατόμου με τον τραυλισμό, η επίδραση πάνω στη ζωή του είναι πολύ συχνά σημαντική και δεν έχει σχέση με την βαρύτητα της διαταραχής. (Crichton-Smith 2002.).

Η ευχαρίστηση πολλών δραστηριοτήτων που δίνουν νόημα στη ζωή μπορεί να περιοριστούν σοβαρά όταν οι άνθρωποι αναμένουν περισσότερο τον τρόπο ομιλίας από το περιεχόμενο που μεταφέρεται, που ενδεχομένως αυτό να συμβαίνει στη περίπτωση του τραυλισμού.

Τα χαρακτηριστικά του τραυλισμού που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο μπορεί να κυμαίνονται από ήπια σε σοβαρά.

Ανάλογα με τη σοβαρότητα των περιορισμών του κάθε ατόμου, την αντίληψη που έχουν τα ίδια τα άτομα για τη σοβαρότητα του προβλήματός τους, αλλά και ανάλογα με τον τρόπο που εκλαμβάνουν τις αντιδράσεις των άλλων ατόμων για τον τραυλισμό τους υπάρχει και το αντίστοιχο αντίκτυπο στη ΠΖ τους (Blood 2003).

Η παραπάνω διατύπωση συμφωνεί με τα αποτελέσματα της έρευνας που δημοσιεύονται στο περιοδικό των επικοινωνιακών διαταραχών (Koedoot, C. et all 2011), όπου αναφέρεται ότι όσο αυξάνει ο βαθμός σοβαρότητας τραυλισμού τόσο πιο αρνητικά επηρεάζεται και η ΠΖ ΑΠΤ.

Αν και ο ΠΟΥ (1980), όπως αναφέρει στο άρθρο του ο Yaguss J. (2008), έχει υιοθετήσει ένα επίσημο χαρακτηριστικό για τον τραυλισμό σαν μια ανικανότητα, που μπορεί να περιορίσει την ικανότητα του ατόμου να εκπληρώσει τους στόχους του και τις επιθυμίες του στη ζωή, το υπάρχον σύστημα ταξινόμησης διαφοροποιείται.

Το υπάρχον σύστημα αναφέρει ότι για παράδειγμα, αν ένα άτομο δεν νοιώθει ότι ο τραυλισμός του δεν τον περιορίζει, τότε δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως ανικανότητα.

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Craig, A., Blumgart, E., & Tran Y. (2009), δείχνει ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ σοβαρότητας τραυλισμού και αντίκτυπο στη ΠΖ. Συγκεκριμένα, βρέθηκε σημαντική διαφορά στο ψυχολογικό τομέα. Οι αρνητικές επιδράσεις του τραυλισμού βρέθηκε ότι ήταν διπλάσιες σε άτομα με σοβαρό βαθμό τραυλισμού από άτομα με χαμηλότερο βαθμό.

Αναφέρεται σε αποτελέσματα έρευνας ότι όσο αυξάνει η σοβαρότητα του τραυλισμού τόσο αυξάνει και το επίπεδο αρνητικού αντίκτυπου όσον αφορά τον επαγγελματικό τομέα ΑΠΤ. (Rice, M. & Kroll, R. ,2006)

1. 3.4 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ψυχολογία του ατόμου

Ο ψυχολογικός τομέας του κάθε ανθρώπου φέρει σημαντικό ρόλο στη συνολική ποιότητα της ζωής του. Το να είναι κάποιος ψυχικά υγιής, επιδρά θετικά και σε όλες τις άλλες διαστάσεις της ζωής του. Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία, για το αν και πως ο τραυλισμός επηρεάζει τον ψυχολογικό τομέα της ζωής ατόμων που τραυλίζουν.

Οι ψυχολογικές-νοητικές εκφάνσεις του τραυλισμού έχουν μελετηθεί ίσως περισσότερο και από την ίδια τη βασική συμπτωματολογία της διαταραχής. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι ο τραυλισμός ιστορικά και για χιλιετίες θεωρήθηκε ως ψυχολογική ή πνευματική διαταραχή, κάτι που σήμερα γνωρίζουμε ότι δεν ισχύει. Πίσω από τα ορατά ακουστικά και οπτικά συμπτώματα του τραυλισμού μπορεί να κρύβονται και ψυχολογικά συμπτώματα που ίσως να αγνοούνται.

Τα συναισθήματα που νοιώθουν τα άτομα μπορεί να είναι ένα κομμάτι της διαταραχής όπως είναι και ο τραυλισμός τους. Και όσο περισσότερο κάποιος παρουσιάζει τη διαταραχή, τόσο περισσότερο συχνά εμφανίζονται αρνητικά συναισθήματα. Κάποια από τα συναισθήματα που νοιώθουν τα άτομα αυτού του πληθυσμού περιλαμβάνουν: Φόβο, Ενοχή, Ντροπή, Θυμό, Σύγχυση, έλλειψη σαφούς σκέψης, εχθρότητα, Άγχος και Πανικό, Απογοήτευση και Αμηχανία, Απομόνωση, Κοινωνικές φοβίες, Μοναξιά κ.α.

Ο Haley, T., (2009), αναφέρει ότι υπάρχουν και περιπτώσεις όπου άτομα που τραυλίζουν μπορεί να βιώσουν και θετικά συναισθήματα λόγω της διαταραχής τους περιλαμβάνοντας ένα είδος πρόκλησης, θριάμβου, και μια γενικά θετική στάση.

Ο Sheehan (1970), όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα της Μαλανδράκη (2012), αναφέρει ότι σε άτομα με σοβαρό χρόνιο ή επίμονο τραυλισμό συχνά παρατηρείται μια τόσο σύνθετη ψυχοσυναισθηματική κατάσταση και αρνητική αυτοαντίληψη, που σε πολλές περιπτώσεις προκαλεί και μια ψυχοσυναισθηματική αναπηρία. Αυτή τη διατύπωση τη περιέγραψε με γλαφυρότητα με μία διάσημη αναλογία. Πρόκειται για την αναλογία του παγόβουνου, σύμφωνα με την οποία ο τραυλισμός είναι σαν παγόβουνο με ένα μικρό κομμάτι του την κορυφή(που αντιπροσωπεύει τις δυσρυθμίες) πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και ένα πολύ μεγαλύτερο κομμάτι από κάτω

(συναισθηματικό υπόβαθρο). Στην ουσία ο Sheehan, ήθελε να μας επισημάνει ότι στο χρόνιο/επίμονο τραυλισμό, παρόλο που τα λεκτικά συμπτώματα αποτελούν τη κορυφή του προβλήματος, πλέον ο μεγάλος όγκος της διαταραχής έχει πάρει συναισθηματικές προεκτάσεις που δεν πρέπει να παραβλέπονται.

Άτομα που τραυλίζουν μπορεί να έχουν βιώσει μια σειρά από αρνητικά συναισθήματα ως αντίδραση στο τραύλισμά τους. Τα άτομα μπορεί να εσωτερικεύουν αυτές τις αντιδράσεις και να αρχίζουν να πιστεύουν ότι τραύλισμά τους είναι μία κοινωνικά μη αποδεκτή συμπεριφορά και είναι κοινωνικά μη αποδεκτοί άνθρωποι εξαιτίας του τραυλισμού τους. ΑΠΤ μπορούν οι ίδιοι να βάλουν ετικέτα στον εαυτό τους, ως τραυλιστές και να πάρουν ως επακόλουθο όλα τα αρνητικά στερεότυπα που πάνε με αυτό τον τίτλο. Λόγω της αρνητικής αυτό -αντίληψης των ανθρώπων αυτού του πληθυσμού, παρουσιάζουν ορισμένα χαρακτηριστικά που συνδέονται με τη προσωπικότητα. Το τραύλισμα δεν είναι μια διαταραχή της προσωπικότητας και δεν υπάρχει καθορισμένο "τραύλισμα προσωπικότητας." Ωστόσο, πολλοί άνθρωποι που τραυλίζουν μοιράζονται κάποια παρόμοια χαρακτηριστικά. (Haley, T., 2009).

Άνθρωποι που τραυλίζουν μπορεί να μην είναι τόσο κοινωνικοί, όσο θα ήταν κανονικά αν δεν τραυλίζαν. Οι άνθρωποι που τραυλίζουν μπορεί να αποφεύγουν να μιλάνε σε πολλές περιπτώσεις λόγω φόβου γελοιοποίησης ή παρερμηνείας των λεγόμενων τους. Οι ίδιοι μπορεί να παρουσιαστούν ως ντροπαλά ή απόμακρα άτομα αν και στη πραγματικότητα, είναι κοινωνικά. Η άποψή τους για το τραύλισμα τους δεν τους επιτρέπει να εκφράσουν την προσωπικότητά τους με τον τρόπο που θα ήθελαν. (Craig, A., Hancock, K., Tran, Y. & Craig, M. 2003).

Ένα κοινό γνώρισμα σε πολλά ΑΠΤ, είναι μια απροθυμία να εκφράσουν την οργή ανοιχτά ακόμα και όταν μπορεί να υπάρχει λόγος να το πράξουν. Ένας λόγος για αυτό το χαρακτηριστικό μπορεί να είναι ο φόβος της απόρριψης. Τρίτον, πολλοί άνθρωποι που τραυλίζουν έχουν βιώσει μια εμπειρία κατάθλιψης. Αυτή η κατάθλιψη εμφανίζεται συνήθως ως απάντηση για να ζουν με μια περίπλοκη, απρόβλεπτη, και κοινωνικά μη αποδεκτή διαταραχή, όπως το τραύλισμα. Η κατάθλιψη μπορεί να προκληθεί λόγω λύπης για την απώλεια της ευχέρειας της ομιλίας και την απώλεια των σχέσεων, λόγω της ομιλίας ή να λυπούνται για την απώλεια του εαυτού τους ότι έχουν κρατήσει κάτι κρυφό.

Ένα χαρακτηριστικό που συμερίζονται πολλά ΑΠΤ είναι η ενοχή. Οι τραυλιστές μπορεί να αισθάνονται ότι θα μπορούσαν να σταματήσουν το τραύλισμα αν προσπαθούσαν αρκετά πιο σκληρά, είχαν περισσότερη δύναμη θέλησης, ή ήταν ισχυρότερα άτομα. Αυτή η ενοχή ενισχύεται από καλοπροαίρετους ανθρώπους που δίνουν συμβουλές όπως "επιβραδύνετε, πάρτε μια βαθιά ανάσα, σκεφτείτε τι θέλετε να πείτε." Αυτή η συμβουλή δείχνει ότι τα να καθιστάς τον έλεγχο του τραυλισμού είναι τόσο απλό, όταν πραγματικά κάτι τέτοιο είναι πολύ πιο περίπλοκο από αυτό. Αισθήματα ενοχής μπορεί επίσης να ενισχυθούν από καλοπροαίρετους κλινικούς ιατρούς. Οι κλινικοί γιατροί εν αγνοία τους και χωρίς πρόθεση μεταφέρουν το ίδιο μήνυμα προς τους πελάτες για το πως θα μπορούσαν να ελέγξουν καλύτερα το τραυλισμό τους, αν είχαν προσπαθήσει να κάνουν μεγαλύτερη προσπάθεια. Οι κλινικοί γιατροί συχνά δεν συνειδητοποιούν το βάθος του συναισθηματικού πόνου και του φόβου που μπορεί να έχουν τα άτομα σχετικά με τραυλισμό τους. Ο φόβος μπορεί να ένας σιωπηλός και ισχυρός κρίκος που κρατά τους ανθρώπους μακριά από την δημιουργία υγιών αλλαγών στη ζωή τους. Ενοχή μπορεί επίσης να προκύψει από το συναίσθημα που νοιώθουν ότι κρατούν πολύ ώρα τους ακροατές τους σε αναμονή. Από νεαρή ηλικία έχουμε όλοι κοινωνικοποιηθεί και αναμένουμε οι πληροφορίες σε ένα μήνυμα, να βγει ακριβώς στο σωστό ρυθμό, μεταξύ 150-170 λέξεις ανά λεπτό. Όταν

οι πληροφορίες βγαίνουν πάρα πολύ γρήγορα, αισθανόμαστε ανήσυχοι και απογοητευμένοι επειδή μας λείπουν τμήματά του. Όταν οι πληροφορίες βγαίνουν πολύ αργά, νιώθουμε ανυπόμονοι και βαριόμαστε γιατί έχουμε άλλα πράγματα να κάνουμε και αυτό το πρόσωπο παίρνει περισσότερο χρόνο από ό, τι δικαιούται να έχει. (Haley, J. T. 2009).

Ανησυχία για την ομιλία είναι ένα χαρακτηριστικό που πολλά ΑΠΠ συμμερίζονται. Άγχος μπορεί να προέλθει από την σκέψη ότι θα έχει δυσκολία σε μια κατάσταση, προβλέποντας μια αρνητική αντίδραση από τον ακροατή, και θέλοντας έτσι να αποφύγει τον πόνο και την αμηχανία του. Θα περίμενε κανείς, ότι τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό θα είχαν περισσότερο άγχος και μεγαλύτερη επιθυμία να αποφευχθεί το τραύλισμα από ό, τι τα άτομα με ήπιο τραυλισμό, αλλά συχνά συμβαίνει το αντίθετο. Οι άνθρωποι με ήπιο τραυλισμό μερικές φορές μπορεί να κρύψουν το τραύλισμά τους και να περάσουν σε κανονική ροή ομιλίας. Σε αυτή την περίπτωση, κάθε συνάντηση με έναν ακροατή με τους οποίους έχουν καταφέρει να "περάσουν" σε κανονικό ρυθμό ομιλίας πριν δημιουργηθεί το άγχος και ο φόβος για το "θα περάσω αυτή τη φορά ή όχι; Αν τραυλίσω το άτομο θα εξακολουθεί να με δέχεται;" Το άτομο με σοβαρό τραύλισμα συνήθως δεν μπορεί να το κρύψει αρκετά για να περάσει σε κανονική ροή ομιλίας και ανακαλύπτει αρκετά γρήγορα ποιοι ακροατές τον δέχονται ποιοι όχι. (Blood et all 2003).

Κοινό χαρακτηριστικό μεταξύ ΑΠΠ, είναι ένα συναίσθημα ότι η ομιλία τους είναι έξω από τον έλεγχό τους. Αυτό μερικές φορές αναφέρεται ως μια εξωτερική πηγή ελέγχου. Οι άνθρωποι που τραυλίζουν μπορεί να αισθάνονται σαν να μην μπορεί να ελέγξουν τι κάνουν τα στόματά τους και δεν έχουν κανέναν έλεγχο όταν και όπου μιλούν με ευχέρεια. Συχνά αποδίδουν το τραύλισμά τους σε εξωτερικούς παράγοντες σε μια κατάσταση: τη θέση, την αντίδραση του ακροατή, τη παρουσία των ανθρώπων στην περιοχή που μπορεί να ακούσουν το τραύλισμα, ή πόσο κοιμήθηκαν το προηγούμενο βράδυ. Με την άποψη αυτή του ελέγχου, τα ΑΠΠ συχνά αποδίδουν στιγμές ευχέρειας στην τύχη και την ευκαιρία.

(<http://www.d.umn.edu/~cspiller/stutteringpage/effects.htm> 10/08/14).

Τα παραπάνω ευρήματα συμφωνούν με αυτά των Menzies, R., Onslow & Packman, (2009), που βρήκαν ότι ενήλικα ΑΠΠ βιώνουν ένα αίσθημα ντροπής και μη υποστήριξης που σχετίζεται με ένα έντονο αίσθημα φόβου του τραυλισμού.

Αν και τα παραπάνω συναισθήματα που προαναφέρθηκαν είναι συνήθως αποτέλεσμα των λεκτικών συμπεριφορών του τραυλισμού, είναι λογικό να δημιουργείτε ένας φαύλος κύκλος. Συγκεκριμένα, όταν ένα άτομο παρουσιάσει δυσρυθμίες θα παρουσιάσει ως αντίδραση και συναισθήματα αμηχανίας ή άγχους. Αυτά τα συναισθήματα με τη σειρά τους θα οδηγήσουν σε αυξημένο άγχος και ενδεχομένως και σε ένταση και αύξηση των δυσρυθμιών. Οι σοβαρότερες λεκτικές συμπεριφορές θα φέρουν και πιο έντονα αρνητικά συναισθήματα, δίνοντας συνέχεια στον φαύλο κύκλο. (Μαλανδράκη, Γ., 2007)

Οι άνθρωποι που τραυλίζουν αντιμετωπίζουν κάποιες συναισθηματικές δυσκολίες στη ζωή. Η αγωνία και ο φόβος που αναπτύσσονται γύρω από το τραύλισμα μπορεί να προκαλέσει αλλαγές στην αυτό-αντίληψη και να οδηγήσει σε μια ποικιλία συναισθηματικών αντιδράσεων για την αντιμετώπιση της διαταραχής που είναι απρόβλεπτη και κοινωνικά μη αποδεχτή. Γνωρίζοντας πώς ένα άτομο επηρεάζεται από το τραύλισμα θα μας δώσει μια καλύτερη δυνατότητα να κατανοήσουμε τη διαταραχή και να βοηθήσει το άτομο να αντιμετωπίσει αυτό με θετικούς και υγιείς τρόπους.

Σύμφωνα με την Zebrowski, P. M. (2005) «οι συναισθηματικές αντιδράσεις στο τραύλισμα και η συχνή επιρροή πάνω στη ζωή δεν μπορούν να υποτιμούνται ή να αγνοούνται από τα άτομα που εμπλέκονται με αυτό το πληθυσμό όπως τους λογοθεραπευτές.

Οι συναισθηματικές αντιδράσεις πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των θεραπειών. Και είναι το συναίσθημα και όχι η ορθολογική σκέψη που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη συμπεριφορά.» Επίσης αναφέρει ότι «εάν ένας θεραπευτής δεν αποκαλύψει τον τρόπο για το πώς το άτομο που τραυλίζει αισθάνεται για τη διαταραχή της ομιλίας του και πώς συμβάλλουν τα συναισθήματά του στις αντιδράσεις του για το τραύλισμά του δεν θα έχει πραγματικά σημασία τι τρόπο θεραπείας προτείνεται ή ακολουθείται εφόσον το άτομο αυτό δεν θα είναι πλήρως επί του 'σκάφους'.»

<http://www.ihaveavoice.info/psychological-effects.html> 15/08/14).

1.3.5. Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη φυσική κατάσταση του ατόμου

Ο τραυλισμός μπορεί να επιφέρει διαταραχές στο άτομο όσον αφορά τη ποιότητα της φυσικής του κατάστασης. Σε αυτό τον τομέα περιλαμβάνονται η ποιότητα του ύπνου, η συνολική ενέργεια του ατόμου, καθώς και η υγεία του ατόμου και το επίπεδο φυσικής του κατάστασης. Τα παραπάνω στοιχεία δεν είναι απαραίτητα να επηρεάζονται άμεσα από την διαταραχή αλλά από τις συνέπειές της σε ψυχολογικό κυρίως επίπεδο. Όπως αναλύθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο το άτομο με τραυλισμό μπορεί να βιώνει αρνητικά συναισθήματα λόγω του προβλήματός του. Τα συναισθήματα αυτά αν βιώνονται έντονα και συχνά είναι πιθανόν να επιφέρουν προβλήματα στη ποιότητα ύπνου του ΑΠΤ, να μειώσουν την ενέργειά του καθώς και να επιφέρουν σωματικά προβλήματα λόγω άγχους και άλλων αρνητικών συναισθημάτων.

Το αίσθημα του πόνου μπορεί να υπάρξει χωρίς να υπάρχει κάποιο ιατρικό εύρημα που να το δικαιολογεί. Αυτό μπορεί να επιφέρει συνολικά προβλήματα στη ποιότητα ζωής του ατόμου, ανάλογα με το βαθμό που αντιλαμβάνεται τον πόνο.

Η ενέργεια του ατόμου να πραγματοποιήσει της καθημερινές του δραστηριότητες μπορεί να είναι περιορισμένη λόγω κάποιας κατάθλιψης για παράδειγμα που περνάει.

Το άγχος, η απογοήτευση μπορεί να φέρουν με τη σειρά τους διαταραχές στον ύπνο.

Το επίπεδο της διαταραχής στα παραπάνω επίπεδα μπορεί να διαφέρει από άτομο σε άτομο όπως επίσης και ο βαθμός που επιδρά στη ποιότητα ζωής του ατόμου.

Επίσης η φυσική κατάσταση και η ενέργεια του ατόμου μπορεί να επηρεάζονται αρνητικά λόγω του αρνητικού αντίκτυπου του τραυλισμού στον κοινωνικό τομέα του ατόμου, όπως αναλύθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Αναφέρεται στη βιβλιογραφία ότι ο τραυλισμός επηρεάζει τη σωματική ευεξία του ΑΠΤ λόγω υψηλότερων επιπέδων στρες που συνδέονται με την εμπειρία του κοινωνικού άγχους (Menzies et al., 2009).

Υπάρχουν ενδείξεις για μια κοινή νευρολογική βάση για τη ρύθμιση του κοινωνικού πόνου και σωματικού πόνου. (Mac Donald, G. Leary, M.R, 2005). Ως αποτέλεσμα αυτού, το κατώφλι του φυσικού πόνου μπορεί να προκληθεί από τον κοινωνικό πόνο.

Άλλες έρευνες δεν αποδεικνύουν διαφορές στο τομέα της φυσικής κατάστασης μεταξύ ΑΠΤ και ατόμων που έχουν φυσιολογική ροή ομιλίας. (Craig A, Blumgart E & Tran Y. (2009).

1.3.6 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον κοινωνικό τομέα του ατόμου

Ο κοινωνικός τομέας του ατόμου αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ζωής του επηρεάζοντας το σύνολο της ποιότητάς της. Παρακάτω αναφέρονται στοιχεία για το αν ο τραυλισμός επιδρά και με ποιον τρόπο στη κοινωνική ζωή του ΑΠΤ, συμπεριλαμβάνοντας τις σχέσεις και την επικοινωνία του με τα μέλη της οικογένειάς του, με τους φίλους του, τους συντρόφους του και τους άλλους ανθρώπους.

Σχέσεις με οικογένεια

Σύμφωνα με τον Peters και Guitar (1991) όπως αναφέρει στο άρθρο του ο. Hughes, C. D., (2007) , τα μέλη της οικογένειας παίζουν ρόλο στην κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών. Από τη μία πλευρά παρέχεται από τους αδελφούς και τις αδελφές του παιδιού με τραυλισμό ένα ευρύ σύστημα υποστήριξης. Από την άλλη πλευρά, μπορεί να υπάρξει δυσαρέσκεια του παιδιού λόγω το ότι χρειάζεται να μοιράζεται την προσοχή της μητέρας του / της, προκαλώντας ενδεχομένως συναισθήματα θυμού, επιθετικότητας, ενοχής. Εάν αυτά τα συναισθήματα τιμωρηθούν ή αγνοηθούν, μπορεί να προκαλέσουν προσωρινή μείωση των συμπτωμάτων , ή μπορεί ο τραυλισμός να γίνει πιο σοβαρός.

Σε ποιοτική έρευνα που διεξήχθη από τον Hughes C. D. (2007) με τη συμμετοχή 7 ΑΠΤ αναφέρεται το πώς επηρεάζονται οι σχέσεις των ΑΠΤ με τα μέλη της οικογένειάς τους. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι έλαβαν την απαραίτητη στήριξη από τα μέλη της οικογένειάς τους σε όλους τους τομείς της ζωής τους από τη παιδική τους ηλικία μέχρι και σήμερα σαν ενήλικες. Οι περισσότεροι εξέφρασαν ωστόσο ότι θα επιθυμούσαν μια πιο βαθιά υποστήριξη εννοώντας τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με τα άτομα της οικογένειάς τους για τα βαθύτερα συναισθήματά τους και τις σκέψεις τους σχετικά με τον τραυλισμό τους και τις επιδράσεις του στη ζωή τους. Δηλαδή υπάρχει η επιθυμία να κατανοήσουν και τα κοντινά τους πρόσωπα σε βάθος το πρόβλημά τους.

Όσον αφορά την επικοινωνία μέσα στο σπίτι οι περισσότεροι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι δεν είχαν την επιθυμητή επικοινωνία. Το θέμα του τραυλισμού τους δεν ανοιγόταν ως θέμα συζήτησης και αυτό περιόριζε τα άτομα ως προς το επικοινωνιακό κομμάτι με τα μέλη της οικογένειάς τους. 4 από τα 7 άτομα της έρευνας ανέφεραν ότι ένιωθαν ένα είδος πίεσης να μιλήσουν με φυσιολογική ροή και επομένως η επικοινωνία τους ήταν περιορισμένη. Αναφέρεται συμπερασματικά ότι ο τραυλισμός των ατόμων έχει κάποιες αρνητικές και κάποιες θετικές επιδράσεις όσον αφορά τις σχέσεις του ΑΠΤ με την οικογένειά του. Σε κάποια άτομα της έρευνας ο τραυλισμός του τον έφερε πιο κοντά με την οικογένειά του και σε άλλα τους απομάκρυνε.

Τα παραπάνω ευρήματα συμφωνούν με αυτά του Klompas & Ross (2014).

Σχέσεις με φίλους

Σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Klompas & Ross (2014), με τη συμμετοχή 16 ΑΠΤ, οι περισσότεροι από τους μισούς και συγκεκριμένα 9 (56,25%) από τους 16 συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο τραυλισμός τους δεν έχει αντίκτυπο στην κοινωνική τους ζωή όσον αφορά την δημιουργία φιλικών σχέσεων. Ωστόσο, 7 συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ασκεί επίδραση, είτε θετική είτε αρνητική. Η ανάλυση των απαντήσεων έδειξε να αναδύονται θέματα όπως: ο φόβος για ομιλία και θετικά οφέλη όπως η κατανόηση των άλλων για το πρόβλημά τους και γενικά των ανθρώπων που τραυλίζουν. Συγκεκριμένα, από τους 16 συμμετέχοντες, 6 (37,5%) ανέφεραν το φόβο για ομιλία. "Στην προσπάθεια να κάνουμε νέες φιλίες ανησυχείς για το τι θα συμβεί εάν κάνω ένα λάθος. Αυτή τραυλίζει και αυτό είναι παράξενο"».

Έίναι δύσκολο να κάνεις αυτό το βήμα. Όσο μεγαλώνεις το αντιμετωπίζεις καλύτερα, το κρύβεις καλύτερα, γίνεται ευκολότερο. Θα ήθελα να το αποφύγω αυτό- προτιμώ τους άλλους ανθρώπους να με συστήνουν σε νέα άτομα. Είναι τρομακτικό.

Από την άλλη 2 (12,5%), από τους 16 συμμετέχοντες πιστεύουν ότι ο τραυλισμός τους είχε μια θετική επιρροή όσον αφορά τις σχέσεις τους με τους άλλους. «Εγώ πραγματικά έχω κερδίσει από αυτό. Πριν, συνήθιζα να φωνάζω με ένα μεγάλο στόμα στη συνέχεια μίλαγα λιγότερο, πιο ήσυχα - Πρέπει να γνωρίζουμε τους ανθρώπους σε προσωπικό επίπεδο. Τότε κατάλαβα ότι δεν είναι μια μεγάλη ταλαιπωρία το να μιλάς πιο ήσυχα ".

Το αίσθημα της κατανόησης του τραυλισμού από τους άλλους έγινε αισθητό από 2 (12,5%) από τους 16 συμμετέχοντες. Αυτός ο παράγοντας της κατανόησης του τραυλισμού επηρεάζει τη δημιουργία φιλικών και των κοινωνικών σχέσεων, το οποίο είναι επίσης πολύ πιθανό να επηρεάζουν και το σύνολο της ποιότητας της ζωής τους.

Το θέμα των πειραγμάτων εμφανίστηκε σε ένα μόνο παράδειγμα, αυτό έχει ωστόσο σημασία από την άποψη της δημιουργίας φιλίας που μπορεί στη συνέχεια να επηρεάσει την ποιότητα της ζωής.

Τα ευρήματα σχετικά με τα πειράγματα υποστηρίζουν την άποψη του Dalton (1994) όπως αναφέρεται στο άρθρο του Linn, G.W., & Caruso, A.J. (1998). , ο οποίος πιστεύει ότι οι άνθρωποι που παρουσιάζουν διαταραχή της ροής μπορεί να δοκιμάζονται η απλά να αγνοούν αυτές τις συμπεριφορές με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται στην δημιουργία φιλικών σχέσεων.

Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες δήλωσαν ότι το τραύλισμα τους δεν άσκησε αρνητική επιρροή στην ικανότητά τους να αναπτύξουν φιλίες. Ωστόσο, πολλοί από τους συμμετέχοντες αντιλαμβάνονται ότι οι άνθρωποι γενικά αντιδρούν αρνητικά στον τραυλισμό και μπορεί να υπάρξουν περιορισμοί στο συγκεκριμένο κομμάτι της ζωής τους.

Σχέσεις με ερωτικούς συντρόφους

Το κομμάτι των προσωπικών-ερωτικών σχέσεων είναι ίσως αυτό που επηρεάζεται περισσότερο στο σύνολο της κοινωνικής ζωής ΑΠΤ.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Klompas & Ross 2004 σε δείγμα 16 συμμετεχόντων, δέκα (62,5%) από τους 16 συμμετέχοντες θεώρησαν ότι ο τραυλισμός τους δεν ασκεί καμία αρνητική επίπτωση στη σχέση τους με το σύζυγο ή το σύντροφό τους, ενώ οι υπόλοιπες 6 συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο τραυλισμός τους επηρέασε τόσο θετικά όσο και αρνητικά. Θετικές επιπτώσεις- αντιδράσεις από την πλευρά του συντρόφου του ΑΠΤ περιλαμβάνονται: επίδειξη υπομονής (6,25%), υποστήριξη (6,25%), και κατανόηση (6,25%), ευαισθητοποίηση στον τραυλισμό (6,25%) .

Αρνητικές επιπτώσεις-αρνητικά θέματα που προέκυψαν περιλαμβάνονται: απογοήτευση (12,5%), χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης(6,25%), ντροπή (6,25%), ανάγκη για αντιμετώπιση του προβλήματος (6,25%), χαμηλή αυτοεκτίμηση (6,25%), χαμηλό επίπεδο κατανόησης του προβλήματος (6,25%) και δυσφορία (6,25%).

Δεδομένα που συλλέγονται το 1990 από τον Boberg με ποιοτική μελέτη που διεξήχθη στις συζύγους των ανδρών που παρουσίαζαν τραυλισμό αναφέρουν ότι πάνω από το ήμισυ των συζύγων δήλωσαν ότι δεν έκαναν παρατηρήσεις και σχόλια σχετικά με τον τραυλισμό του συντρόφου τους κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου που συναντήθηκαν. Αν και είναι σαφές ότι ο τραυλισμός γίνεται αντιληπτός ως ένα ανεπιθύμητο χαρακτηριστικό σε ένα ρομαντικό σύντροφο, φαίνεται να υπάρχουν τρόποι για την άμβλυνση των προβλημάτων.

Ο Linn, G.W., & Caruso, A.J. (1998). περιγράφει μια μελέτη που διεξήχθη από τον Collins & Blood (1990) για την επίδραση της γνωστοποίησης του προβλήματος κατά τα πρώτα στάδια μιας ρομαντικής σχέσης. Τέσσερις άντρες, οι δυο με σοβαρό τραυλισμό και οι άλλοι δυο με ήπιο επίπεδο τραυλισμού συναντήθηκαν σε ραντεβού με τέσσερις γυναίκες με φυσιολογική ροή ομιλίας. Ένα μέλος από κάθε ομάδα θα αποκάλυπτε στη σύντροφο με την οποία ήταν σε ραντεβού ότι έχει πρόβλημα με την ομιλία του εκ εξαιτίας του τραυλισμού. Οι γυναίκες ρωτήθηκαν μετά το πέρας των συναντήσεων για τις εντυπώσεις τους και διαπιστώθηκε ότι, ανεξάρτητα από το επίπεδο σοβαρότητας, άτομα που αποκαλύπταν τον τραυλισμό τους εξαρχής θεωρήθηκαν ως πιο ευφυή άτομα, όμορφοι, και με καλύτερη προσωπικότητα

Οι Einarsdottir, J. & Ingham, R J.H (2005) περιγράφουν μια μελέτη που διεξήχθη από τον Dickson, (1994) επίδραση του τραυλισμού σε μια οικεία σχέση μπορεί να αποτελεί μια επιβάρυνση στη σχέση- γάμο του ζευγαριού. Ένας άνδρας παντρεμένος με μια γυναίκα που τραυλίζει περιγράφει τα συναισθήματά του προς το τραύλισμα της συντρόφου του. «Νιώθω απογοητευμένος με τον τραυλισμό της. Στη συνέχεια, όμως, σχεδόν πάντα συνειδητοποιώ ότι στην πραγματικότητα δεν είμαι απογοητευμένος από το τραύλισμά της! Είμαι απογοητευμένος από μένα, από τη ζωή μου και τις εμπειρίες μου. Ο τραυλισμός ήταν απλά ένα αλεξικέραυνο για την απογοήτευσή μου, που ξεπήδησε από άλλες πηγές, πηγές μέσα μου "

Σύμφωνα με την βιβλιογραφική έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τον Hunsaker, S. (2009) όσον αφορά τις κοινωνικές επιπτώσεις του τραυλισμού στην εφηβεία και στους νεαρούς ενήλικες και συγκεκριμένα στις επιδράσεις του όσον αφορά την εύρεση ερωτικού συντρόφου αναφέρεται ότι:

Ο Shears (1969) στην έρευνα που πραγματοποίησε ρωτώντας άτομα τα οποία δεν είχαν φυσιολογική ροή ομιλίας για το πως θα ένιωθαν σε περίπτωση που οι ίδιοι είχαν τραυλισμό σοβαρού επιπέδου και αν πιστεύουν ότι θα είναι αποδεκτοί σύντροφοι, οι απαντήσεις έδειξαν ότι μόνο το 7% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι άτομα με σοβαρό τραυλισμό θα ήταν αποδεκτά σε δημιουργία γάμου.

Αυτά τα στοιχεία υποδηλώνουν ότι ο τραυλισμός αντιμετωπιζόταν τουλάχιστον παλαιότερα ως αρνητικό χαρακτηριστικό στη διαδικασία αναζήτησης προσωπικών σχέσεων.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες που τραυλίζουν αντιμετωπίζουν αρνητικές κοινωνικές συνέπειες και εμπόδια σε διαδικασίες όπως η ανάπτυξη ερωτικών σχέσεων. Επειδή ο τραυλισμός είναι μια διαταραχή η οποία εκτυλίσσεται συνήθως σε παιδική ηλικία και μπορεί να επιλυθεί νωρίς στη ζωή του ατόμου όσοι τραυλίζουν σε μεταγενέστερα στάδια της ζωής τους, έχουν μικρότερες πιθανότητες αντιμετώπισης του προβλήματος και μεγαλύτερες πιθανότητες ανάπτυξης κοινωνικών επιπτώσεων.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά επίπεδα σοβαρότητας τραυλισμού που καθορίζονται από το παρουσία κύριων και δευτερευών συμπεριφορών, οι περισσότεροι έφηβοι και νεαροί ενήλικες που τραυλίζουν βιώνουν αρνητικές κοινωνικές συνέπειες εξ' αιτίας του τραυλισμού τους οποιουδήποτε βαθμού.

Κοινωνικές συζητήσεις

Πολλά ΑΠΤ αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς τη συμμετοχή τους σε κοινωνικές συζητήσεις. Όπως προτείνεται στη βιβλιογραφία το αίσθημα αποκλεισμού από συζητήσεις καθώς και η αποφυγή στο να συμμετέχουν σε συζητήσεις με πάνω από δύο άτομα αποτελούν χαρακτηριστικές συμπεριφορές μεταξύ ΑΠΤ.

Οι αρνητικές ψυχολογικές συμπεριφορές που συνοδεύονται με τον τραυλισμό όπως αναφέρθηκε προηγουμένως αποτελούν αιτία εμφάνισης προβλημάτων στον κοινωνικό τομέα του ατόμου και συγκεκριμένα στο τομέα των κοινωνικών συζητήσεων. (Erickson. 2013)

Ένα σημαντικό κομμάτι που αναπτύσσεται παράλληλα με τον τραυλισμό είναι η κοινωνική φοβία.

Υψηλά επίπεδα κοινωνικού άγχους και συμπεριφορών αποφυγής κοινωνικών καταστάσεων είναι συνδεδεμένα με ψυχιατρικές διαταραχές της κοινωνικής φοβίας. Στο DSM-IV (APA, 1994) αναφέρεται ότι τα άτομα κατηγοριοποιούνται με κοινωνική φοβία αν καλύπτουν κάποια κριτήρια όπως σοβαρό άγχος για την εκτέλεση κοινωνικών καταστάσεων όπου μπορεί να εκφραστούν ως φυσικά φαινόμενα που εμπλέκονται με τη καθημερινή λειτουργικότητα, όπως είναι και οι κοινωνικές συζητήσεις.

Όπως αναφέρεται στο άρθρο του Molt, L. (2003) οι Stein, Baird, and Walker (1996) βρήκαν ότι 7 στους 16 ενήλικες με τραυλισμό που συμμετείχαν στην έρευνά τους κάλυπταν τα κριτήρια του DSM-IV για τη διάγνωση κοινωνικής φοβίας.

Πιλοτική έρευνα που διεξήχθη από τον Stein et al. (1996) όπως αναφέρεται στο άρθρο των Craig, A., Hancock, K., Tran, Y. & M Craig, M. (2003) δείχνει ότι μπορεί να υπάρχει μια υποομάδα ατόμων των οποίων ο τραυλισμός του σχετίζεται με αρνητικά συναισθήματα που εκτείνονται ως και κοινωνικό άγχος. Η εμπειρία μιας σχετικά υψηλού ποσοστού συναισθηματικής έντασης σε κοινωνικές καταστάσεις και η επιφυλακτικότητα σε κοινωνικές αλληλεπιδράσεις που χαρακτηρίζει το κοινωνικό άγχος είναι παρούσα μεταξύ μερικών ατόμων με τραυλισμό.

Φαίνεται από τα παραπάνω ότι το κοινωνικό άγχος έχει εμφανές αντίκτυπο στη ψυχολογική και κοινωνική λειτουργικότητα κάποιου ΑΠΤ (Kraaimaata F. W., & all 2002,).

Όλες οι αρνητικές συνέπειες που προκαλούνται στη κοινωνική ζωή ατόμων με τραυλισμό μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την απομόνωση των ατόμων από το κοινωνικό τους περιβάλλον προκειμένου να αποφύγουν τις αρνητικές εμπειρίες που μπορεί να βιώσουν στο κοινωνικό τομέα της ζωής τους.

1.3.7 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον επαγγελματικό τομέα του ατόμου

‘Δεδομένου ότι οι περισσότεροι άνθρωποι ξοδεύουν περισσότερο χρόνο στην εργασία από ό, τι σε οποιαδήποτε άλλον τομέα κατά τη διάρκεια της ζωής τους, είναι πιθανό ότι η προσωπική ανάπτυξη και οι περιβαλλοντικές εμπειρίες στον επαγγελματικό τομέα θα μπορούσαν να είναι μερικές από τις ισχυρότερες επιρροές τόσο στις παροδικές όσο και στις σταθερές συνιστώσες της υποκειμενικής ευημερίας. ‘(Gottfredson & Duffy, 2008).

Έρευνες στο πέρασμα των χρόνων έχουν δείξει ότι ο τραυλισμός επηρεάζει δυσμενώς την επαγγελματική ζωή του ατόμου που τραυλίζει.

Παρακάτω αναφέρονται στοιχεία για το πώς και σε τι βαθμό επηρεάζεται.

Τα περιβαλλοντικά εμπόδια είναι ένας από τους παράγοντες που επηρεάζει αυτά που μπορεί να επιτύχει κάποιος. Αυτό μπορεί να σχετίζεται με ειδικές καταστάσεις και να επηρεάζει ποιες δραστηριότητες μπορούν να επιτευχθούν στην εργασία.

Οι ευκαιρίες για διάφορα επαγγέλματα μπορεί να μειωθούν εξαιτίας αυτών των δυσκολιών (Yaruss & Quesal 2006).

Στην έρευνα των Klein & Hood (2004) που συμμετείχαν 232 ενήλικα ΑΠΤ φάνηκε ότι ο τραυλισμός να ‘μειονεκτεί’ στο χώρο εργασίας.

Συγκεκριμένα το 71% των ατόμων αναφέρει ότι ο τραυλισμός μειώνει τις ευκαιρίες πρόσληψης και εξέλιξης στη δουλειά.

Το 20% αναφέρει ότι απέρριψε προαγωγή λόγω του τραυλισμού ενώ το 33% των ΑΠΤ συμφωνούν στο γεγονός ότι ο τραυλισμός επηρεάζει την επαγγελματική απόδοση.

ΑΠΤ βιώνουν συναισθήματα όπως μειωμένη ικανοποίηση για τις επαγγελματικές τους επιλογές λόγω του τραυλισμού τους.

Αναφέρεται επίσης από τον Plexico & all, (2001) ότι ΑΠΤ μπορεί να αρνηθούν μία εργασία που επιθυμούν να αφοσιωθούν σε αυτή λόγω των αυξημένων επικοινωνιακών απαιτήσεων της συγκεκριμένης εργασίας, και των πεποιθήσεών τους ότι ο τραυλισμός μειώνει τις επαγγελματικές ευκαιρίες.

Επομένως, επιλέγουν δουλειές που δεν απαιτούν επικοινωνιακές αλληλεπιδράσεις, αλλά χωρίς να τους ικανοποιεί.

Η έρευνα της εθνικής ένωσης ατόμων με τραυλισμό που διεξήχθη το Μάιο του 2009 με τη συμμετοχή 686 ενήλικων ΑΠΤ αναφέρει παρόμοια αποτελέσματα Συγκεκριμένα, βρέθηκε ότι το 40% των του δείγματος έχουν αρνηθεί μία δουλειά ή προαγωγή λόγω του προβλήματός τους. (Milton, K., 2012).

Αυτό έχει ως αντίκτυπο όχι μόνο σε επικοινωνιακό επίπεδο για το πώς βλέπει τον εαυτό του αλλά και στο σύνολο της ζωής του.

Ηλεκτρονική έρευνα διεξήχθη με τη συμμετοχή 412 ΑΠΤ για να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στο χώρο εργασίας τους χρησιμοποιώντας ερωτήσεις σχετικά με τις προσωπικές εμπειρίες και απόψεις του ερωτώμενου που τραυλίζει στο χώρο εργασίας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι ο τραυλισμός έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για την εμπειρία στο χώρο εργασίας τους. Για παράδειγμα, ένα σύνολο 85,9% των ερωτηθέντων συμφώνησαν με τη δήλωση ότι «Το τραύλισμα έχει, κατά καιρούς, επηρεάσει την απόδοση στην εργασία μου». Περίπου τα τρία τέταρτα των ερωτηθέντων (74,7%) συμφώνησαν με τη δήλωση «Σε γενικές γραμμές, θα ήμουν καλύτερος στη δουλειά μου αν δεν τραύλιζα.» Περίπου οι μισοί από τους ερωτηθέντες (51,9%) συμφώνησε με τη δήλωση: «Θα είχα μια καλύτερη δουλειά, αν δεν τραύλιζα.» Φαίνεται ότι η επίδραση του τραυλισμού έχει αρνητικό αντίκτυπο σε δύο ευρείες περιοχές / παράγοντες. Πρώτον, τα αποτελέσματα ότι οι ερωτηθέντες που τραυλίζουν έχουν περιορισμούς στο χώρο εργασίας λόγω δικών τους ενεργειών. Για παράδειγμα, περίπου το 64% του δείγματος έχει συμφωνήσει με τη δήλωση: «Έχω, κατά καιρούς, ζητήσει εργασία που απαιτεί λίγη ομιλία». Το 27,2% των ερωτηθέντων «Απέρριψαν μια νέα θέση εργασίας ή προαγωγή», λόγω του τραυλισμού τους. Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν ότι πολλά ΑΠΤ κρατούν πίσω τον εαυτό τους από τις ευκαιρίες απασχόλησης. Δεύτερον, τα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι ΑΠΤ αντιμετωπίζουν προκλήσεις στο χώρο εργασίας λόγω των ενεργειών των εργοδοτών τους. Για παράδειγμα, το 59,5% των ερωτηθέντων συμφώνησαν με τη δήλωση: «Θα είχα περισσότερες ευκαιρίες προαγωγής αν δεν τραύλιζα."

Επίσης χρησιμοποιήθηκε και στατιστική ανάλυση προκειμένου να προσδιοριστεί αν το επίπεδο σοβαρότητας του τραυλισμού του ατόμου έχει αντίκτυπο στην αντίληψη του ατόμου για την επίδραση του τραυλισμού τους στη δουλειά. Η ανάλυση έδειξε ότι η σοβαρότητα του τραυλισμού σχετίζεται έντονα με το βαθμό του αρνητικού αντίκτυπου σχετικά με το τραυλισμό τους. Όσο η σοβαρότητα του τραυλισμού του ατόμου αυξάνεται τόσο αυξάνεται και το αρνητικό αντίκτυπο του τραυλισμού στο χώρο εργασίας. (Rice, M & Kroll, R., 2006)

“Το να απαντώ στο τηλέφωνο εν ώρα εργασίας ήταν ο μεγαλύτερός μου εφιάλτης αλλά πίεσα τον εαυτό μου να το συνηθίσει” (Crichton-Smith, I., 2002).

“ Νομίζω ότι το επίπεδο αυτοπεποίθησής μου όταν δούλευα με περιόρισε, είχα αυτό το σύστημα πεποιθήσεων που με περιόρισε...”

"Πηγαίνοντας στη δουλειά ήταν σχεδόν ένας εφιάλτης για μένα, συνήθιζα να σκέφτονται" "Θεέ μου, πώς θα πάει σήμερα;" "Θα έχω ένα πρόβλημα λόγου;" (Milton, K. ,2012).

Παλιότερες έρευνας σχετικά με το παραπάνω ζήτημα συμφωνούν με τα αποτελέσματα των νεότερων που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα όπως αναφέρεται στη βιβλιογραφία είναι η διαδικασία των συνεντεύξεων για έρευνα εργασίας. Τα ΑΠΤ βιώνουν τη συγκεκριμένη κατάσταση με πολύ άγχος με αποτέλεσμα να κάνει το άτομο να τραυλίζει περισσότερο. Επίσης έρευνες έχουν διεξαχθεί για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με το αντίκτυπο του τραυλισμού στο χώρο εργασίας από τη πλευρά των εργοδοτών.

Μία έρευνα που διεξήχθη από τον Hurst (1983) όπως αναφέρεται στο άρθρο της Gabel, R. M. & all (2008) έδειξε ότι το 85% των εργοδοτών συμφωνεί ότι ο τραυλισμός μειώνει τις ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης καθώς και της ευκαιρίες προαγωγής.

Αναφέρεται επίσης ότι οι εργοδότες μερικές φορές πιστεύουν στερεότυπα για τα ΑΠΤ ότι είναι τεταμένα και νευρικά ή είναι λιγότερο έξυπνα από άτομα που δεν τραυλίζουν. Το παραπάνω στοιχείο επιβεβαιώνεται και από πρόσφατη έρευνα του Parry.

Σύμφωνα με τον Parry 2009 εκτός από τη δυσκολία στην ομιλία οι εργοδότες έχουν δισταγμούς να προσλάβουν ένα ΑΠΤ διότι πιστεύουν ότι η δυσκολία στην ομιλία συνδέεται με το συνολικό επίπεδο εξυπνάδας. Οι εργοδότες αναφέρουν ότι ένα άτομο είναι ανίκανο να σκεφτεί γρήγορα ή να πάρει ταχείες αποφάσεις επειδή αυτό το άτομο δεν μπορεί να έχει εύρυθμη ομιλία.

Επίσης αναφέρει ότι είναι κοινό για τους εργοδότες στη προσπάθειά τους να κρατήσουν έξω ΑΠΤ από θέσεις που περιλαμβάνουν ομιλία ή ασχολούνται με το κοινό είτε με την άρνηση προαγωγής είτε με την μη πρόσληψη ΑΠΤ. (Parry, 2009)

Οι εργοδότες χρησιμοποιούν συχνά τακτικές όπως "άριστη προφορική επικοινωνία ως δεξιότητες και επομένως έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν τη πρόσληψη ατόμων με διαταραχές στη ροή της ομιλίας τους με τη πρόφαση ότι δεν καλύπτουν τη παραπάνω δεξιότητα που έχουν βάλει σαν απαίτηση (Parry, 2009).

Έρευνες έχουν διεξαχθεί με σκοπό τη μελέτη των σχέσεων ΑΠΤ με τους ανωτέρους τους στο χώρο εργασίας.

Το 43.75% των ερωτηθέντων μίας έρευνας που πραγματοποιήθηκε από τους Klompas M. & Ross E. (2004) με τη συμμετοχή 16 ΑΠΤ αναφέρει ότι ο τραυλισμός τους έχει επηρεάσει τη σχέση τους με τους ανωτέρους τους στη δουλειά, ενώ το υπόλοιπο δείγμα δεν αναφέρει ότι επηρεάζονται. Σε αντίθεση με τα στοιχεία της παραπάνω έρευνας ο Joss (1997) αναφέρει όσον αφορά τις σχέσεις ΑΠΤ και των ανωτέρων του στη δουλειά ότι περιλαμβάνεται αποφυγή του ΑΠΤ ή δίνεται ιδιαίτερη προσοχή. Επίσης οι ανώτεροι δείχνουν κατανόηση και αποδοχή προς τα ΑΠΤ συμπληρώνοντας πολλές φορές τα λόγια τους.

Όσον αφορά την αντίληψη των ΑΠΤ για το πώς επηρεάζεται η επικοινωνία τους με συναδέλφους τους στη δουλειά λόγω του τραυλισμού τους το 31.25 % των ατόμων που συμμετείχε στην έρευνα από το σύνολο των 16 ατόμων αναφέρει ότι επηρεάζεται η επικοινωνία τους με τους συναδέλφους τους. (Klompas M. & Ross E. 2004).

‘Είμαι περισσότερο στο παρασκήνιο, για παράδειγμα δεν πηγαίνω να μιλήσω με τους ανθρώπους επειδή ανησυχώ για την πρώτη επαφή. Για παράδειγμα νομίζω ότι δεν θα είμαι ικανός να πω αυτό’ (Klompas M. & Ross E. 2004).

Οι Starkweather, P. & Givens- (1997) αναφέρουν ότι ο τραυλισμός δεν επηρεάζει μόνο την επαγγελματική απόδοση ΑΠΤ λα και την ευχαρίστησή τους που λαμβάνουν από την δουλειά τους.

Σε έρευνα του Klein & Hood (2004) αναφέρεται ότι οι άντρες με τραυλισμό δέχονται μεγαλύτερες διακρίσεις στο χώρο εργασίας από τις γυναίκες, ωστόσο οι γυναίκες νοιώθουν ότι ο τραυλισμός τους, τους αποτρέπει να δείξουν όλες τις δυνατότητές τους.

Από τα παραπάνω ευρήματα φαίνεται το πόσο αρνητικά επηρεάζεται η ζωή ΑΠΤ όσων αφορά στον επαγγελματικό του τομέα, αναστέλλοντας ουσιαστικά το σύνολο της ποιότητας της ζωής τους.

1.3.8 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στον εκπαιδευτικό τομέα του ατόμου

Πολλοί νέοι ενήλικες που τραυλίζουν αντιμετωπίζουν δυσκολία στο να ανταπεξέλθουν στις αυξημένες απαιτήσεις του εκπαιδευτικού τομέα.

(<http://www.hasa.org/speech/enhancement/stuttering-in-adolescents-and-adults/> 05/09/14).

‘ Υπάρχουν στιγμές που ξέρω τις απαντήσεις σε ερωτήσεις που γίνονται αλλά δεν απαντώ γιατί φοβάμαι για την ομιλία μου’

Milton, K., 2012).

Ο Hayhow (1999) όπως τονίζεται στην έρευνα της Crichton-Smith, I. (2002) αναφέρει ότι το αρνητικό κοινωνικό στερεότυπο μπορεί να επιδρά αρνητικά σε ορισμένους τομείς της εκπαίδευσης.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Silverman και Zimmer (1982) όπως αναφέρεται στο άρθρο της Weingarten, L. B., (2012) έγινε σύγκριση μεταξύ 10 αντρών και γυναικών με τραυλισμό και όλοι οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο τραυλισμός τους τους εμπόδιζε να συμμετέχουν μέσα στην τάξη.

Ένα μεγάλο ποσοστό των γυναικών ωστόσο, δήλωσε ότι ο τραυλισμός τους είχε θετική επιρροή στις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις, καθώς μελετούσαν περισσότερο για στις γραπτές εξετάσεις

προκειμένου να αντισταθμίσουν τη χαμηλή τους προφορική επίδοση στη τάξη.

Η Weingarten, L. B., (2012) στην έρευνά της αναφέρει ότι οι σχολικές αρνητικές εμπειρίες όπως ο εκφοβισμός και η έλλειψη υποστήριξης από τους καθηγητές οδηγεί σε κακή ακαδημαϊκή επίδοση. Παρά το γεγονός ότι όλες οι γυναίκες που συμμετείχαν στη μελέτη είχαν επιτυχημένη ακαδημαϊκή πορεία οι περισσότερες από αυτές είπαν ότι οι ακαδημαϊκές ευκαιρίες ήταν περιορισμένες λόγω της έλλειψης ενεργής συμμετοχής.

Τα παραπάνω ευρήματα υποστηρίζονται και σε παλαιότερες έρευνες από τους Klompas & Ross (2004).

Η βιβλιογραφία ωστόσο ως προς αυτό τον τομέα παρουσιάζεται περιορισμένη.

1.3.9 Το αντίκτυπο του τραυλισμού στη προσωπική ανάπτυξη και ολοκλήρωση του ατόμου

Η προσωπική ανάπτυξη του ατόμου επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις πεποιθήσεις που έχει διαμορφώσει στη ζωή του.

Οι προσωπικές πεποιθήσεις του κάθε ανθρώπου δηλώνουν τις σκέψεις και τις υποθέσεις που κάνουν σχετικά με το πώς πρέπει να είναι τα πράγματα, πώς πρέπει να φέρονται οι άνθρωποι και πώς λειτουργεί ο κόσμος

Συνήθως οι πεποιθήσεις αυτές δεν είναι συνειδητές, δε γνωρίζουμε την ύπαρξή τους ούτε και τη δύναμη που έχουν πάνω μας. Είναι τόσο δυνατές, επειδή δεν είναι ορατές.

Νομίζουμε ότι οι πεποιθήσεις μας είναι «η Αλήθεια» -και έτσι γίνονται η Αλήθεια για εμάς.

Οι πεποιθήσεις παίζουν σπουδαίο ρόλο στη ζωή του κάθε ανθρώπου επειδή ότι πιστεύουμε(και πως βλέπουμε τους εαυτούς μας) χρωματίζει και το πώς σκεφτόμαστε. Επομένως, οι σκέψεις μας επηρεάζουν τη συμπεριφορά και τα συναισθήματά μας.

<http://sciencearchives.wordpress.com/>

Άτομα που τραυλίζουν, διαμορφώνουν κάποιες πεποιθήσεις συχνά αρνητικές για το πώς βλέπουν τον εαυτό τους με αποτέλεσμα να υπάρχει αντίκτυπο στη γενικότερη αντίληψη που έχουν για τη ζωή, επηρεάζοντας το επίπεδο της αυτογνωσίας τους, την αυτοπεποίθησή τους, τον ενθουσιασμό τους για τη ζωή καθώς και την αίσθηση ελέγχου γύρω από τη ζωή τους. (Yaguss & Quesal 2006).

Συνήθως όσο πιο πολύ τραυλίζει ένα άτομο τόσο πιο ανασφαλές είναι για την ικανότητά του να επικοινωνεί αποτελεσματικά. Το άγχος επηρεάζει τον τρόπο που βλέπει ένα άτομο τον εαυτό του και τα άτομα μπορεί να εθιστούν σε αρνητικές συμπεριφορές οι οποίες μπορεί με τα χρόνια να επηρεάσουν την αυτοεκτίμησή τους αλλά και την αντίληψή τους για τον κόσμο. Αυτές οι απόψεις, όταν συνδυαστούν με τις απόψεις άλλων ατόμων, μπορεί να περιορίσουν σοβαρά αυτά που το άτομο πιστεύει ότι μπορεί να κάνει στη ζωή του (Yaguss & Quesal 2006).

Πολλά άτομα που τραυλίζουν παρουσιάζουν μειωμένη αυτοπεποίθηση λόγω της ομιλίας τους και τις πεποιθήσεις που διαμορφώνουν γύρω από τη διαταραχή τους.

Εφόσον η αυτό-αντίληψή τους περιστρέφεται γύρω από τον τραυλισμό τους, το επίπεδο της αυτοπεποίθησής τους και της αυτογνωσίας τους επηρεάζονται αρνητικώς.

Επίσης, τα άτομα που έχουν βιώσει αρνητικές αντιδράσεις γύρω από τη διαταραχή τους από άλλους ανθρώπους νοιώθουν ότι ο τραυλισμός τους είναι κοινωνικά μη αποδεκτός, χαρακτηρίζουν τους εαυτούς τους ως τραυλιστές λαμβάνοντας και όλα τα αρνητικά στερεότυπα που πάνε με αυτή την ετικέτα, εντείνοντας περισσότερο τη δημιουργία αρνητικών πεποιθήσεων και ως εκ' τούτου επηρεάζουν τη προσωπική του ανάπτυξη.

Σε μια έρευνα που διεξήχθη αναφέρεται ότι μόλις δύο από τα δεκαέξι άτομα που ρωτήθηκαν για το αν ο τραυλισμός επηρεάζει την εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους, την αυτογνωσία τους και την αυτό-αντίληψή τους απάντησαν ότι δεν τους επηρεάζει. Μάλιστα αναφέρεται χαρακτηριστικά η απάντηση ενός ατόμου στη σχετική ερώτηση: 'Φυσικά και ο τραυλισμός έχει επηρεάσει την αίσθηση αυτογνωσίας μου, την εικόνα που έχω για τον εαυτό μου, την αίσθηση αυτοαντίληψης και τον τρόπο που βλέπω και αξιολογώ τον εαυτό μου.

Τα παραπάνω ευρήματα υποστηρίζουν την άποψη που εκφράστηκε από τους Starkweather & Ackerman, G., (1997) όπου ανέφεραν χαρακτηριστικά ότι η ομιλία συνδέεται τόσο άμεσα με την αίσθηση αυτό-αντίληψης κάποιου όπου το να είσαι ένας 'φτωχός' ομιλητής είναι σαν να είσαι ένα ανάκανο άτομο.

Τα άτομα έχοντας παραποιημένη εικόνα για τον εαυτό τους λόγω της ανάπτυξης αρνητικών πεποιθήσεων γύρω από το πρόβλημά τους, και αναπτύσσοντας όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν είναι επόμενο η μειωμένη αίσθηση ελέγχου γύρω από τη ζωή.

Χωρίς την αίσθηση σιγουριάς και ολοκληρωμένης θετικά προσωπικής ανάπτυξης δημιουργείται μία αίσθηση ανικανότητας να ελέγξουν τη δικιά τους ζωή.

1.4. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα παρακάτω ερωτήματα τίθενται ως στόχοι της έρευνας που ακολουθεί με σκοπό τη διεξαγωγή συμπερασμάτων για το θέμα που διερευνάται και αφορά τη ποιότητα ζωής στον τραυλισμό.

1.4.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων.

Τα άτομα που τραυλίζουν εκτός από τα επιφανειακά προβλήματα, δηλαδή τις συμπεριφορές τραυλισμού, έχουν να αντιμετωπίζουν και όλες τις συνέπειες στη ζωή τους που έρχονται ως επακόλουθο αυτών.

Άτομα που τραυλίζουν, μπορεί να περιορίζονται σε κάποιους τομείς της ζωής τους λόγω του τραυλισμού τους και σε άλλους όχι.

Μέσα από τη συγκεκριμένη ερευνητική προσπάθεια, θα απαντηθεί το παραπάνω ερώτημα εξετάζοντας κάθε τομέα της ζωής του ατόμου που ενδεχομένως να επηρεάζεται λόγω της ομιλίας του. Συγκεκριμένα, θα μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στον κοινωνικό, επαγγελματικό, ψυχολογικό, εκπαιδευτικό τομέα της ζωής ατόμων με τραυλισμό, ο τομέας της φυσικής τους κατάστασης και της προσωπικής τους ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα οι στόχοι για κάθε τομέα αναφέρονται παρακάτω.

α. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στη φυσική κατάσταση του ατόμου.

Στόχος είναι να βρεθεί, αν και κατά πόσο τα άτομα που τραυλίζουν αντιμετωπίζουν περιορισμούς λόγω της διαταραχής τους στο τομέα της φυσικής τους κατάστασης.

Συμπεριλαμβάνονται η ποιότητα του ύπνου, το επίπεδο ενέργειας και η κατάσταση της συνολικής του υγείας.

β. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στον ψυχολογικό τομέα του ατόμου.

Τι συναισθήματα βιώνει ένα άτομο με τραυλισμό; Στοχεύεται να βρεθεί, αν αναπτύσσονται αρνητικά ή και θετικά συναισθήματα στο άτομο λόγω της ομιλίας του.

γ. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στον επαγγελματικό τομέα του ατόμου.

Επηρεάζει η ομιλία ενός ατόμου που τραυλίζει τη δυνατότητά του για εύρεση εργασίας; Υπάρχουν επαγγελματικές ευκαιρίες και δυνατότητα εξέλιξης στο επάγγελμα για ένα άτομο που τραυλίζει;

Τα παραπάνω ερωτήματα θα διερευνηθούν στη παρούσα πτυχιακή εργασία.

δ. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στον κοινωνικό τομέα του ατόμου.

Οι σχέσεις και η επικοινωνία του ατόμου με τα μέλη της οικογένειάς του, τους φίλους του, τον σύντροφό του και γενικότερα οι κοινωνικές του συζητήσεις μπορεί να επηρεαστούν λόγω του τραυλισμού τους.

Οι παραπάνω υποθέσεις γίνονται αντικείμενο μελέτης στη παρούσα έρευνα.

ε. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στον εκπαιδευτικό τομέα του ατόμου.

Το άτομο που τραυλίζει ως φοιτητής, μπορεί να δεχτεί κάποια εμπόδια και κάποιους περιορισμούς στην εκπαιδευτική του ζωή, λόγω του τραυλισμού του.

Κατά πόσο μπορεί να επηρεαστούν οι εκπαιδευτικές του ευκαιρίες, η εκπαιδευτική του ικανότητα και η επικοινωνία του στο χώρο των σπουδών είναι ερωτήματα που θα απαντηθούν από τη συγκεκριμένη έρευνα.

ζ. Να μελετηθεί το αντίκτυπο του τραυλισμού στην προσωπική ανάπτυξη του ατόμου.

Η αυτοπεποίθηση, η αυτοαντίληψη και ο γενικότερος ενθουσιασμός για τη ζωή είναι στοιχεία που εμπλέκονται στο χαρακτήρα κάθε ατόμου.

Επηρεάζονται ωστόσο, και σε τι βαθμό τα παραπάνω στοιχεία;

Τα παραπάνω ερωτήματα θα απαντηθούν μέσα από τη συγκεκριμένη ερευνητική δραστηριότητα.

2. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν ως προς τον παράγοντα του φύλου

Το φύλο μπορεί να παίζει ρόλο στη διαφοροποίηση ως προς το βαθμό που ο τραυλισμός μπορεί να επηρεάσει τη ζωή ενός ατόμου.

Η συγκεκριμένη έρευνα, θα προσπαθήσει να διεξάγει συμπεράσματα για το αν οι άντρες που τραυλίζουν επηρεάζονται περισσότερο ή λιγότερο και σε διαφορετικούς τομείς της ζωής τους από τις γυναίκες με τραυλισμό.

Το παραπάνω ερώτημα θα διερευνηθεί συγκρίνοντας τα άτομα της έρευνας με βάση το φύλο τους σε κάθε τομέα και στοιχεία του τομέα, ξεχωριστά που θα αναφερθούν στη συνέχεια.

3. Η επίδραση του του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων που τραυλίζουν ως προς τον παράγοντα του βαθμού σοβαρότητας.

Το πώς αντιλαμβάνεται κάθε άτομο τη σοβαρότητα του τραυλισμού του, είναι ένας σημαντικός παράγοντας για το βαθμό επίδρασής του στη ποιότητα ζωής του. Μέσα από τη συγκεκριμένη έρευνα, θα δοθεί απάντηση για το αν όσο αυξάνει η σοβαρότητα του τραυλισμού τόσο αυξάνεται και ο βαθμός που επηρεάζεται κάθε τομέας και κάθε παράμετρος των τομέων της ζωής του ατόμου που εξετάζεται στη παρούσα έρευνα. Επίσης θα διερευνηθεί αν υπάρχει διαφοροποίησή στη ΠΖ ΑΠΤ με βάση το συγκεκριμένο παράγοντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1.1 Γενικά στοιχεία

Στη παρούσα πτυχιακή θα εφαρμοσθεί πρωτογενής έρευνα.

Η πρωτογενής έρευνα, πραγματοποιείται με σκοπό τη συγκέντρωση πληροφοριών που δεν είναι ίσως δυνατόν να συλλεχθούν διαφορετικά. Τα στοιχεία της πρωτογενούς έρευνας τα συλλέγει ο ίδιος ο ερευνητής. Τα τρία βασικά μέρη για τη συλλογή δεδομένων πρωτογενούς έρευνας είναι οι παρατηρήσεις, οι συνεντεύξεις και τα ερωτηματολόγια.

Η συγκεκριμένη έρευνα θα υλοποιηθεί με τη χρήση ερωτηματολογίου.

Η διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας, περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίου σε ενήλικα άτομα που παρουσιάζουν τραυλισμό και σκοπός του είναι η διερεύνηση του αντίκτυπου του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής τους.

Για το ερωτηματολόγιο, θα γίνει αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων, στατιστική ανάλυση και αναλυτική διεξαγωγή των συμπερασμάτων.

2.1.2 Υλικό δοκιμασίας

Το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την υλοποίηση της έρευνας, όπως προαναφέρθηκε. Παρακάτω αναφέρονται αναλυτικώς, η δομή του ερωτηματολογίου, οι ερωτήσεις που εμπεριέχονται σε αυτό, όπως επίσης και ο σκοπός κάθε στοιχείου που συμπεριλαμβάνεται στο υλικό.

Το ερωτηματολόγιο διακρίνεται σε 2 βασικά μέρη, το ιστορικό και τις ερωτήσεις που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής.

1^ο μέρος ερωτηματολογίου

Το ιστορικό είναι δομημένο σε τέσσερα ξεχωριστά τμήματα: Τις γενικές πληροφορίες, το ιστορικό τραυλισμού, την αξιολόγηση της σοβαρότητας του τραυλισμού από τα ίδια τα ΑΠΤ και η λήψη λογοθεραπείας.

Παρακάτω αναλύεται κάθε τμήμα του ιστορικού ξεχωριστά.

1. Γενικές πληροφορίες

Φύλο, Ηλικία, Επάγγελμα-Ιδιότητα, Οικογενειακή κατάσταση, μορφωτικό επίπεδο.

Σκοπός των στοιχείων του φύλου και της ηλικίας, είναι να υπάρξει διαχωρισμός των ατόμων ώστε να αναλυθούν οι απαντήσεις τους ανάλογα με το φύλο και την ηλικία τους.

Τα υπόλοιπα δημογραφικά στοιχεία κάθε ατόμου αναφέρονται, προκειμένου να υπάρχει μια γενική εικόνα των ερωτηθέντων που συμμετέχουν στην έρευνα.

2. Ιστορικό Τραυλισμού

Το ιστορικό του τραυλισμού συμπεριλαμβάνει τα εξής στοιχεία/ ερωτήσεις:

Διάγνωση (είδος)

Ηλικία έναρξης συμπτωμάτων

Ποιος πρόσεξε πρώτος τα συμπτώματα;

Γεγονός σημαντικό γύρω στην ηλικία έναρξης;

Έχετε επισκεφθεί άλλον ειδικό εκτός από λογοθεραπευτή στο παρελθόν; Αν ναι τι ειδικότητας και για πόσο καιρό;

Οι απαντήσεις στις παραπάνω ερωτήσεις δεν θα χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση των αποτελεσμάτων, αλλά η καταγραφή στοιχείων των ατόμων σχετικά με το ιστορικό του τραυλισμού τους έχει ως στόχο τη χαρτογράφηση των ατόμων που θα συμμετέχουν στη παρούσα έρευνα.

3. Αξιολογείτε τη σοβαρότητα του τραυλισμού σας

(ήπιος, μέτριος, σοβαρός.)

Σκοπός της συγκεκριμένης ερώτησης είναι να γίνει διάκριση των ατόμων ανάλογα με το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού τους, όπως το αντιλαμβάνονται οι ίδιοι. Με αυτή την ερώτηση, στοχεύεται να βρεθεί αν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού σοβαρότητας της διαταραχής με το συνολικό αντίκτυπο στη ΠΖ. Δηλαδή να βρεθεί αν όσο μεγαλώνει η σοβαρότητα του τραυλισμού τόσο αυξάνει και το αρνητικό αντίκτυπο σε κάθε εξεταζόμενο τομέα της ζωής του.

4. Λογοθεραπεία

Λήψη λογοθεραπευτικής παρέμβασης: Έχω λάβει λογοθεραπευτική παρέμβαση

Δεν έχω λάβει λογοθεραπευτική παρέμβαση

Αν ναι, απαντήστε στα παρακάτω:

Διάρκεια λογοθεραπείας (πόσο καιρό;)

Επωφεληθήκατε από την λογοθεραπεία; (θετική επίδραση στη ζωή σας)

Αν ναι, παρακαλώ εξηγήστε πώς

Θεωρείται ότι η λογοθεραπεία επιδρά θετικά όσον αφορά τη ποιότητα της ζωής σε ένα άτομο με τραυλισμό;

Αν ναι, παρακαλώ εξηγήστε πώς

Οι απαντήσεις στις παραπάνω ερωτήσεις δεν θα χρησιμοποιηθούν στη ανάλυση των αποτελεσμάτων αλλά στόχος τους είναι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα άτομα που θα συμμετέχουν στην έρευνα για το αν έχουν κάνει λογοθεραπεία και αν ωφελήθηκαν τελικώς από αυτήν. Οι απαντήσεις τους θα χρησιμοποιηθούν επίσης και σαν σημαντικά στοιχεία στο κεφάλαιο της συζήτησης.

2^ο μέρος ερωτηματολογίου

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου συμπεριλαμβάνει ερωτήσεις με σκοπό τη διεξαγωγή συμπερασμάτων για το αν επηρεάζεται η ποιότητα ζωής του δείγματος λόγω του τραυλισμού τους.

Το μέρος αυτό είναι δομημένο σε 6 επιμέρους τμήματα, όπου το καθένα αναφέρεται σε συγκεκριμένο τομέα της ζωής του ατόμου που τραυλίζει, όπου ενδεχόμενος επηρεάζεται από τον τραυλισμό του. Οι τομείς που επιλέχθηκαν να εξετασθούν στη παρούσα έρευνα είναι οι εξής:

Φυσική κατάσταση, Κοινωνικός τομέας, Επαγγελματικός τομέας, Εκπαιδευτικός τομέας, Ψυχολογικός τομέας, Προσωπική ανάπτυξη.

Παρακάτω, αναφέρονται αναλυτικώς τα στοιχεία και οι ερωτήσεις που συμπεριλαμβάνει κάθε εξεταζόμενος τομέας.

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Υγεία και καλή φυσική κατάσταση:

Επηρεάζει ο τραυλισμός την υγεία σας και τη καλή φυσική σας κατάσταση;

Επίπεδο ενέργειας:

Επηρεάζει ο τραυλισμός το επίπεδο της ενέργειά σας;

Πόσο ευχαριστημένοι νοιώθετε με το επίπεδο της ενέργειά σας;

Ύπνος:

Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα του ύπνου σας;

Οι παραπάνω ερωτήσεις στοχεύουν στο να βρεθεί, αν και κατά πόσο ο τραυλισμός επιδρά σε κάθε ένα εξεταζόμενο στοιχείο του τομέα της φυσικής κατάστασης του ατόμου ξεχωριστά καθώς και στο σύνολο του συγκεκριμένου τομέα της ζωής του.

II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Οικογένεια:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με την οικογένειά σας;

Επηρεάζει η ομιλία σας την επικοινωνία σας με τα παιδιά σας;

Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία σας με τα μέλη οικογένειάς σας;

Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από την οικογένειά σας όταν τη χρειάζεστε;

Φίλοι:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με τους φίλους σας;

Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχετε με τους φίλους σας;

Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τους φίλους σας όταν τη χρειάζεστε;

Σύντροφος:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις προσωπικές σας σχέσεις;

Επηρεάζει η ομιλία σας την δυνατότητα να βρείτε έναν σύντροφο;

Πόσο ευχαριστημένοι νοιώθετε με την επικοινωνία που έχετε με το σύντροφό σας;

Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τον σύντροφό σας όταν τη χρειάζεστε;

Άλλοι άνθρωποι:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με τους άλλους ανθρώπους;

Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχετε με τους άλλους ανθρώπους;

Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τους άλλους ανθρώπους όταν τη χρειάζεστε;

Εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων:

Δυσκολεύεστε να σηκώσετε το τηλέφωνο όταν είστε στο σπίτι;

Αισθάνεστε άσχημα όταν πρέπει να μιλήσετε στο τηλέφωνο;

Κοινωνικές συζητήσεις:

Αποφεύγετε κοινωνικές συζητήσεις;

Νοιώθετε αποκλεισμένοι από κοινωνικές συζητήσεις;

Κοινωνικό περιβάλλον:

Έχετε απομονωθεί ποτέ από το κοινωνικό σας περιβάλλον;

Οι παραπάνω ερωτήσεις στοχεύουν στη διεξαγωγή συμπερασμάτων για το κατά πόσο ο τραυλισμός επηρεάζει συνολικά τη κοινωνική ζωή του ΑΠΤ, καθώς και ποια στοιχεία του κοινωνικού του τομέα επηρεάζονται περισσότερο.

III. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Εύρεση εργασίας:

Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας;

Απόδοση στη δουλειά:

Νοιώθετε ότι η ομιλία σας επηρεάζει την ικανότητά σας να δουλεύετε;

Εξέλιξη στη δουλειά:

Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εξέλιξης στη δουλειά σας;

Επαγγελματικές ευκαιρίες:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις επαγγελματικές ευκαιρίες;

Άρνηση δουλειάς:

Έχετε αρνηθεί μία δουλειά λόγω της ομιλία σας;

Επικοινωνία στο χώρο εργασίας:

Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους συναδέλφους σας;

Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους ανωτέρους σας;

Νοιώθετε ικανοποίηση από την επικοινωνία σας στο χώρο εργασίας σας;

Δραστηριότητες στο χώρο εργασίας:

Παρουσιάζετε δυσκολία να χρησιμοποιείτε το τηλέφωνο στη δουλειά;

Οι απαντήσεις του δείγματος στις παραπάνω ερωτήσεις θα δώσουν στοιχεία για το βαθμό επίδρασης του τραυλισμού στην επαγγελματική ζωή ΑΠΤ. Θα βρεθεί επίσης για τα πως κάθε εξεταζόμενο στοιχείο επηρεάζεται ξεχωριστά.

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Απόδοση στη πραγματοποίηση των σπουδών:

Νοιώθετε ότι η ομιλία σας επηρεάζει την ικανότητα να σπουδάσετε;

Εξέλιξη στις σπουδές:

Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εξέλιξης στις σπουδές σας;

Εκπαιδευτικές ευκαιρίες:

Επηρεάζει η ομιλία σας τις ευκαιρίες στη φοίτησή σας;

Ικανοποίηση με τις σπουδές:

Νοιώθετε ικανοποίηση με τις σπουδές σας;

Επικοινωνία στο χώρο των σπουδών:

Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με συμμαθητές σας;

Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους καθηγητές σας;

Νοιώθετε ικανοποίηση από την επικοινωνία στο χώρο των σπουδών σας;

Οι παραπάνω ερωτήσεις θα απαντηθούν μόνο από φοιτητές. Στοχεύεται η διεξαγωγή συμπερασμάτων για το βαθμό επίδρασης του τραυλισμού για κάθε εξεταζόμενο στοιχείο του εκπαιδευτικού τομέα ξεχωριστά καθώς και στη σύνολο της εκπαιδευτικής τους ζωής.

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αρνητικά συναισθήματα:

Η ομιλία σας επηρεάζει αρνητικά τη διάθεσή σας;

Πόσο συχνά νοιώθετε θυμό;

Πόσο συχνά νοιώθετε κατάθλιψη;

Πόσο συχνά νοιώθετε ενοχή;

Πόσο συχνά νοιώθετε άγχος;

Πόσο συχνά νοιώθετε φόβο;

Πόσο συχνά νοιώθετε ντροπή;

Πόσο συχνά νοιώθετε απογοήτευση;
Πόσο συχνά νοιώθετε μόνος;
Βιώνετε αρνητικά συναισθήματα από τις αντιδράσεις των άλλων ανθρώπων για τον τραυλισμό σας;

Θετικά συναισθήματα:

Πόσο συχνά νοιώθετε θετικά συναισθήματα;
Πόσο θετικά αισθάνεστε για το μέλλον σας;

Οι παραπάνω ερωτήσεις έχουν ως στόχο να δώσουν απαντήσεις στο αν ΑΠΤ επηρεάζονται αρνητικώς σε ψυχολογικό επίπεδο λόγω του τραυλισμού τους. Εξετάζεται ξεχωριστά η ύπαρξη αρνητικών αλλά και θετικών συναισθημάτων που μπορεί να απορρέουν ως αποτέλεσμα του τραυλισμού.

VI. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αυτοπεποίθηση:

Επηρεάζει ο τραυλισμός τον αυτοπεποίθησή σας;

Αυτογνωσία:

Επηρεάζει ο τραυλισμός την αίσθηση αυτογνωσία σας;

Αυτοεκτίμηση:

Επηρεάζει ο τραυλισμός την αυτοεκτίμησή σας;

Αίσθηση ελέγχου γύρω από τη ζωή:

Επηρεάζει ο τραυλισμός την αίσθηση ελέγχου γύρω από τη ζωή;

Στόχος των παραπάνω ερωτήσεων είναι η καταγραφή αποτελεσμάτων σχετικά με το αν και σε τι βαθμό επηρεάζεται η ΠΖ ΑΠΤ όσον αφορά τη προσωπική του ανάπτυξη. Εξετάζονται επίσης ξεχωριστά τα στοιχεία που αναφέρονται.

2.1.3 Τρόπος και προϋποθέσεις κατασκευής ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται στη παρούσα ερευνητική δραστηριότητα κατασκευάστηκε κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες αναφέρονται παρακάτω. Αρχικώς, αναζητήθηκε η έννοια της ποιότητας ζωής με σκοπό την κατασκευή ερωτήσεων που θα ικανοποιούν το περιεχόμενο του συγκεκριμένου όρου.

Ο ορισμός που δίνει ο Παγκόσμιος οργανισμός υγείας για την έννοια της ποιότητας ζωής, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 1 (1.2.2, 1.2.3) επιλέχθηκε ως βάση ανάπτυξης των τομέων και των ερωτήσεων κάθε εξεταζόμενου τομέα που εμπεριέχεται στο ερωτηματολόγιο όπως αναφέρονται στο υποενοότητα 2.2. στο κεφάλαιο 2.

Στο σχεδιάγραμμα 2, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 1 της εισαγωγής, αναφέρονται τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε μια μέτρηση της ποιότητας ζωής.

Επίσης, ο ορισμός του παγκόσμιου οργανισμού υγείας (WHO 2001) για τον τραυλισμό (Σχεδιάγραμμα 1. Κεφάλαιο 1) χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή και ανάπτυξη του ερωτηματολογίου.

Επίσης, λήφθηκαν υπόψιν οι βιβλιογραφικές και ερευνητικές δραστηριότητες συγγραφέων όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο 1, σχετικές με το εξεταζόμενο θέμα της παρούσας εργασίας.

Συγκεκριμένα, κάθε τομέας που εμπεριέχεται στο ερωτηματολόγιο έχει ερευνηθεί και σε προηγούμενες μελέτες που αφορούν το αντίκτυπο του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ατόμων με τραυλισμό.

Τέλος, η επιλογή των ερωτήσεων που περιέχονται σε κάθε τομέα ξεχωριστά όπου κάθε μία από αυτές αφορά διαφορετικό εξεταζόμενο στοιχείο του τομέα, επιλέχθηκαν με βάση το περιεχόμενο της έννοιας που δίνεται για κάθε τομέα, ενώ λήφθηκαν υπόψιν

αντίστοιχα ερωτηματολόγια μέτρησης της ποιότητας ζωής όπου έχουν χρησιμοποιηθεί και στη μέτρηση ποιότητας ζωής στον τραυλισμό.

Συγκεκριμένα, το ερωτηματολόγιο που μελετά το σύνολο της ζωής ατόμων με τραυλισμό, overall assessment of the speaker's experience of stuttering for adults ((Yaruss & Quesal, 2006) , το SF-36 (1992) που μελετά τη ποιότητα ζωής ατόμων υγιούς και μη υγιούς πληθυσμού, καθώς και το ερωτηματολόγιο του παγκόσμιου οργανισμού υγείας για τη μέτρηση της συνυφασμένης με την υγεία ποιότητα ζωής (WHOQOL Group 1991, 1993, 1993, 1993) λήφθηκαν υπόψιν ως στοιχεία για τη κατασκευή του παρόντος ερωτηματολογίου.

2.1.4 Κατασκευή δείγματος

Το δείγμα του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου, θα είναι 30 άτομα από διάφορες πόλεις της Ελλάδας με διάγνωση τραυλισμού ηλικίας 19 ως 45 ετών.

Ο αριθμός του δείγματος επιλέγεται με βάση τη δυνατότητα συλλογής του και τη παροχή αντιπροσωπευτικών και χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με τους στόχους της παρούσας έρευνας.

Συγκεκριμένα, καθορίστηκε η συμμετοχή 15 αντρών και 15 γυναικών, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που αφορά τη σύγκριση της ποιότητας ζωής ατόμων που τραυλίζουν με βάση το φύλο, αντίστοιχων ηλικιακών κατηγοριών.

Επίσης, καθορίστηκε να συμμετέχουν άτομα με διαφορετικό βαθμό σοβαρότητας της διαταραχής όπως το αντιλαμβάνονται οι ίδιοι.

Συγκεκριμένα, επιλέχθηκε η ένταξη ατόμων με ήπιο, μέτριο και σοβαρό τραυλισμό, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που τέθηκε και αφορά τη διεξαγωγή συμπερασμάτων για το αν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού σοβαρότητας του τραυλισμού με το βαθμό επίδρασης του στη ποιότητα ζωής ενηλίκων.

Η πρόσβαση στο δείγμα επιλέχθηκε να γίνει με άμεση επαφή στη πόλη της Πάτρας, αλλά και μέσω Η/Υ (email) με τα άτομα που προέρχονταν από διάφορες πόλεις της Ελλάδας.

Με αυτό τον τρόπο θα είναι πιο εύκολο να βρεθεί μεγαλύτερος αριθμός δείγματος που θα απαντήσει στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο και επομένως η διεξαγωγή της έρευνας θα επιτευχθεί ομαλώς.

2.1.5 Τρόπος συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

- Απευθείας συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τον ερωτώμενο με τη δυνατότητα να εκφράσει κάποια απορία.

- Συμπλήρωση ερωτηματολογίου σε ηλεκτρονική μορφή, που θα σταλεί μέσω email στο δείγμα της έρευνας με δυνατότητα να εκφράσει κάποια απορία.

2.1.6 Τρόπος επεξεργασίας ερωτηματολογίων

Θα πραγματοποιηθεί περιγραφική, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων που θα προκύψουν ενώ θα ακολουθήσει η παρουσίαση των αποτελεσμάτων με διαγράμματα τα οποία θα δημιουργηθούν με τη βοήθεια του προγράμματος SPSS. Θα χρησιμοποιηθεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα λόγω της καταλληλότητάς του για το συγκεκριμένο σκοπό, όπως επίσης λόγω της ευχέρειάς του από τους χρήστες και τις γνώσεις τους.

2. ΕΚΠΟΝΗΣΗ-ΕΦΑΡΜΟΓΗ-ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.2.1 Συμμετέχοντες

Η πρωτογενής ποσοτική έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή 30 ερωτώμενων, οι οποίοι έδωσαν απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο το οποίο παρατέθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Συγκεκριμένα, συμμετείχαν 15 άντρες και 15 γυναίκες από 19-45 ετών αντίστοιχων ηλικιών. Επίσης, από αυτούς, 13 άτομα δήλωσαν ήπιο τραυλισμό, 10 άτομα μέτριο και 7 άτομα σοβαρό τραυλισμό.

Τα περαιτέρω στοιχεία για το δείγμα είναι ότι:

- Το 40 % του δείγματος είναι έγγαμοι, το 56,7 % είναι άγαμοι, και το 3,3% δήλωσε διαζευγμένος/ χήρος.

- Από τους 30 συμμετέχοντες, σε ποσοστό 63,3 % έχει συμπληρώσει ξανά παρόμοιο ερωτηματολόγιο ενώ το υπόλοιπο δείγμα, όχι.

- Το 76,7 % του δείγματος λαμβάνει ή είχε λάβει κάποια στιγμή λογοθεραπευτική παρέμβαση, δηλώνοντας σχεδόν όλοι τους (70%) ότι η λογοθεραπεία επέδρασε θετικά στη ποιότητα ζωής τους. Όλοι τους με εξαίρεση 2 περιπτώσεων δηλώνουν ότι η λογοθεραπεία επιδρά θετικά στη ποιότητα ζωής ενηλίκων.

- Επιπλέον, το μεγαλύτερο ποσοστό (57%) δηλώνει ως ηλικία έναρξης των συμπτωμάτων τα 5 με 6 έτη, χωρίς να αναφέρουν κάποιο σημαντικό γεγονός γύρω στην ηλικία έναρξης, δηλώνοντας επίσης σε ποσοστό 78,6 ότι οι γονείς τους ήταν οι πρώτοι που το πρόσεξαν.

- Τέλος, 11 από τα 30 άτομα δήλωσαν ότι έχουν επισκεφθεί και άλλη ειδικότητα εκτός από λογοθεραπευτή.

2.2.2 Διαδικασία δοκιμασίας

Η ερευνητική δραστηριότητα ξεκίνησε με την αναζήτηση του κατάλληλου πληθυσμού που θα συμμετείχε στην έρευνα(οι προϋποθέσεις συμμετοχής αναφέρονται στο υποενοτήτα 2.4. Η διαδικασία χορήγησης των ερωτηματολογίων στο δείγμα πραγματοποιήθηκε με δύο τρόπους. Ο πρώτος τρόπος χορήγησης ήταν σε ηλεκτρονική μορφή και ο δεύτερος σε έντυπη μορφή.

Ο πρώτος τρόπος, χρησιμοποιήθηκε για τα άτομα που δεν ήταν δυνατόν οι ερευνητές να έρθουν σε επαφή μαζί τους από κοντά, λόγω το ότι προέρχονταν από μέρη εκτός Πατρών και δεν υπήρχε η δυνατότητα από τους ερευνητές να τους συναντήσουν από κοντά.

Ο δεύτερος τρόπος, χρησιμοποιήθηκε για τα άτομα που βρίσκονταν στη πόλη της Πάτρας και υπήρχε η δυνατότητα πρόσβασης του δείγματος με άμεση επαφή μαζί τους.

Στην πρώτη περίπτωση, η αρχική πρόσβαση στο δείγμα έγινε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου(email), όπου υπήρχε ακριβής ενημέρωση από τους ερευνητές για τους στόχους της έρευνας και ερώτηση για το αν επιθυμούσαν να συμμετέχουν στην διαδικασία της έρευνας με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου. Αν η απάντηση από το δείγμα ήταν θετική, η διαδικασία προχωρούσε με την αποστολή του ερωτηματολογίου στον ηλεκτρονικό λογαριασμό των ατόμων, ενώ αναφέρθηκε ότι υπήρχε η δυνατότητα να εκφράσουν τυχόν απορίες σχετικές με τη διαδικασία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου και το περιεχόμενο των ερωτήσεων.

Επίσης, υπήρξε και τηλεφωνική επικοινωνία με ένα μέρος του δείγματος πραγματοποιώντας παρόμοια διαδικασία προσέγγισής τους με τη προηγούμενη μέθοδο πρόσβασης.

Στη δεύτερη περίπτωση, η πρόσβαση με τα άτομα έγινε με άμεση επαφή των υποκειμένων με τους ερευνητές. Αρχικά, πραγματοποιήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία μαζί τους, όπου καθορίστηκε ο τόπος συνάντησης και ήταν κοινός για όλους τους συμμετέχοντες. Συγκεκριμένα, ορίστηκε το βιβλιοπωλείο στο οποίο υπήρχε ειδικός διαμορφωμένος χώρος (αναγνωστήριο) για μελέτη. Στη συνάντηση, κάθε υποκείμενο πληροφορήθηκε για τον σκοπό της παρούσας έρευνας και στη συνέχεια γινόταν η χορήγηση του έντυπου υλικού με τη δυνατότητα να εκφράσουν τυχόν απορίες. Κατά τη διάρκεια συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, οι ερευνητές παρέμεναν αμέτοχοι και σε απόσταση από το υποκείμενο έτσι ώστε οι συνθήκες συμμετοχής να είναι αντίστοιχες της πρώτης περίπτωσης πρόσβασης με το δείγμα.

Τελικώς, όλα τα υποκείμενα και στις δύο περιπτώσεις συνεργάστηκαν πλήρως και δεν διατύπωσαν-εξέφρασαν απορίες σχετικά με το περιεχόμενο των ερωτήσεων.

2.2.3 Δυσκολίες- Προβλήματα- Παρατηρήσεις κατά τη διεξαγωγή της έρευνας

Ένα βασικό πρόβλημα που εντοπίστηκε κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, ήταν η διαδικασία αναζήτησης του δείγματος, λόγω περιορισμένων διόδων πρόσβασης στο συγκεκριμένο πληθυσμό.

Επιπλέον πρόβλημα που παρουσιάστηκε, ήταν η αναγκαστικά μη χορήγηση του ερωτηματολογίου σε άτομα που δεν είχαν αποδεχτεί τη διαταραχή τους, με αποτέλεσμα το δείγμα να περιοριστεί ακόμα περισσότερο.

Επίσης, η αναζήτησή τους μέσω επαγγελματιών λογοθεραπευτών που θα βοηθούσαν στη προώθηση του ερωτηματολογίου στο δείγμα τις περισσότερες φορές δεν βοήθησε λόγω της αρνητικής στάση τους να παρέχουν αυτή τη δυνατότητα. Υπήρξαν ωστόσο και θετικές απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα ενότητα πραγματοποιείται περιγραφική ανάλυση του δείγματος και των απαντήσεων αυτού και στη συνέχεια ανάλυση συσχετίσεων με κριτήριο το φύλο, την και τη σοβαρότητα του τραυλισμού που αντιμετωπίζει καθένας από τους συμμετέχοντες.

3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι πίνακες και τα διαγράμματα που ακολουθούν, αφορούν την περιγραφική-χαρτογράφηση του δείγματος που συμμετείχε στην παρούσα ερευνητική διαδικασία. Όσον αφορά τον αριθμό του δείγματος ήταν απόλυτα μοιρασμένο ως προς τον παράγοντα του φύλου και συγκεκριμένα αποτελείται από 15 άνδρες (50%) και 15 γυναίκες (50 %) αντίστοιχων ηλικιών. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα άτομα είναι ηλικίας από 19 μέχρι 45, το 33,3% αυτών είναι μικρότεροι από 24 χρονών, το 50% περίπου είναι από 25 μέχρι 44 χρονών και τέλος το υπόλοιπο 13% είναι 45 χρονών. Από τα παραπάνω στοιχεία, φαίνεται ότι η έρευνα απευθύνθηκε στο ενεργό μέρος του πληθυσμού.

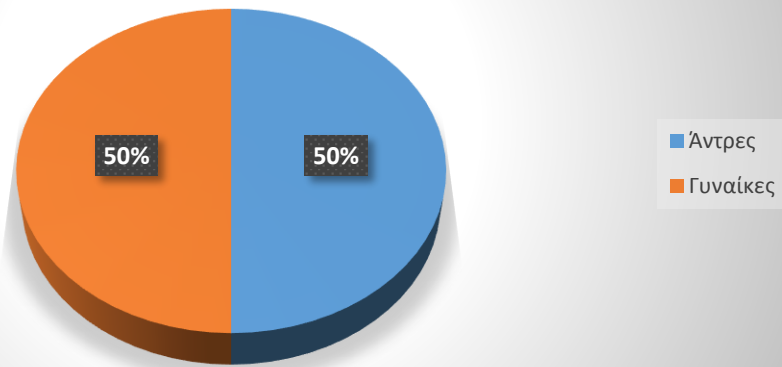
ΦΥΛΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid			
ΑΝΔΡΑΣ	15	50,0	50
ΓΥΝΑΙΚΑ	15	50	50
Total	30	100,0	100,0

Πίνακας 1

Φύλο

Φύλο

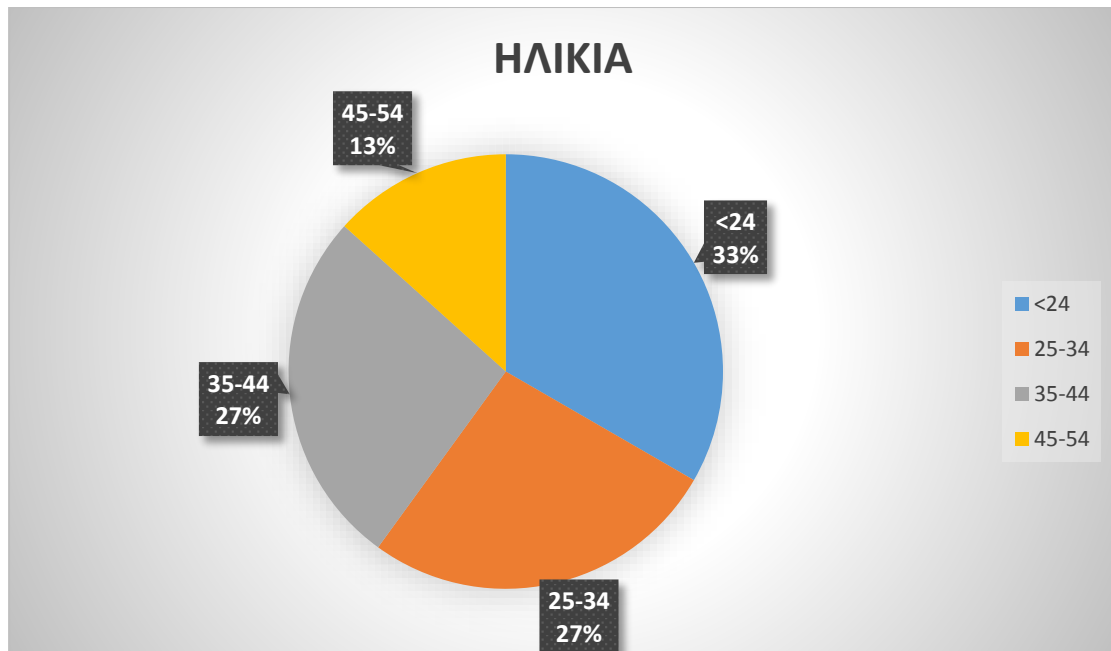

Διάγραμμα 1
Ποσοστό αντρών και γυναικών

ΗΛΙΚΙΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent
<24	10	33,3	33,3
25-34	8	26,7	26,7
Validnμ 35-44	8	26,7	26,7
45-54	4	13,3	13,3
Total	30	100,0	100,0

Πίνακας 2
Ηλικίες δείγματος

Διάγραμμα 2
Ηλικίες δείγματος

Συνεχίζοντας την περιγραφική ανάλυση του δείγματος, αναφέρεται η επαγγελματική ιδιότητα αυτών, όπου το 27% περίπου των συμμετεχόντων δηλώνει δημόσιος υπάλληλος ενώ το ίδιο ποσοστό δηλώνει ιδιωτικός υπάλληλος. Ένα 7% δηλώνει ελεύθερος επαγγελματίας, 13% άνεργος και τέλος 27% φοιτητής.

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΙΔΙΟΤΗΤΑ**

	Frequency	Percent	Valid Percent
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	8	26,7	26,7
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	8	26,7	26,7
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	2	6,7	6,7
ΑΝΕΡΓΟΣ	4	13,3	13,3
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	8	26,7	26,7
Total	30	100,0	100,0

Πίνακας 3
Επαγγελματική ιδιότητα δείγματος

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος, σχεδόν ένας στους δυο συμμετέχοντες δηλώνει πως έχει τελειώσει Λύκειο. Το 44% αυτών δηλώνει ότι έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μόλις ένας στους 30 (3,3%) δηλώνει κάτοχος μεταπτυχιακού.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ	16	53,3	53,3
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ	2	6,7	6,7
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΕΙ	11	36,7	36,7
	ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	1	3,3	3,3
	Total	30	100,0	100,0

Πίνακας 4

Μορφωτικό επίπεδο δείγματος

Τέλος η περιγραφική ανάλυση του δείγματος ολοκληρώνεται με το βαθμό σοβαρότητας τραυλισμού κάθε ατόμου. Πιο συγκεκριμένα, το 43,3% των συμμετεχόντων (13 άτομα) δηλώνει πως αντιμετωπίζει ήπια μορφή τραυλισμού, το 33,3% (10 άτομα) αντιμετωπίζει μέτριας μορφής τραυλισμό, ενώ το 23,3% (7 άτομα) σοβαρό τραυλισμό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	ΗΠΙΟΣ	13	43,3	43,3
	ΜΕΤΡΙΟΣ	10	33,3	33,3
	ΣΟΒΑΡΟΣ	7	23,3	23,3
	Total	30	100,0	100,0

Πίνακας 5

*Βαθμός σοβαρότητας τραυλισμού
με βάση την κρίση των συμμετεχόντων.*

Διάγραμμα 3
Σοβαρότητα του τραυλισμού

1.Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων

Οι τομείς που εξετάζονται είναι οι εξής:

- Φυσική κατάσταση
- Κοινωνικός τομέας
- Επαγγελματικός τομέας
- Εκπαίδευση
- Ψυχολογικός τομέας
- Προσωπική ανάπτυξη

Πριν πραγματοποιηθεί η ανάλυση συσχετίσεων που ακολουθεί, αξίζει να γίνει αναφορά στα περιγραφικά μέτρα ανά ενότητα.

Πιο συγκεκριμένα:

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ
ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	2,2	1.15
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	2,85	1.32
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	2,48	1.24
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2,53	1.18
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	2,94	0.97
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2,84	1.07

Πίνακας 6

Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων

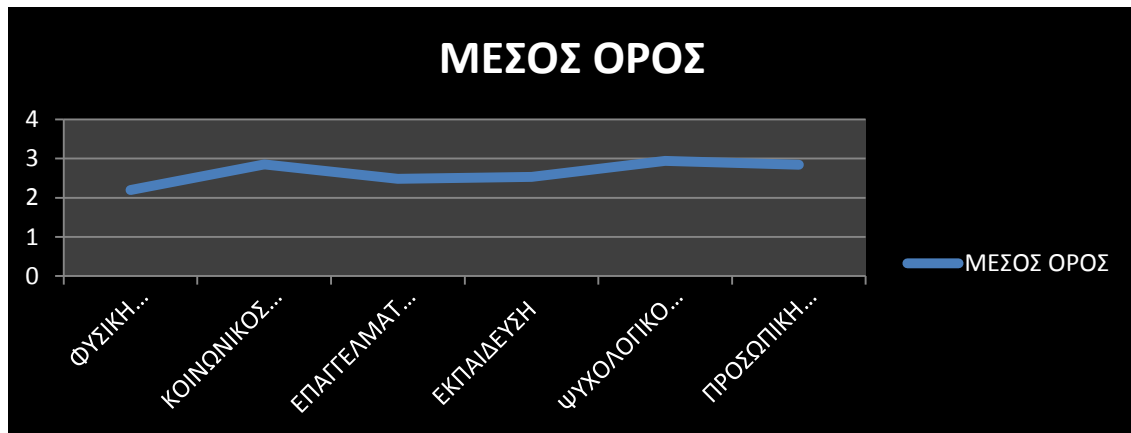
Οι απαντήσεις, καθόλη τη διάρκεια του ερωτηματολογίου ακολουθούν την εξής πενταβάθμια κλίμακα:

(1= Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Μερικές Φορές, 4=Πολύ, 5=Πλήρως).

Οι συμμετέχοντες κατά μέσο όρο δήλωσαν πως η ποιότητα ζωής τους επηρεάζεται από λίγο έως μέτρια δηλαδή (από 2 έως 3). Από τα παραπάνω πίνακα παρατηρήθηκε πως και οι 6 εξεταζόμενοι τομείς επηρεάζονται από λίγο ως μέτρια.

Παρακάτω αναφέρονται οι μέσοι όροι επίδρασης για κάθε τομέα κατά αύξουσα σειρά. Φυσική κατάσταση, επαγγελματικός τομέας, εκπαιδευτικός τομέας, προσωπική ανάπτυξη, κοινωνικός τομέας, ψυχολογικός τομέας.

Διαγραμματικά τα παραπάνω αποτυπώνονται ως εξής:

Διάγραμμα 4
Μέσος όρος επίδρασης

Συγκεκριμένα, ο κοινωνικός, ο ψυχολογικός τομέας και ο τομέας της προσωπικής ανάπτυξης, είναι αυτοί που δείχνουν να επηρεάζονται πιο έντονα σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς.

Η τρίτη στήλη που αφορά την τυπική απόκλιση του παραπάνω πίνακα, αφορά τη ομοιογένεια των απαντήσεων. Όσο πιο μικρή είναι η τιμή αυτής τόσο πιο ομοιογενείς θεωρούνται οι απαντήσεις στο συγκεκριμένο τομέα.

Παρακάτω αναφέρονται κατά αύξουσα σειρά η ομοιογένεια στους τομείς.

Κοινωνικός τομέας, Επαγγελματικός τομέας, Εκπαιδευτικός τομέας, Φυσική κατάσταση, Προσωπική ανάπτυξη, Ψυχολογικός τομέας.

- Οι απαντήσεις του δείγματος στις ερωτήσεις που αντιστοιχούν σε κάθε εξεταζόμενο τομέα, υπάρχουν στο παράρτημα. Δεν κρίθηκε απαραίτητη η εισαγωγή τους στο κυρίως μέρος της εργασίας.

3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ

Αφού πραγματοποιήθηκε η περιγραφική ανάλυση των δεδομένων, ακολουθεί η ανάλυση συσχετίσεων.

Συγκεκριμένα, για κάθε μια από τις ερωτήσεις των προηγούμενων τομέων εξετάζεται αν οι απαντήσεις διαφοροποιούνται ως προς το παράγοντα του φύλου, και το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού. Για τη συγκεκριμένη ανάλυση χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα cross tabs analysis του προγράμματος SPSS και πιο συγκεκριμένα το κριτήριο chi-square. Για την διεξαγωγή των αποτελεσμάτων ορίστηκαν οι εξής υποθέσεις:

Συσχέτιση με βάση το παράγοντα του φύλου

Μηδενική υπόθεση H_0 --> Μη διαφοροποίηση των απαντήσεων ανάλογα με το φύλο του δείγματος.

Εναλλακτική υπόθεση H_1 --> Διαφοροποίηση των απαντήσεων ανάλογα με το φύλο του δείγματος.

Συσχέτιση με βάση το παράγοντα του βαθμού σοβαρότητας του τραυλισμού

Μηδενική υπόθεση H_0 --> Μη διαφοροποίηση των απαντήσεων ανάλογα με το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού του δείγματος.

Εναλλακτική υπόθεση H_1 --> Διαφοροποίηση των απαντήσεων ανάλογα με το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού του δείγματος.

Αν το p-value του κριτηρίου chi-square, είναι μικρότερο από 5% (0,05) τότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και θα ισχύει η εναλλακτική, δηλαδή ο υπό εξέταση παράγοντας διαφοροποιεί τις απαντήσεις των συμμετεχόντων.

2. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων ως προς τον παράγοντα του φύλου

Στην παρούσα υποενότητα παρουσιάζονται οι ερωτήσεις που αντιστοιχούν στους εξεταζόμενους τομείς και διαφοροποιούνται ως προς το φύλο.

Οι ερωτήσεις είναι οι εξής:

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

3. Πόσο ευχαριστημένος/η νοιώθετε με το επίπεδο της ενέργειά σας;

VI. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

2. Επηρεάζει ο τραυλισμός την αίσθηση αυτογνωσία σας;

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

6. Πόσο συχνά νοιώθετε φόβο;

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ SPSS

Crosstab

Count		ΦΥΛΟ		Total
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΠΟΣΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩ- ΘΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ Ε- ΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	1	4	5
	ΜΕΤΡΙΑ	6	11	17
	ΠΟΛΥ	5	0	5
	ΠΛΗΡΩΣ	3	0	3
Total		15	15	30

Πίνακας 7

Πόσο ευχαριστημένοι νοιώθετε με το επίπεδο της ενέργειά σας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αντρών, όπως παρατηρείται από τον παραπάνω πίνακα νιώθουν μέτρια έως πολύ ευχαριστημένοι με το επίπεδο της ενέργειάς τους. Οι περισσότεροι από αυτούς απάντησαν μέτρια. Σε αντίθεση με όλο το δείγμα των γυναικών, που ανέφερε ότι επηρεάζεται το επίπεδο της ενέργειάς τους από λίγο έως μέτρια με μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά μέτρια.

Συνεπώς, οι άντρες φαίνεται να επηρεάζονται λιγότερο σε σχέση με τις γυναίκες.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,973 ^a	3	,047
Likelihood Ratio	9,373	3	,025
Linear-by-Linear Association	7,178	1	,007
N of Valid Cases	30		

a. 6 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,40.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών στην παραπάνω ερώτηση.

Crosstab

Count		ΦΥΛΟ		Total
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	0	4
	ΛΙΓΟ	6	1	7
	ΜΕΤΡΙΑ	3	9	12
	ΠΟΛΥ	2	4	6
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	1
Total		15	1	30

Πίνακας 8
Αίσθηση αυτογνωσίας

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι ο τραυλισμός στους άντρες επηρεάζει την αίσθηση αυτογνωσίας τους από καθόλου έως λίγο με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά λίγο. Αντίθετα, στις γυναίκες παρατηρείται ότι η αίσθηση αυτογνωσίας επηρεάζεται από μέτρια ως πολύ με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά μέτρια. Συνεπώς, φαίνεται ότι στους άντρες με τραυλισμό η αυτογνωσία είναι θέμα το οποίο δεν επηρεάζεται τόσο όσο στις γυναίκες.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,503 ^a	4	,006
Likelihood Ratio	17,262	4	,002
Linear-by-Linear Association	9,444	1	,002
N of Valid Cases	30		

a. 8 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Στο παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών στην παραπάνω ερώτηση.

Crosstab

Count		ΦΥΛΟ		Total
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
	ΛΙΓΟ	5	0	5
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΦΟΒΟ	ΜΕΤΡΙΑ	7	7	14
	ΠΟΛΥ	3	8	11
Total		15	15	30

Πίνακας 9
Αίσθηση φόβου

Από τα παραπάνω στοιχεία διακρίνεται ότι μεγάλο ποσοστό των ανδρών συχνά νιώθει φόβο από λίγο ως μέτρια με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά μέτρια. Αντίθετα, οι απαντήσεις των γυναικών κυμαίνονται από μέτρια ως πολύ με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά πολύ.

Συμπερασματικά, φαίνεται ότι οι άντρες νιώθουν πιο σπάνια φόβο σε σχέση με τις γυναίκες που το βιώνουν πιο συχνά.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,363 ^a	2	,009
Likelihood Ratio	11,616	2	,003
Linear-by-Linear Association	8,828	1	,003
N of Valid Cases	30		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,33.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών στην παραπάνω ερώτηση.

3. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ως προς τον παράγοντα του βαθμού σοβαρότητας του τραυλισμού

Στην παρούσα υπό ενότητα παρουσιάζονται οι ερωτήσεις των εξεταζόμενων τομέων που διαφοροποιούνται ως προς το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού ,και είναι οι εξής:

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Επηρεάζει ο τραυλισμός την υγεία σας και τη καλή φυσική σας κατάσταση;
4. Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα του ύπνου σας;

II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με την οικογένειά σας;
9. Νοιώθετε αποκλεισμένοι από κοινωνικές συζητήσεις;
2. Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με τους φίλους σας;
6. Αισθάνεστε άσχημα όταν πρέπει να μιλήσετε στο τηλέφωνο;
10. Επηρεάζει η ομιλία σας την δυνατότητα να βρείτε έναν σύντροφο;
12. Πόσο ευχαριστημένοι νοιώθετε με την επικοινωνία που έχετε με το σύντροφό σας;
14. Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχετε με τους άλλους ανθρώπους;
17. Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τον σύντροφό σας όταν τη χρειάζεστε;

III. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας;
2. Νοιώθετε ότι η ομιλία σας επηρεάζει την ικανότητά σας να δουλεύετε;
3. Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εξέλιξης στη δουλειά σας;
4. Επηρεάζει η ομιλία σας τις επαγγελματικές ευκαιρίες;
6. Έχετε αρνηθεί μία δουλειά λόγω της ομιλία σας;
7. Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους συναδέλφους σας;
9. Νοιώθετε ικανοποίηση από την επικοινωνία σας στο χώρο εργασίας σας;
10. Παρουσιάζετε δυσκολία να χρησιμοποιείτε το τηλέφωνο στη δουλειά;

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3. Επηρεάζει η ομιλία σας τις ευκαιρίες στη φοίτησή σας;

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

10. Βιώνετε αρνητικά συναισθήματα από τις αντιδράσεις των άλλων ανθρώπων για το τραυλισμό σας;
12. Πόσο θετικά αισθάνεστε για το μέλλον σας;

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ SPSS

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	10	8	0
ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ	ΛΙΓΟ	1	1	2
ΚΑΛΗ ΦΥΣΙΚΗ ΣΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	2	1	2
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΛΥ	0	0	3
Total		13	10	7

Πίνακας 10

Υγεία και φυσική κατάσταση

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος με ήπιο και μέτριο τραυλισμό, απάντησε ότι ο τραυλισμός δεν επηρεάζει την υγεία και την φυσική τους κατάσταση σε αντίθεση με τα άτομα που παρουσιάζουν σοβαρό τραυλισμό, όπου οι απαντήσεις τους κυμαίνονται από λίγο έως πολύ, με το μεγαλύτερο ποσοστό να δηλώνει ότι επηρεάζονται πολύ. Συνεπώς, φαίνεται ότι τα άτομα που έχουν αξιολογήσει τον τραυλισμό τους ως σοβαρό επηρεάζονται περισσότερο σε σχέση με άτομα με ήπιο ή μέτριο τραυλισμό.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17,832 ^a	6	,007
Likelihood Ratio	20,491	6	,002
Linear-by-Linear Association	9,854	1	,002
N of Valid Cases	30		

a. 10 cells (83,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,70.

Στον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την υγεία και την φυσική κατάσταση.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	8	8	1
	ΛΙΓΟ	3	1	6
	ΜΕΤΡΙΑ	1	1	0
	ΠΟΛΥ	1	0	0
Total		13	10	7

Πίνακας 11**Ποιότητα ύπνου**

Το υψηλότερο ποσοστό των συμμετεχόντων με ήπιο και μέτριο τραυλισμό απαντά ότι η ποιότητα του ύπνου τους δεν επηρεάζεται εξαιτίας της διαταραχής της ροής της ομιλίας τους, ενώ άτομα που παρουσιάζουν σοβαρό τραυλισμό στο μεγαλύτερο ποσοστό τους αναφέρουν ότι επηρεάζει λίγο την ποιότητα του ύπνου της.

Από όλα τα παραπάνω, συνεπάγεται ότι ο σοβαρός τραυλισμός επιδρά αρνητικά στην ποιότητα του ύπνου των ατόμων, ενώ το αντίθετο ισχύει για άτομα με χαμηλότερο βαθμό τραυλισμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,001 ^a	6	,043
Likelihood Ratio	13,570	6	,035
Linear-by-Linear Association	,174	1	,677
N of Valid Cases	30		

a. 10 cells (83,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την ποιότητα του ύπνου.

II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	6	0
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	4	3	3
ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ	ΜΕΤΡΙΑ	1	0	4
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ	ΠΟΛΥ	1	0	0
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	0
Total		13	10	7

Πίνακας 12

Σχέση με οικογένεια

Ο παραπάνω πίνακας δείχνει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων με ήπιο και μέτριο τραυλισμό απαντά ότι επηρεάζεται η σχέση με την οικογένεια τους από καθόλου ως λίγο με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να απαντά καθόλου, εν αντιθέσει τα άτομα με τραυλισμό σοβαρού βαθμού δηλώνουν πως επηρεάζονται από λίγο ως μέτρια. Συμπερασματικά, διακρίνεται ότι ο σοβαρός τραυλισμός περιορίζει σε μεγαλύτερο βαθμό τις σχέσεις των ατόμων με την οικογένεια τους.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,739 ^a	8	,033
Likelihood Ratio	19,362	8	,013
Linear-by-Linear Association	2,751	1	,097
N of Valid Cases	30		

a. 14 cells (93,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον βαθμό της σοβαρότητας του τραυλισμού στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με σχέση με την οικογένεια τους.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	2	0
ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΑΣΧΗΜΑ	ΛΙΓΟ	5	3	0
ΟΤΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	0
ΜΙΛΗΣΤΕ ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΠΟΛΥ	1	2	7
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0
Total		13	10	7

Πίνακας 13**Τηλεφωνική επικοινωνία**

Στον παραπάνω πίνακα αποτυπώνεται ότι τα άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό αισθάνονται άσχημα όταν πρέπει να μιλήσουν στο τηλέφωνο και οι απαντήσεις τους που αφορούν και το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος κυμαίνονται από καθόλου ως μέτρια.

Αντιθέτως, όλα τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό απάντησαν ότι επηρεάζεται πολύ η επικοινωνία τους μέσω τηλεφώνου.

Συμπερασματικά, και στην εν λόγω περίπτωση φαίνεται ότι η τηλεφωνική επικοινωνία επηρεάζεται περισσότερο όσο σοβαρότερο είναι το επίπεδο του τραυλισμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,840 ^a	8	,011
Likelihood Ratio	22,419	8	,004
Linear-by-Linear Association	7,200	1	,007
N of Valid Cases	30		

a. 15 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Στον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την τηλεφωνική επικοινωνία.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	5	0
	ΛΙΓΟ	7	2	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	6
	ΠΟΛΥ	1	0	0
Total		13	10	7

Πίνακας 14

Σχέση με φίλους

Τα περισσότερα άτομα που δήλωσαν ήπιο τραυλισμό φάνηκε ότι η ομιλία τους δεν επηρεάζει τόσο, τη σχέση τους με τους φίλους τους αφού οι περισσότερες απαντήσεις καταγράφηκαν στο λίγο, όπως και τα περισσότερα άτομα με μέτριο τραυλισμό όπου οι απαντήσεις τους κυμάνθηκαν από καθόλου ως λίγο. Από την άλλη πλευρά, άτομα με σοβαρό τραυλισμό αναφέρουν ότι η ομιλία τους επηρεάζει σε μέτριο βαθμό τις σχέσεις τους με τους φίλους τους.

Συνεπώς, φαίνεται ότι ο σοβαρός τραυλισμός δυσκολεύει περισσότερο τις σχέσεις τους με τους φίλους τους αναλογικά με τα άλλα επίπεδα σοβαρότητας τραυλισμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,115 ^a	6	,028
Likelihood Ratio	14,723	6	,023
Linear-by-Linear Association	1,398	1	,237
N of Valid Cases	30		

a. 11 cells (91,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με τους φίλους.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΣ/Η ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	5	0
	ΛΙΓΟ	4	1	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	2	1
	ΠΟΛΥ	0	2	5
Total		13	10	7

Πίνακας 15

Αποκλεισμός από κοινωνικές συζητήσεις

Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν ότι άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό νιώθουν αποκλεισμένα από κοινωνικές συζητήσεις με τις απαντήσεις αυτών να κυμαίνονται από καθόλου ως λίγο με τα μεγαλύτερα ποσοστά και των δύο να απαντούν καθόλου. Αντίθετα, τα περισσότερα άτομα με τραυλισμό σοβαρού βαθμού να δηλώνουν πως νιώθουν πολύ αποκλεισμένα από κοινωνικές συζητήσεις. Συνεπώς, φανερώνεται ότι άτομα με τραυλισμό σοβαρού βαθμού νιώθουν περισσότερο αποκλεισμένα από κοινωνικές συζητήσεις σε σχέση με άτομα ήπιου και μέτριου βαθμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,935 ^a	6	,021
Likelihood Ratio	18,007	6	,006
Linear-by-Linear Association	9,104	1	,003
N of Valid Cases	30		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,40.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση το παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με τον αποκλεισμό από κοινωνικές συζητήσεις.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΕΝΑΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	10	3	0
	ΛΙΓΟ	1	2	0
	ΜΕΤΡΙΑ	2	5	2
	ΠΟΛΥ	0	0	5
Total		13	10	7

Πίνακας 16**Εύρεση συντρόφου**

Από τα παραπάνω, παρατηρείται ότι άτομα με ήπιο τραυλισμό δήλωσαν ότι η διαταραχή στην ομιλία τους δεν δυσκολεύει καθόλου τη δυνατότητα εύρεσης συντρόφου. Αντίθετα, άτομα με μέτριο τραυλισμό ανέφεραν ότι δυσκολεύονται από λίγο ως μέτρια. Στο σοβαρό τραυλισμό όλες οι απαντήσεις του δείγματος κυμάνθηκαν από μέτρια ως πολύ με το μεγαλύτερο ποσοστό να απαντά πολύ.

Συμπερασματικά, προκύπτει ότι όσο αυξάνεται ο βαθμός σοβαρότητας τραυλισμού (όπως το βιώνουν τα ίδια τα άτομα) τόσο αυξάνεται και η δυσκολία εύρεσης ερωτικού συντρόφου.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	27,290 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	28,314	6	,000
Linear-by-Linear Association	16,992	1	,000
N of Valid Cases	30		

a. 11 cells (91,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,70.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που έχει σχέση με την εύρεση συντρόφου.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	0	0
	ΛΙΓΟ	0	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	6
	ΠΟΛΥ	3	5	0
	ΠΛΗΡΩΣ	6	2	0
Total		13	10	7

Πίνακας 17**Ικανοποίηση από την επικοινωνία με τον ερωτικό σύντροφο**

Από τα παραπάνω διακρίνεται ότι άτομα με τραυλισμό ήπιου και μέτριου βαθμού νιώθουν ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχουν με τον ερωτικό τους σύντροφο, καθώς οι απαντήσεις αυτών κυμαίνονται από πολύ ως πλήρως. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων με ήπιο τραυλισμό απαντούν πλήρως και άτομα με μέτριο απαντούν πολύ. Αντιθέτως, τα περισσότερα άτομα με σοβαρό τραυλισμό απαντούν ότι η ικανοποίηση που λαμβάνουν από την επικοινωνία με τον ερωτικό τους σύντροφο είναι μέτρια. Συνεπώς, όσο πιο σοβαρός ο τραυλισμός τόσο περισσότερο επηρεάζεται η ικανοποίηση που λαμβάνουν τα άτομα από την επικοινωνία με τον ερωτικό τους σύντροφο.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17,287 ^a	8	,027
Likelihood Ratio	19,553	8	,012
Linear-by-Linear Association	4,889	1	,027
N of Valid Cases	30		

a. 14 cells (93,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την ικανοποίηση που λαμβάνει από την επικοινωνία με τον ερωτικό του σύντροφο.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	ΛΙΓΟ	1	6	4
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	8	2	0
ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ	ΠΟΛΥ	3	1	3
ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΠΛΗΡΩΣ	1	1	0
Total		13	10	7

Πίνακας 18

Επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους

Από τα παραπάνω παρατηρήθηκε ότι τα άτομα με ήπιο τραυλισμό λαμβάνουν μέτρια ικανοποίηση από την επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους καθώς οι περισσότεροι συμμετέχοντες απάντησαν αυτό. Τα περισσότερα άτομα με μέτριο και σοβαρό τραυλισμό αναφέρουν ότι λαμβάνουν λίγη ικανοποίηση από την επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους.

Από τα παραπάνω, συνεπάγεται, ότι τόσο στο μέτριο όσο και στο σοβαρό τραυλισμό η ικανοποίηση που αντλείται από την επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους είναι μικρότερη από τα άτομα με τραυλισμό ήπιου βαθμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,791 ^a	6	,032
Likelihood Ratio	17,086	6	,009
Linear-by-Linear Association	1,483	1	,223
N of Valid Cases	30		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την επικοινωνία με άλλους ανθρώπους.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΟΥ		1	1	0
ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΜΕΤΡΙΑ		2	4	5
ΤΟΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΠΟΛΥ		3	5	2
ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ ΠΛΗΡΩΣ		7	0	0
Total		13	10	7

Πίνακας 19**Στήριξη από σύντροφο**

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι τα άτομα με ήπιο τραυλισμό λαμβάνουν την απαραίτητη στήριξη από το σύντροφό τους όταν τη χρειάζονται καθώς οι περισσότερες απαντήσεις καταχωρήθηκαν στο πλήρως.

Άτομα με μέτριο τραυλισμό απάντησαν, μέτρια ως πολύ ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με σοβαρό τραυλισμό απάντησε ότι λαμβάνει μέτρια στήριξη από τον ερωτικό τους σύντροφο.

Από τις παραπάνω αναλύσεις είναι φανερό ότι όσο αυξάνεται η σοβαρότητα του τραυλισμού τόσο τα άτομα νιώθουν ότι δεν λαμβάνουν την απαραίτητη στήριξη από τους ερωτικούς τους συντρόφους όταν τη χρειάζονται.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,042 ^a	6	,020
Likelihood Ratio	17,927	6	,006
Linear-by-Linear Association	3,825	1	,050
N of Valid Cases	30		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την στήριξη από τον ερωτικό σύντροφο.

III. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	3	0
	ΛΙΓΟ	3	3	0
	ΜΕΤΡΙΑ	1	1	1
	ΠΟΛΥ	1	0	4
Total		11	7	5

Πίνακας 20

Δυνατότητα εύρεσης εργασίας

Ο παραπάνω πίνακας δείχνει ότι άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό στο μεγαλύτερο ποσοστό τους δηλώνουν ότι η ομιλία τους δεν αποτελεί εμπόδιο για την εύρεση εργασίας. Συγκεκριμένα, οι απαντήσεις τους κυμαίνονται από καθόλου ως λίγο. Ωστόσο, άτομα με σοβαρό τραυλισμό δηλώνουν ότι το πρόβλημα της ομιλίας τους παρεμποδίζει τη δυνατότητά τους να βρουν μια εργασία, καθώς οι περισσότεροι απάντησαν πολύ.

Από τα παραπάνω, προκύπτει το συμπέρασμα, ότι ο τραυλισμός όταν βιώνεται από τα ίδια τα άτομα ως σοβαρός, επηρεάζει το συγκεκριμένο κομμάτι της ζωής τους περισσότερο σε σχέση με άτομα με ήπιο η μέτριο.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,178 ^a	6	,019
Likelihood Ratio	16,771	6	,010
Linear-by-Linear Association	8,283	1	,004
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,65.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την δυνατότητα εύρεσης εργασίας.

Crosstab

Count

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΤΙ Η ΟΜΙΛΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	7	0
ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ	ΛΙΓΟ	3	0	0
ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΝΑ	ΜΕΤΡΙΑ	1	0	1
ΔΟΥΛΕΥΕΤΕ	ΠΟΛΥ	1	0	4
Total		11	7	5

*Πίνακας 21**Ικανότητα στη δουλειά*

Άτομα που αξιολόγησαν τον τραυλισμό τους ως ήπιο και μέτριο απάντησαν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ότι δεν νοιώθουν ότι η ομιλία τους επηρεάζει την ικανότητά τους να δουλεύουν. Αντίθετα, άτομα με σοβαρό τραυλισμό απάντησαν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ότι νοιώθουν πολύ περιορισμένοι ως προς αυτόν το τομέα. Φαίνεται λοιπόν, ότι ο σοβαρός τραυλισμός δημιουργεί στα άτομα ένα αίσθημα μη ικανοποιητικής απόδοσης στο χώρο εργασίας τους σε αντίθεση με άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,931 ^a	6	,003
Likelihood Ratio	22,420	6	,001
Linear-by-Linear Association	6,008	1	,014
N of Valid Cases	23		

a. 11 cells (91,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,43.

Στον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την ικανότητα στη δουλειά.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	4	0
	ΛΙΓΟ	4	3	0
	ΜΕΤΡΙΑ	2	0	0
	ΠΟΛΥ	2	0	5
Total		11	7	5

Πίνακας 22

Δυνατότητα εξέλιξης στον εργασιακό χώρο

Το μεγαλύτερο δείγμα της έρευνας με ήπιο και μέτριο τραυλισμό απαντούν ότι η διαταραχή στην ομιλία τους δεν επηρεάζει τόσο τη δυνατότητα εξέλιξης στη δουλειά τους, με τα ποσοστά των απαντήσεων να κυμαίνονται από καθόλου έως λίγο. Ωστόσο, όλοι οι συμμετέχοντες που αξιολόγησαν τον τραυλισμό τους ως σοβαρό απάντησαν ότι η ομιλία τους επηρεάζει πολύ την επαγγελματική τους εξέλιξη.

Συνεπώς, όταν ο τραυλισμός βιώνεται έντονα το άτομο νοιώθει περιορισμούς στον τομέα της επαγγελματικής εξέλιξης σε σχέση με ηπιότερο βαθμό τραυλισμό που δεν φαίνεται να επιδρά τόσο αρνητικά.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,007 ^a	6	,006
Likelihood Ratio	20,645	6	,002
Linear-by-Linear Association	3,978	1	,046
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,43.

Στον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την δυνατότητα εξέλιξης στον εργασιακό χώρο.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	2	0
	ΛΙΓΟ	4	5	0
	ΜΕΤΡΙΑ	3	0	0
	ΠΟΛΥ	1	0	5
Total		11	7	5

Πίνακας 23
Επαγγελματικές ευκαιρίες

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες με ήπιο τραυλισμό ανέφεραν όπως φαίνεται και από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα ότι ο τραυλισμός τους, δεν επηρεάζει σημαντικά τις επαγγελματικές ευκαιρίες τους, αφού οι απαντήσεις τους στις περισσότερες περιπτώσεις κυμαίνονται από καθόλου ως λίγο. Το ίδιο φαίνεται να συμβαίνει και με τα άτομα με μέτριο τραυλισμό με το μεγαλύτερο σύνολο απαντήσεων να συσσωρεύεται στο λίγο. Αντίθετα, όλα τα άτομα με σοβαρό βαθμό τραυλισμού υποστήριξαν πως οι επαγγελματικές τους ευκαιρίες περιορίζονται κατά πολύ, λόγω του τραυλισμού τους.

Συμπεραίνεται, από την παραπάνω ανάλυση, ότι άτομα που βιώνουν τον τραυλισμό τους ως σοβαρό, νοιώθουν περισσότερα εμπόδια ως προς τις επαγγελματικές τους ευκαιρίες, σε σχέση με άτομα με τραυλισμό ηπίου και μέτριου βαθμού σοβαρότητας.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22,024 ^a	6	,001
Likelihood Ratio	23,640	6	,001
Linear-by-Linear Association	6,203	1	,013
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,65.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με τις επαγγελματικές ευκαιρίες.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΧΕΤΕ ΑΡΝΗΘΕΙ ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	8	6	0
	ΛΙΓΟ	1	0	0
	ΜΕΤΡΙΑ	0	1	4
	ΠΟΛΥ	2	0	1
Total		11	7	5

Πίνακας 24

Άρνηση δουλείας λόγω ομιλίας

Στην συγκεκριμένη ερώτηση που αφορά τον επαγγελματικό τομέα της ζωής των ατόμων με τραυλισμό, σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες με ήπιο και μέτριο τραυλισμό δεν έχουν αρνηθεί ποτέ μια δουλειά λόγω της ομιλίας τους. Αντίθετα, το δείγμα που αξιολογεί το πρόβλημά του ως σοβαρό, απαντά ότι μερικές φορές, δηλαδή μέτρια, έχει αρνηθεί μια δουλειά.

Συμπερασματικά, από τα παραπάνω διακρίνεται ότι ο σοβαρός τραυλισμός επιδρά αρνητικά στα άτομα ως προς την εισαγωγή τους στο χώρο εργασίας αφού οι ίδιοι την απορρίπτουν λόγω του τραυλισμού τους.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,797 ^a	6	,010
Likelihood Ratio	20,197	6	,003
Linear-by-Linear Association	4,230	1	,040
N of Valid Cases	23		

a. 11 cells (91,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,22.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που αφορά την άρνηση μιας δουλείας λόγω της διαταραχής ομιλίας.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3	0
	ΛΙΓΟ	5	4	0
	ΜΕΤΡΙΑ	1	0	2
	ΠΟΛΥ	0	0	3
Total		11	7	5

Πίνακας 25

Επικοινωνία με συναδέλφους στον εργασιακό χώρο

Σχεδόν όλο το δείγμα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό αναφέρει ότι λόγω της ομιλίας του δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσκολίες ως προς την επικοινωνία του με τους συναδέλφους του, αφού οι απαντήσεις τους κυμάνθηκαν από καθόλου ως λίγο. Άτομα ωστόσο, που αξιολόγησαν ως σοβαρό τον τραυλισμό τους ανέφεραν, ότι παρουσιάζουν δυσκολία ως προς αυτό το κομμάτι, αφού τα ποσοστά των απαντήσεων κυμαίνονται από μέτρια ως πολύ.

Από τα παραπάνω στοιχεία, φαίνεται ότι όταν ο τραυλισμός βιώνεται έντονα από το άτομο τότε μπορεί να δημιουργηθεί δυσκολία στην επικοινωνία αυτού με τους συναδέλφους του στη δουλειά, σε αντίθεση με τον τραυλισμό ήπιου και μέτριου βαθμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,510 ^a	6	,003
Likelihood Ratio	21,373	6	,002
Linear-by-Linear Association	9,980	1	,002
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,65.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την δυσκολία της επικοινωνίας με τους συναδέλφους.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	0	1	5
	ΜΕΤΡΙΑ	4	0	0
	ΠΟΛΥ	6	3	0
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3	0
Total		11	7	5

Πίνακας 26

Ικανοποίηση από την επικοινωνία στον εργασιακό χώρο.

Από τον παραπάνω πίνακα διακρίνεται ότι οι περισσότεροι συμμετέχοντες με ήπιο τραυλισμό στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ανέφεραν ότι αισθάνονται ικανοποίηση από την επικοινωνία τους στο χώρο εργασίας τους, αφού οι απαντήσεις τους κυμάνθηκαν από μέτρια ως πολύ. Άτομα με μέτριο τραυλισμό απάντησαν ότι νοιώθουν ικανοποίηση από πολύ ως πλήρως ενώ όλα τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό, απάντησαν ότι λόγω του τραυλισμού τους δεν νοιώθουν την ικανοποίηση που θα ήθελαν από την επικοινωνία τους στη δουλειά τους.

Φαίνεται λοιπόν, ότι η διαφοροποίηση που μπορεί να υπάρξει με βάση το βαθμό σοβαρότητας.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,643 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	26,779	6	,000
Linear-by-Linear Association	6,077	1	,014
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,87.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την ικανοποίηση από την επικοινωνία στον εργασιακό χώρο.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	4	0
	ΛΙΓΟ	5	3	0
	ΜΕΤΡΙΑ	4	0	0
	ΠΟΛΥ	1	0	5
Total		11	7	5

Πίνακας 27**Δυσκολία στη χρήση τηλεφώνου στο χώρο εργασίας**

Η χρήση του τηλεφώνου στη δουλειά φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα ότι δυσκολεύει από λίγο ως μέτριο βαθμό τα άτομα με ήπιο τραυλισμό. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος με μέτριο τραυλισμό απάντησε ότι δεν έχει ιδιαίτερο πρόβλημα ως προς τη χρήση του τηλεφώνου και οι απαντήσεις τους κυμάνθηκαν μεταξύ καθόλου ως λίγο, ενώ όλο το δείγμα με σοβαρό τραυλισμό αναφέρει ότι έχει μεγάλη δυσκολία. Από τα παραπάνω, φαίνεται ότι η χρήση τηλεφώνου στο χώρο εργασίας βιώνεται ως πρόβλημα από τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό, σε μεγαλύτερο βαθμό από άτομα των άλλων δύο επιπέδων τραυλισμού.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,042 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	27,146	6	,000
Linear-by-Linear Association	3,403	1	,065
N of Valid Cases	23		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,87.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με την δυσκολία στη χρήση τηλεφώνου στον εργασιακό χώρο.

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ		
		ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	4	1
	ΛΙΓΟ	3	3	0
	ΜΕΤΡΙΑ	0	1	4
	ΠΟΛΥ	2	2	0
Total		11	10	5

Πίνακας 28

Ευκαιρίες φοίτησης

Από την ανάγνωση του παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι η ομιλία των ατόμων με ήπιο τραυλισμό δεν επηρεάζει καθόλου τις ευκαιρίες φοίτησης.

Σε άτομα με τραυλισμό μέτριου βαθμού οι απαντήσεις κυμάνθηκαν από καθόλου ως λίγο. Τα περισσότερα άτομα με τραυλισμό σοβαρού βαθμού απάντησαν ότι οι ευκαιρίες φοίτησης επηρεάζονται μέτρια.

Από τα παραπάνω φανερώνεται, ότι ανάλογα με το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού τα άτομα νιώθουν ότι επηρεάζονται οι ευκαιρίες φοίτησης τους.

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,559 ^a	6	,016
Likelihood Ratio	15,492	6	,017
Linear-by-Linear Association	1,602	1	,206
N of Valid Cases	26		

a. 12 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,77.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με τις ευκαιρίες φοίτησης.

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΒΙΩΝΕΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1	0
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ	ΛΙΓΟ	4	5	0
ΑΝΤ-ΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ	ΜΕΤΡΙΑ	6	1	3
ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ	ΠΟΛΥ	0	2	4
ΤΡΑΥΛΙΣΜΟ ΣΑΣ	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	0
Total		13	10	7

Πίνακας 29

Αρνητικά συναισθήματα οφειλόμενα σε αντιδράσεις άλλων ανθρώπων

Άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό απαντούν ότι έχουν βιώσει αρνητικά συναισθήματα από λίγο ως μέτρια με τις αντιδράσεις των άλλων ανθρώπων για τον τραυλισμό τους.

Όλα τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό απάντησαν ότι έχουν βιώσει αρνητικά συναισθήματα οφειλόμενα από τους άλλους ανθρώπους από μέτρια ως πολύ.

Συνεπώς, τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό βιώνουν πιο συχνά αρνητικά συναισθήματα εξ' αιτίας των αντιδράσεων των άλλων ανθρώπων που σχετίζονται με τον τραυλισμό τους.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17,272 ^a	8	,027
Likelihood Ratio	21,628	8	,006
Linear-by-Linear Association	7,108	1	,008
N of Valid Cases	30		

a. 15 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,23.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που σχετίζεται με τα αρνητικά συναισθήματα που δημιουργούνται από τα άλλα άτομα.

Crosstab

Count		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ		
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ
ΠΟΣΟ ΘΕΤΙΚΑ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	1	2	0
	ΜΕΤΡΙΑ	3	2	7
	ΠΟΛΥ	9	6	0
Total		13	10	7

Πίνακας 30

Θετική στάση για το μέλλον

Στην ερώτηση πόσο θετικά αισθάνεστε για το μέλλον σας, τα περισσότερα άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό απάντησαν πολύ, ενώ όλα τα άτομα με τραυλισμό σοβαρού βαθμού απάντησαν μέτρια.

Από τα παραπάνω, συνεπάγεται ότι τα άτομα με σοβαρό τραυλισμό δεν αισθάνονται αρκετά θετικά για το μέλλον τους εν' αντιθέσει με τα άτομα ήπιου και μέτριου τραυλισμού.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,662 ^a	4	,005
Likelihood Ratio	17,049	4	,002
Linear-by-Linear Association	3,665	1	,056
N of Valid Cases	30		

a. 6 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,70.

Από τον παραπάνω πίνακα αποδεικνύεται ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά με βάση τον παράγοντα της σοβαρότητας στην παραπάνω ερώτηση που αφορά τη θετική στάση των ατόμων για το μέλλον.

- ✚ Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί, πως η στατιστική ανάλυση των ερωτήσεων στις οποίες δεν βρέθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά υπάρχουν στο παράρτημα, διότι δεν κρίθηκε απαραίτητη η εισαγωγή τους στο κυρίως μέρος της εργασίας.

3.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα αποτελέσματα της πρωτογενούς ποσοτικής έρευνας για το θέμα του τραυλισμού ως αντίκτυπο στη ποιότητα ζωής ενηλίκων σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν αναφέρονται στην αρχή της πτυχιακής εργασίας, και είναι τα εξής:

1. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων

- Τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύουν ότι ο τομέας της φυσικής κατάστασης ενηλίκων με τραυλισμό επηρεάζεται από λίγο ως μέτρια. Ο μέσος όρος του βαθμού επίδρασης προσεγγίζει το λίγο.
- Μέσα από τη μελέτη διαπιστώθηκε ότι ο επαγγελματικός τομέας ατόμων με τραυλισμό επηρεάζεται από λίγο ως μέτρια.
- Τα αποτελέσματα της μελέτης για τον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων με τραυλισμό απέδειξαν ότι ο βαθμός επίδρασης κυμαίνεται από λίγο ως μέτρια.
- Τα αποτελέσματα της μελέτης για τον τομέα της προσωπικής ανάπτυξης ενηλίκων με τραυλισμό απέδειξαν, ότι ο βαθμός επίδρασης κυμαίνεται από λίγο έως μέτρια, με τον μέσο όρο του βαθμού επίδρασης να προσεγγίζει το μέτριο.
- Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι ο κοινωνικός τομέας ατόμων με τραυλισμό επηρεάζεται από λίγο ως μέτρια με τον μέσο όρο του βαθμού επίδρασης στο μέτριο.
- Μέσα από τη μελέτη της παρούσας έρευνας, αποδείχθηκε ότι, ο ψυχολογικός τομέας ενηλίκων με τραυλισμό επηρεάζεται από λίγο ως μέτρια με το μέσο όρο του βαθμού επίδρασης να προσεγγίζει το μέτριο.
- Όσον αφορά τις απαντήσεις του δείγματος για το αν υπάρχει ομοιογένεια για τον κάθε τομέα ξεχωριστά, προέκυψε ότι στον ψυχολογικό τομέα οι απαντήσεις είχαν μεγαλύτερη ομοιογένεια.

2. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων με βάση το φύλο

- Οι τομείς στους οποίους παρατηρήθηκε ελάχιστη διαφοροποίηση με βάση τον παράγοντα του φύλου, είναι, ο τομέας της φυσικής κατάστασης, της προσωπικής ανάπτυξης και ο ψυχολογικός τομέας, ενώ στους υπόλοιπους εξεταζόμενους τομείς δεν παρατηρήθηκε διαφοροποίηση μεταξύ αντρών και γυναικών.
- Στον τομέα της φυσικής κατάστασης και συγκεκριμένα στην παράμετρο για το πόσο ευχαρίστηση νοιώθουν από το επίπεδο της ενέργειάς τους, καταγράφηκε ότι οι γυναίκες επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους άντρες.
- Στον τομέα της προσωπικής ανάπτυξης και συγκεκριμένα στην αίσθηση αυτογνωσίας παρατηρήθηκε ότι οι γυναίκες με τραυλισμό επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους άντρες που τραυλίζουν.
- Στον ψυχολογικό τομέα και συγκεκριμένα το συναίσθημα του φόβου παρατηρήθηκε ότι οι γυναίκες με τραυλισμό επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους άντρες με τραυλισμό.

3. Η επίδραση του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενηλίκων με βάση το βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού

- Οι τομείς που διαφοροποιούνται ως προς τον βαθμό σοβαρότητας του τραυλισμού, είναι ο τομέας της φυσικής κατάστασης, ο κοινωνικός, επαγγελματικός, εκπαιδευτικός και ψυχολογικός τομέας.
- Στο τομέα της προσωπικής ανάπτυξης, δεν διαπιστώθηκε διαφοροποίηση σε σχέση με το βαθμό σοβαρότητας της διαταραχής.
- Στον τομέα της φυσικής κατάστασης και συγκεκριμένα οι παράμετροι της υγείας και της ποιότητα του ύπνου σε άτομα με σοβαρό τραυλισμό επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό.
- Στον κοινωνικό τομέα και συγκεκριμένα οι παράμετροι που αφορούν τις σχέσεις του ατόμου με την οικογένειά του και τους φίλους του, όπως επίσης και η τηλεφωνική επικοινωνία και η παράμετρος των κοινωνικών συζητήσεων ατόμων με σοβαρό τραυλισμό επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό.
- Οι παράμετροι της αναζήτησης συντρόφου, επικοινωνίας και στήριξης από τον σύντροφό του κοινωνικού τομέα ατόμων με τραυλισμό παρατηρείται ότι όσο αυξάνει ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού τόσο αυξάνεται και ο βαθμός επίδρασης.
- Η παράμετρος της επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους, που εντάσσεται στον κοινωνικό τομέα ατόμου με τραυλισμό, παρατηρήθηκε ότι άτομα με σοβαρό και μέτριο τραυλισμό επηρεάζεται περισσότερο από άτομα με ήπιο τραυλισμό.
- Η δυνατότητα εύρεσης εργασίας, η επαγγελματική ικανότητα, η δυνατότητα εξέλιξης στη δουλειά, οι επαγγελματικές ευκαιρίες, η άρνηση μιας δουλειάς, η δυσκολία επικοινωνίας με συναδέλφους και η δυσκολία ως προς τη χρήση τηλεφώνου στη δουλειά που εντάσσονται ως παράμετροι του επαγγελματικού τομέα επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε άτομα με σοβαρό τραυλισμό σε σχέση με άτομα που παρουσιάζουν ήπιο και μέτριο τραυλισμό.
- Η παράμετρος της ικανοποίησης από την επικοινωνία στον επαγγελματικό χώρο που εμπεριέχεται στον επαγγελματικό τομέα καταγράφηκε αύξηση στο βαθμό επίδρασης όσο αυξανόταν ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού.
- Η παράμετρος των ευκαιριών φοίτησης που εντάσσεται στον εκπαιδευτικό τομέα καταγράφηκε αύξηση στο βαθμό επίδρασης όσο αυξανόταν ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού.
- Στον ψυχολογικό τομέα ενηλίκων με τραυλισμό και συγκεκριμένα η βίωση αρνητικών συναισθημάτων για τον τραυλισμό τους και η ύπαρξη θετικών συναισθημάτων, φαίνεται ότι άτομα με σοβαρό τραυλισμό επηρεάζονται περισσότερο σε σχέση με αυτά που έχουν ήπιο και μέτριο.

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΥΣΧΕΤΗΣΕΩΝ

Παρακάτω παρουσιάζονται όλα τα διαγράμματα που προκύπτουν από τις απαντήσεις των ατόμων στα ερωτηματολόγια τα οποία αναλυθήκαν πιο πάνω και ικανοποιούν τους στόχους που είχαν τεθεί στην αρχή της έρευνας.

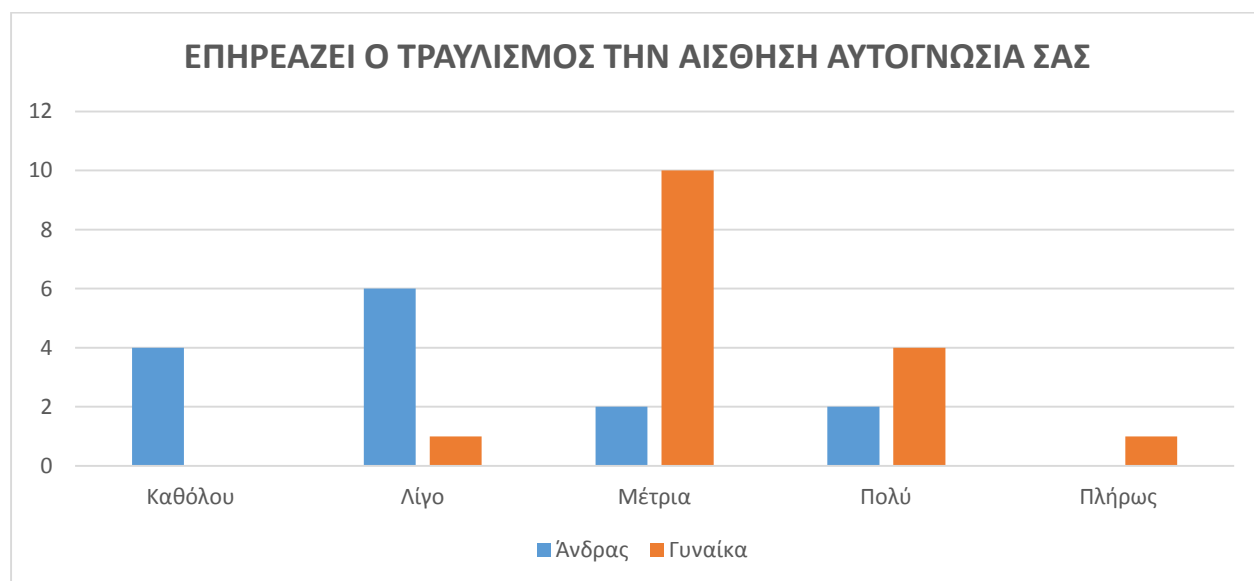
1. ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

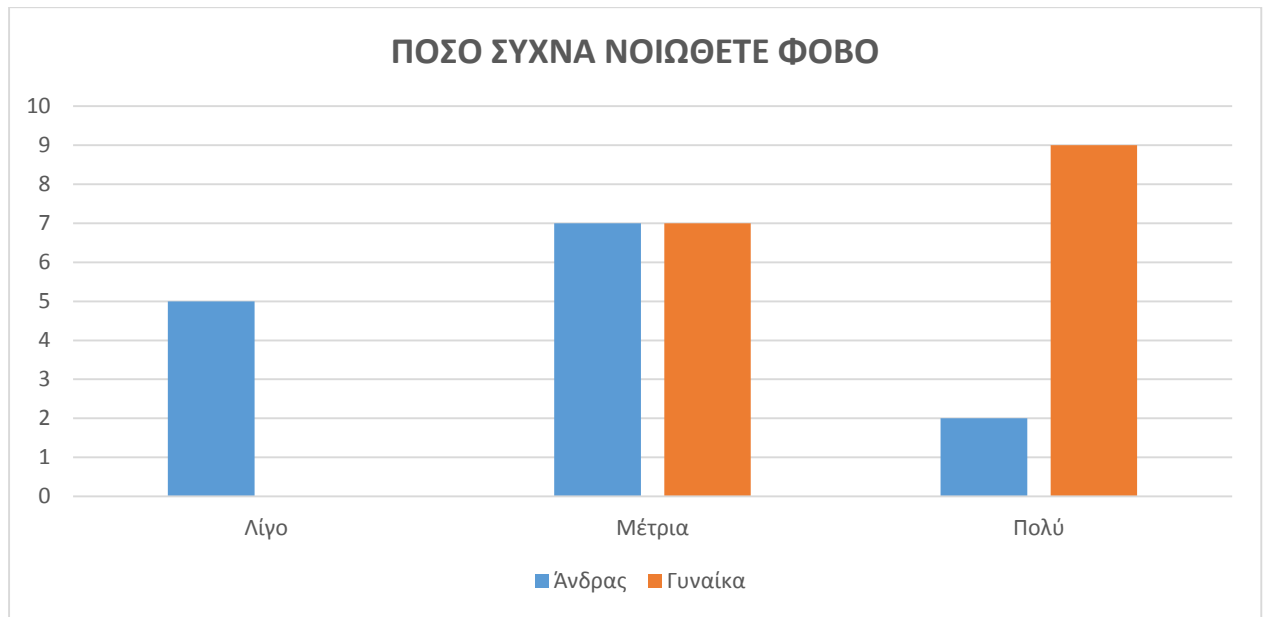
Διάγραμμα 5

VI. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διάγραμμα 6

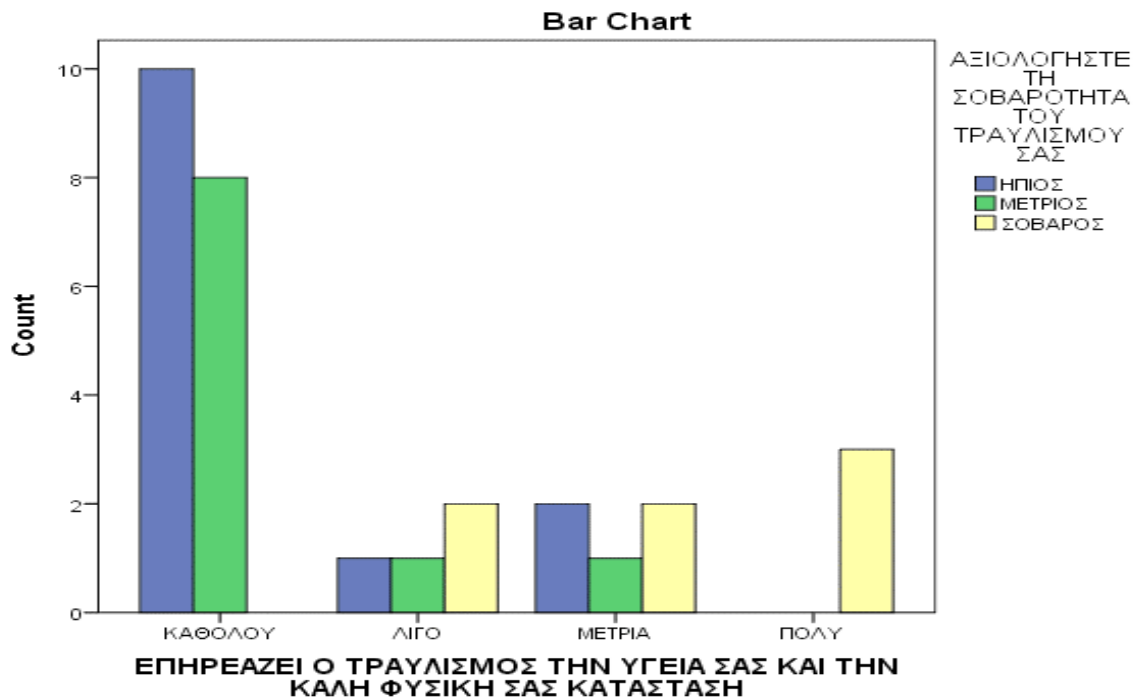
Ν. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

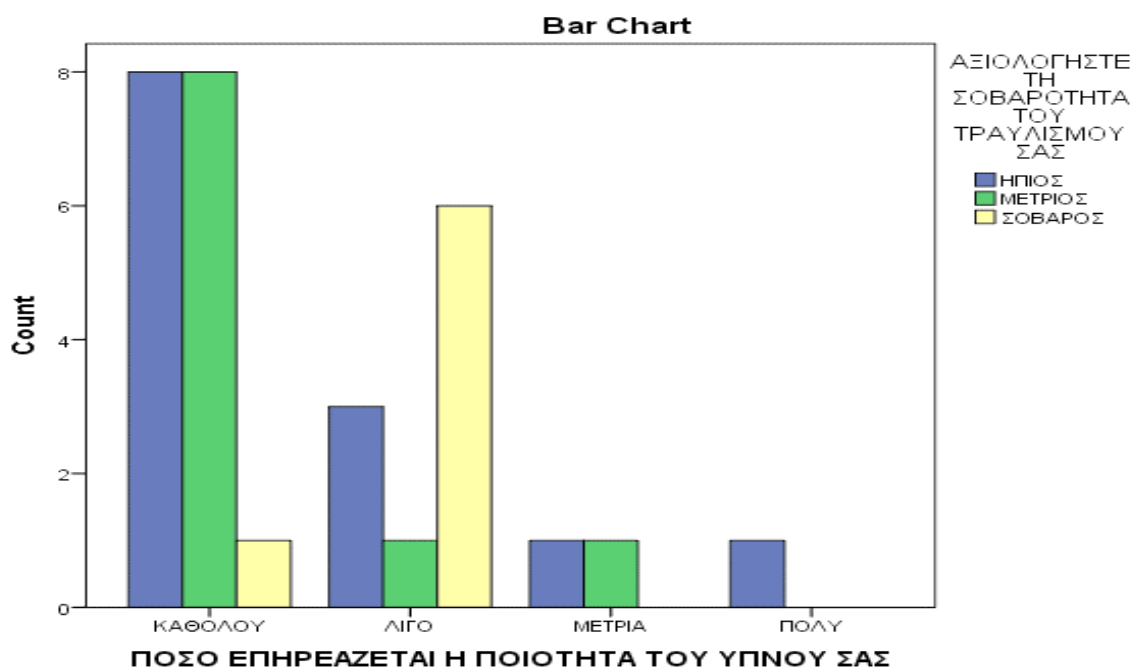
Διάγραμμα 7

2. ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ

Ι. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

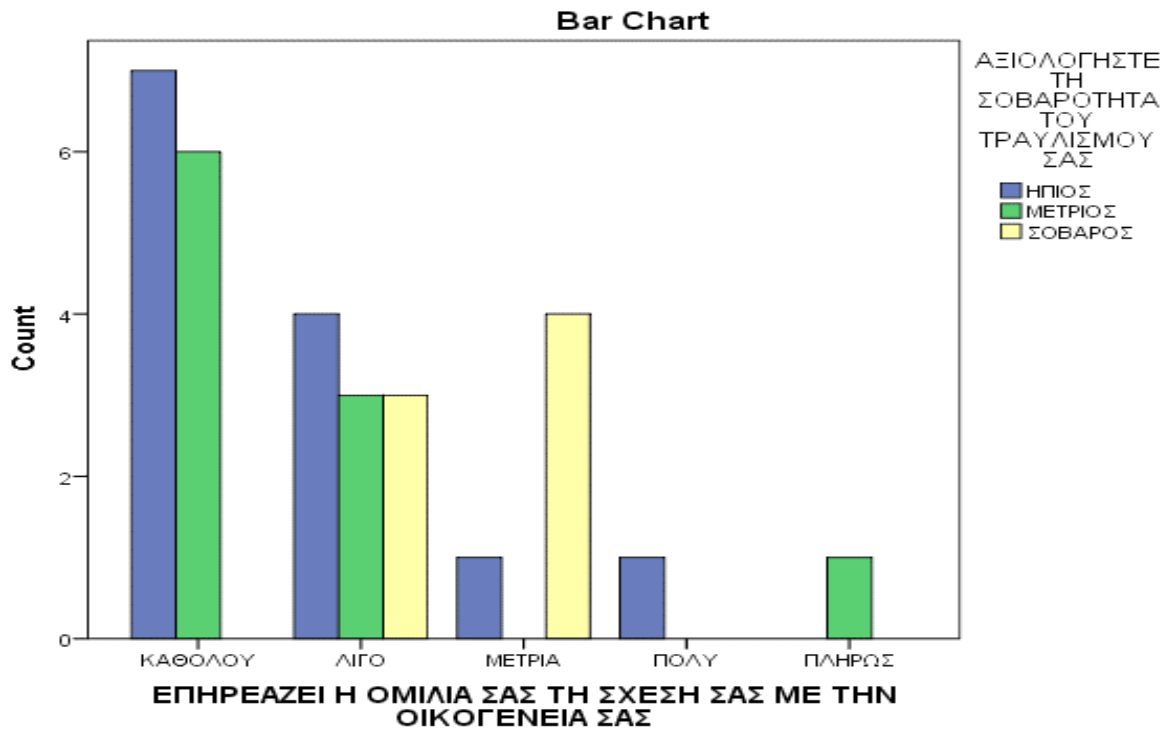

Διάγραμμα 8

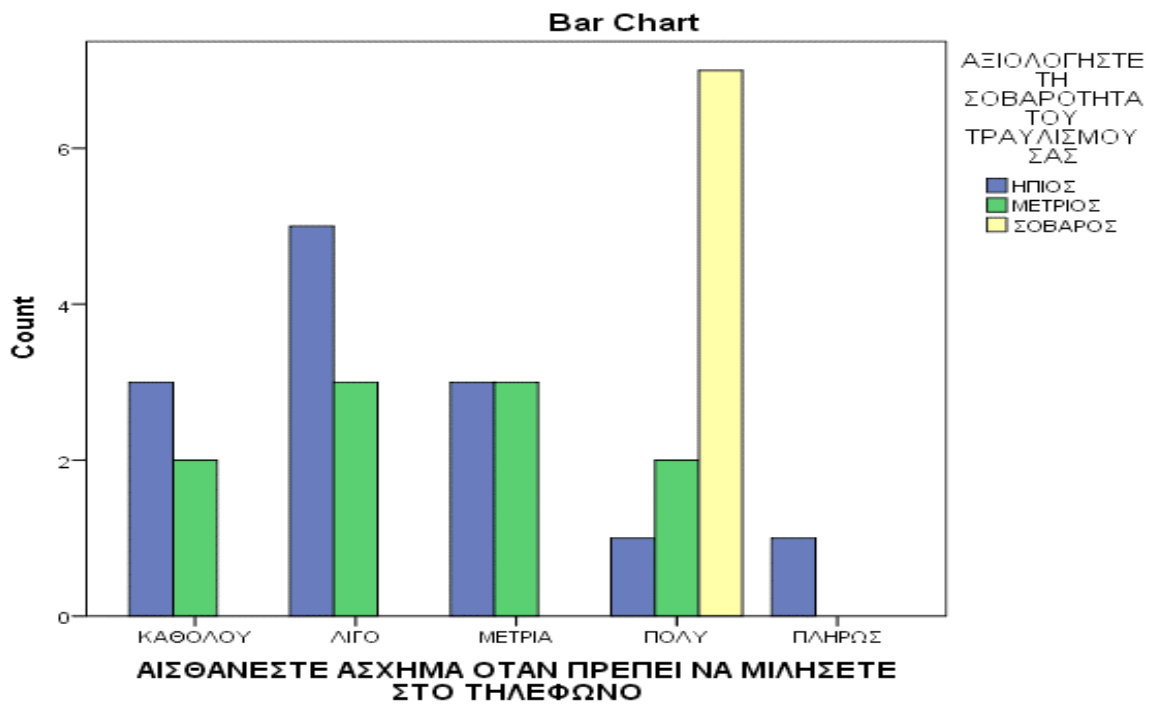

Διάγραμμα 9

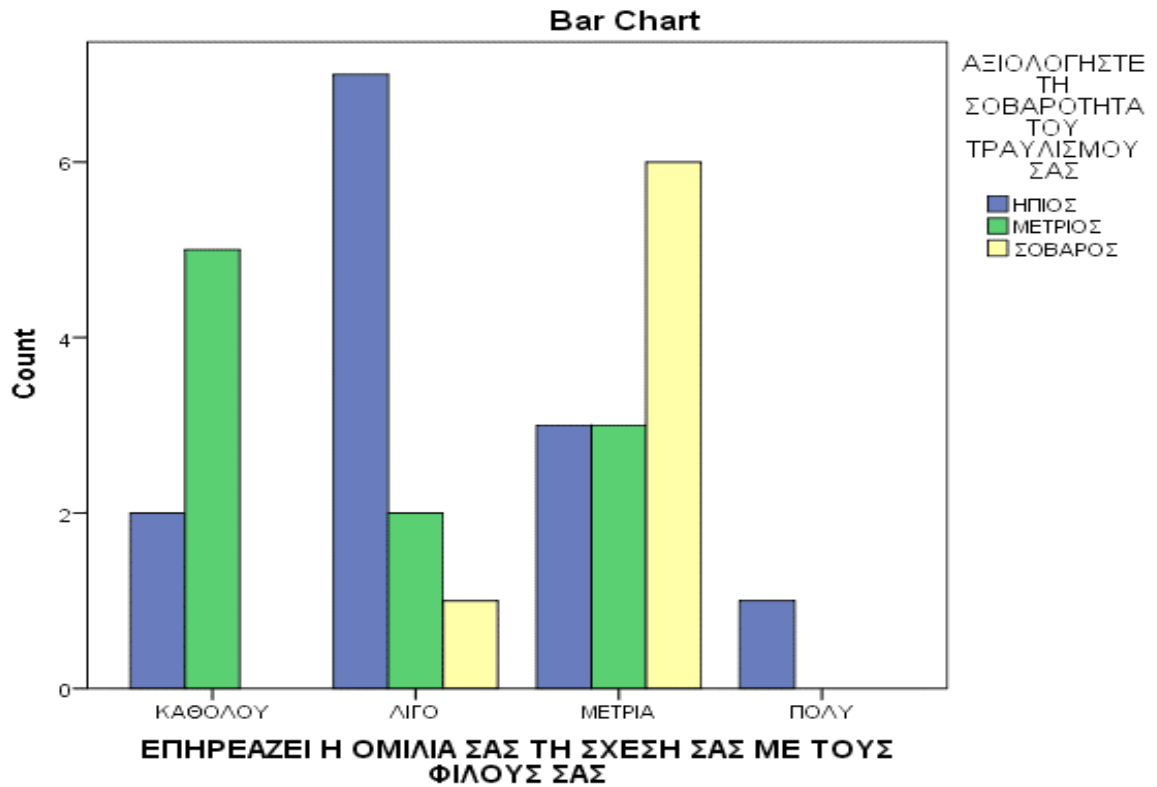
II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

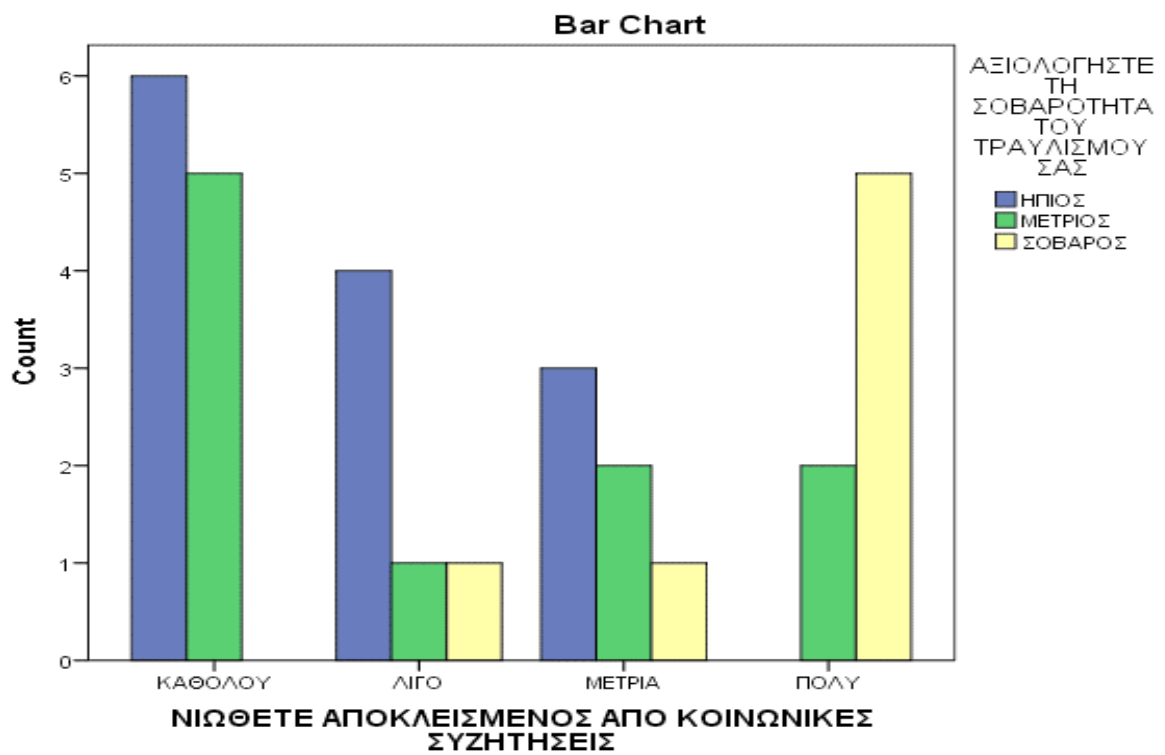
Διάγραμμα 10

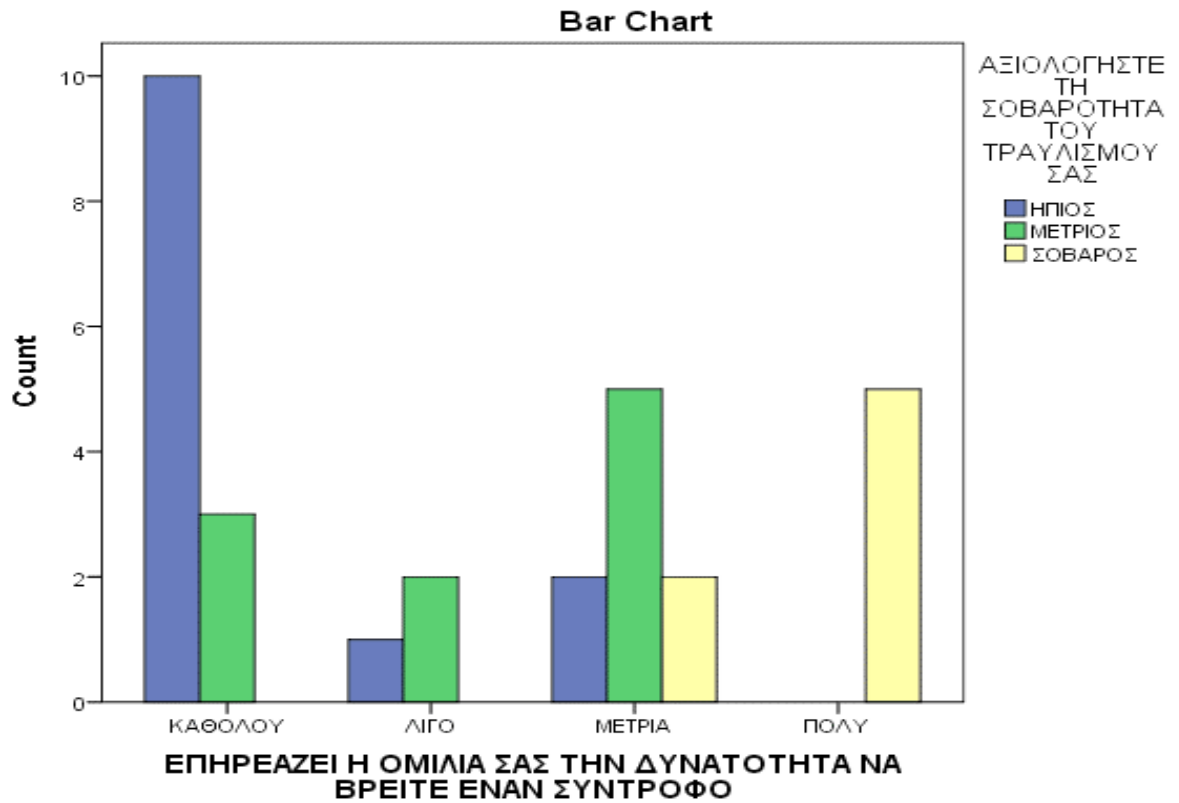
Διάγραμμα 11

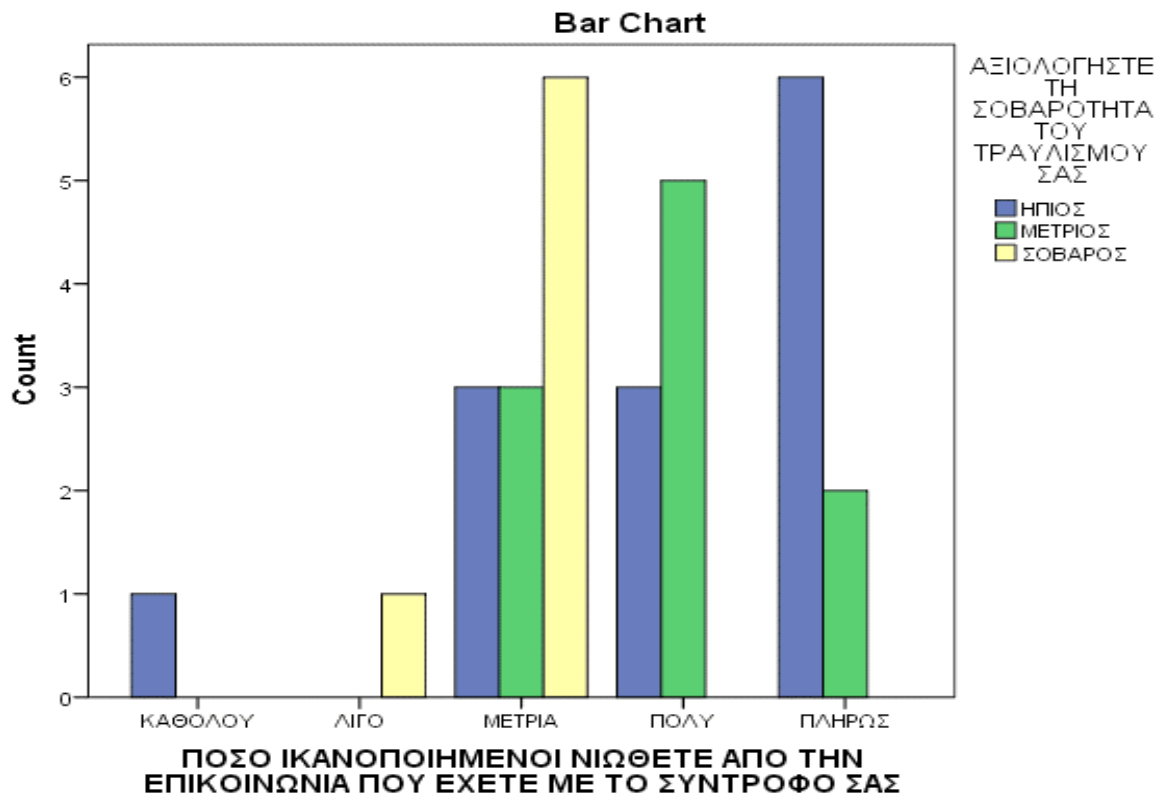
Διάγραμμα 12

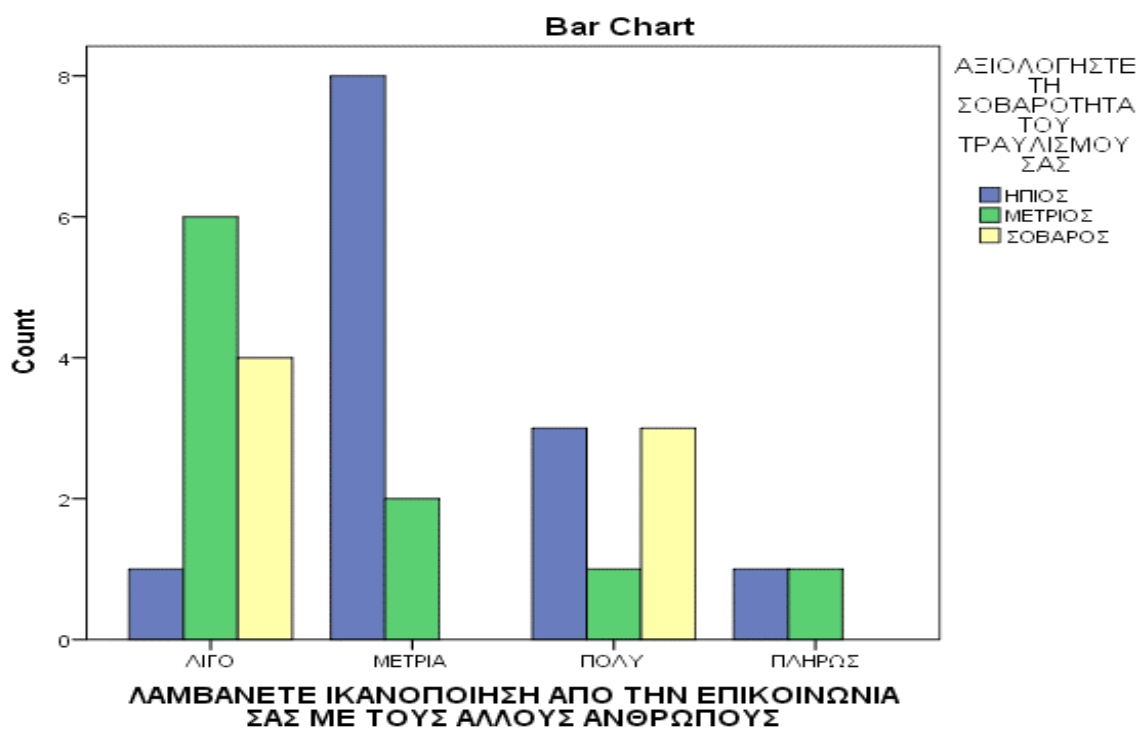
Διάγραμμα 13

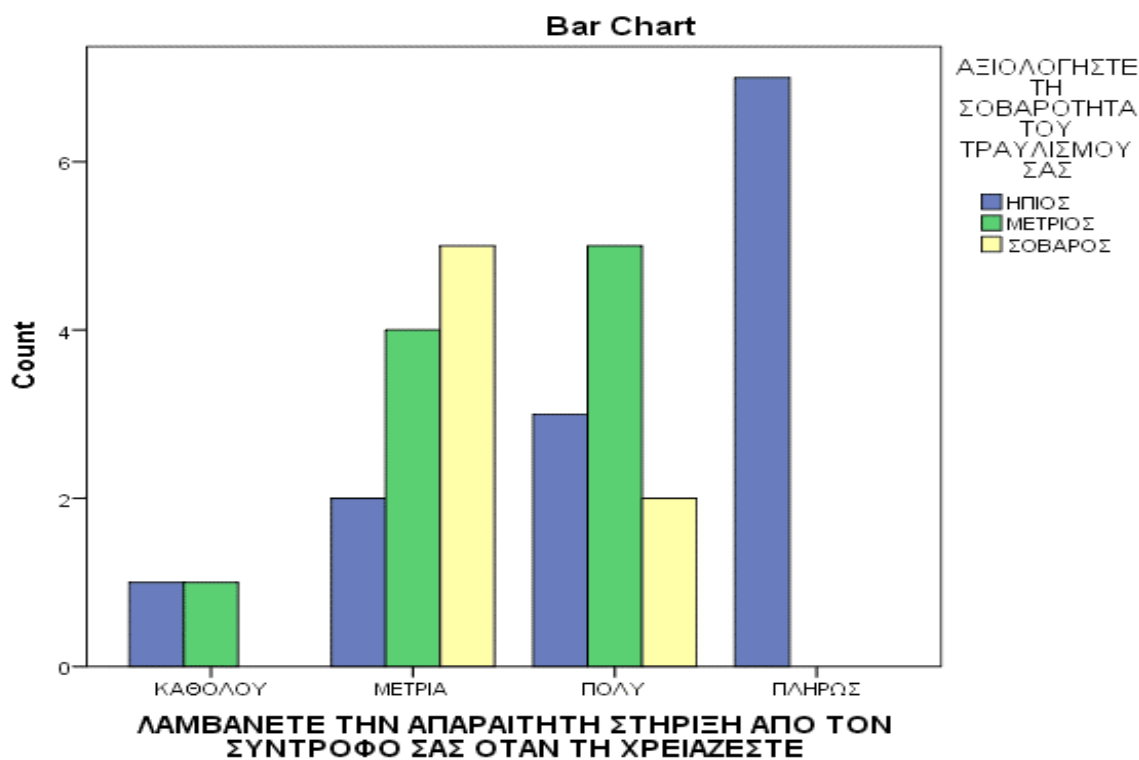
Διάγραμμα 14

Διάγραμμα 15

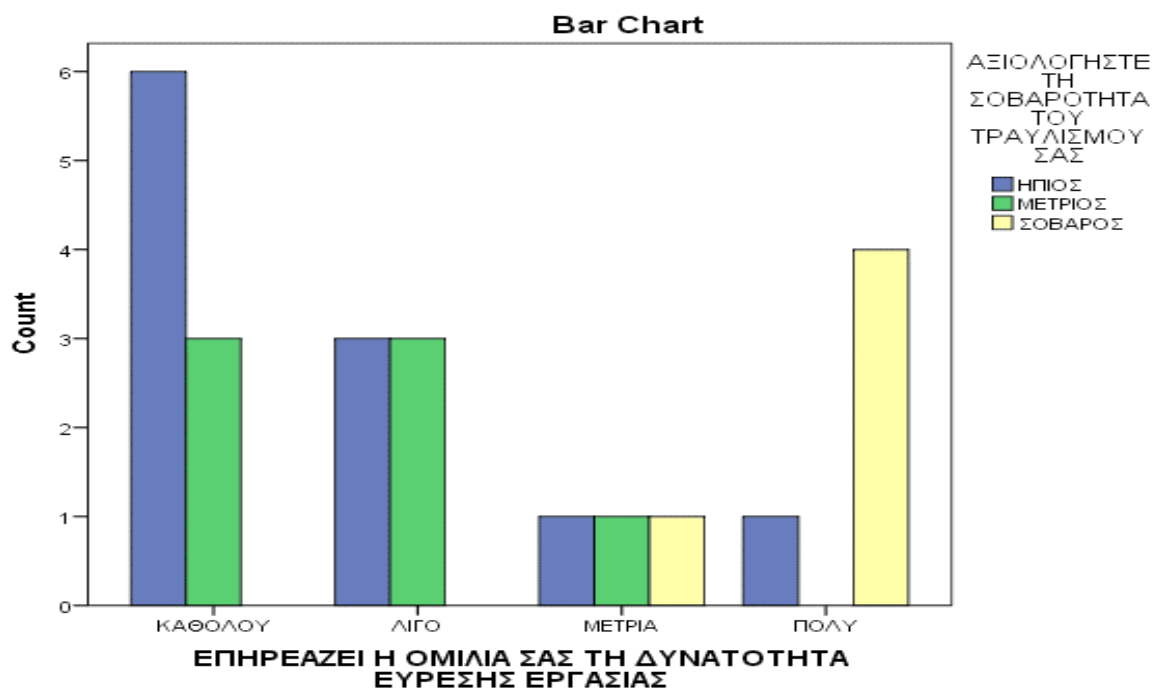

Διάγραμμα 16

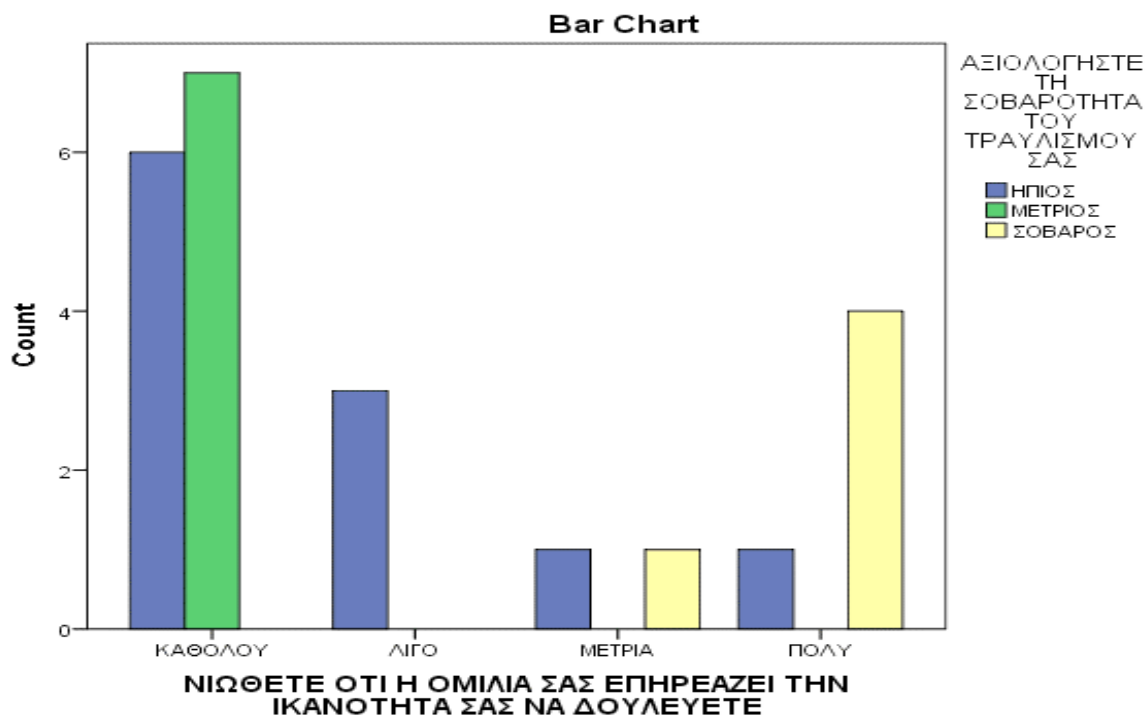

Διάγραμμα 17

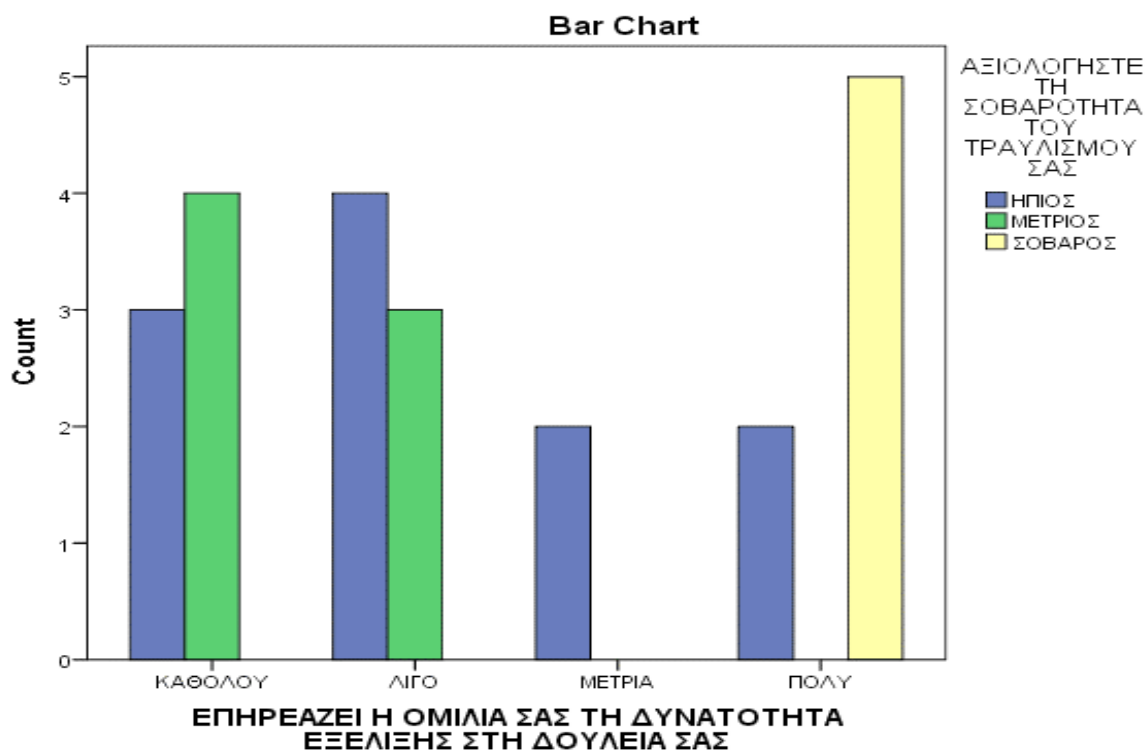
III. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

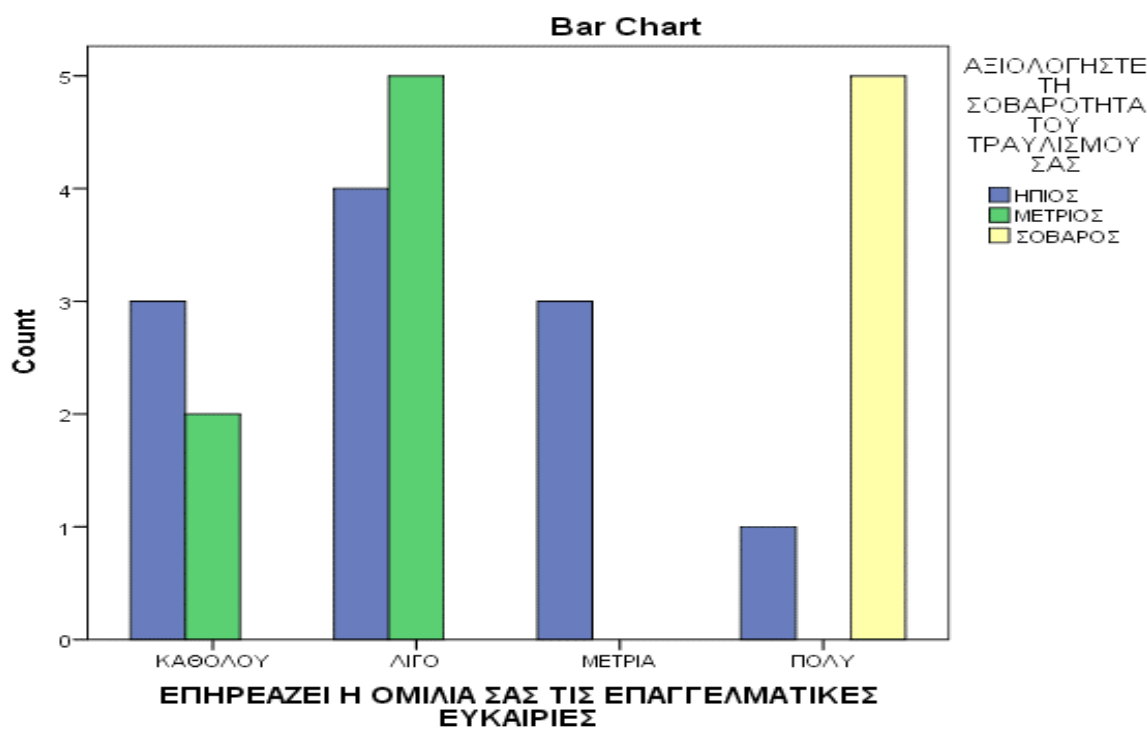
Διάγραμμα 18

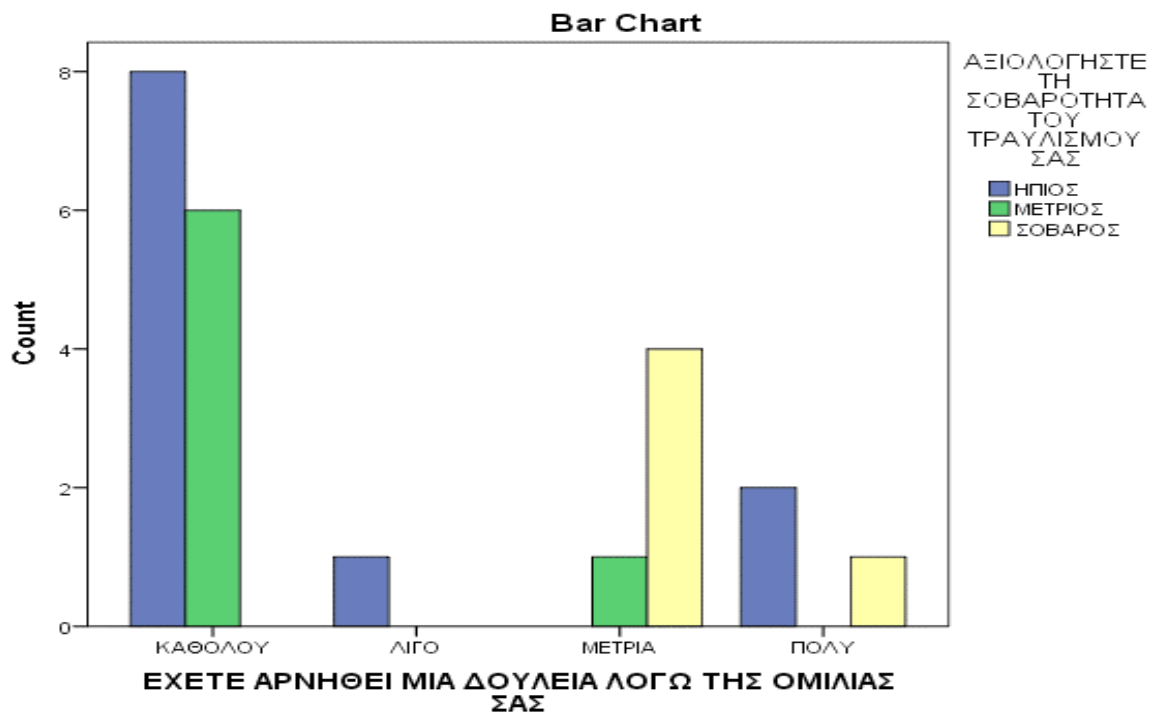
Διάγραμμα 19

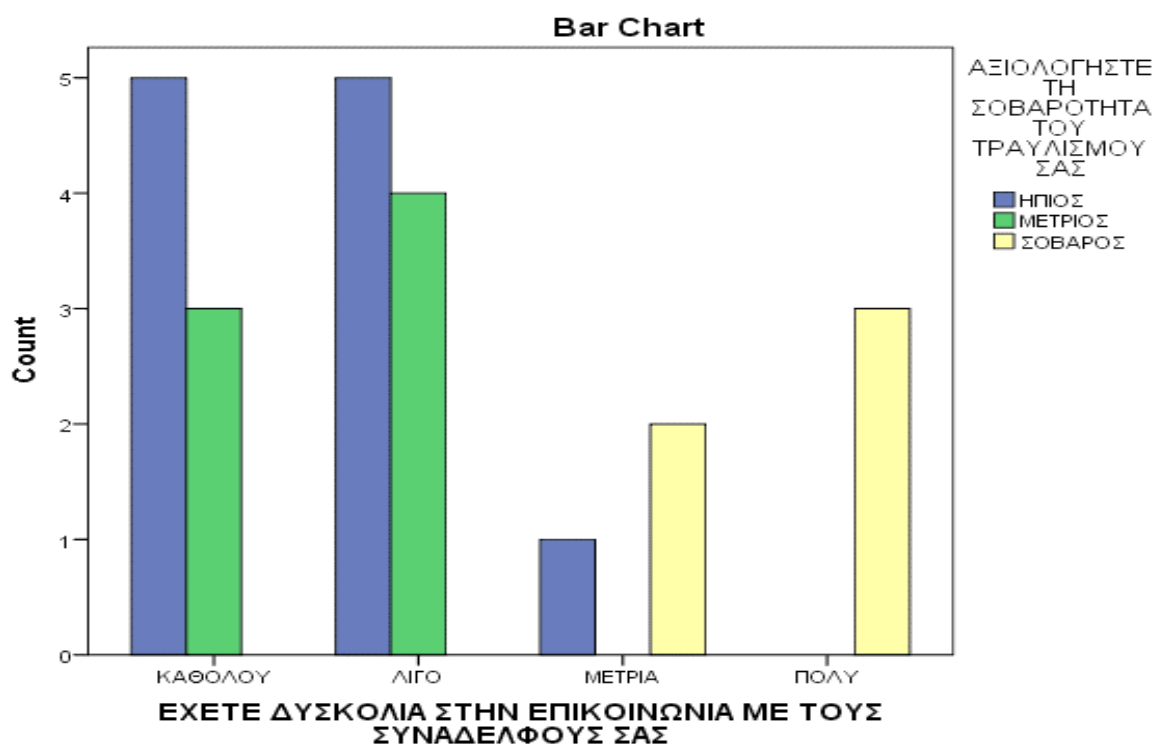
Διάγραμμα 20

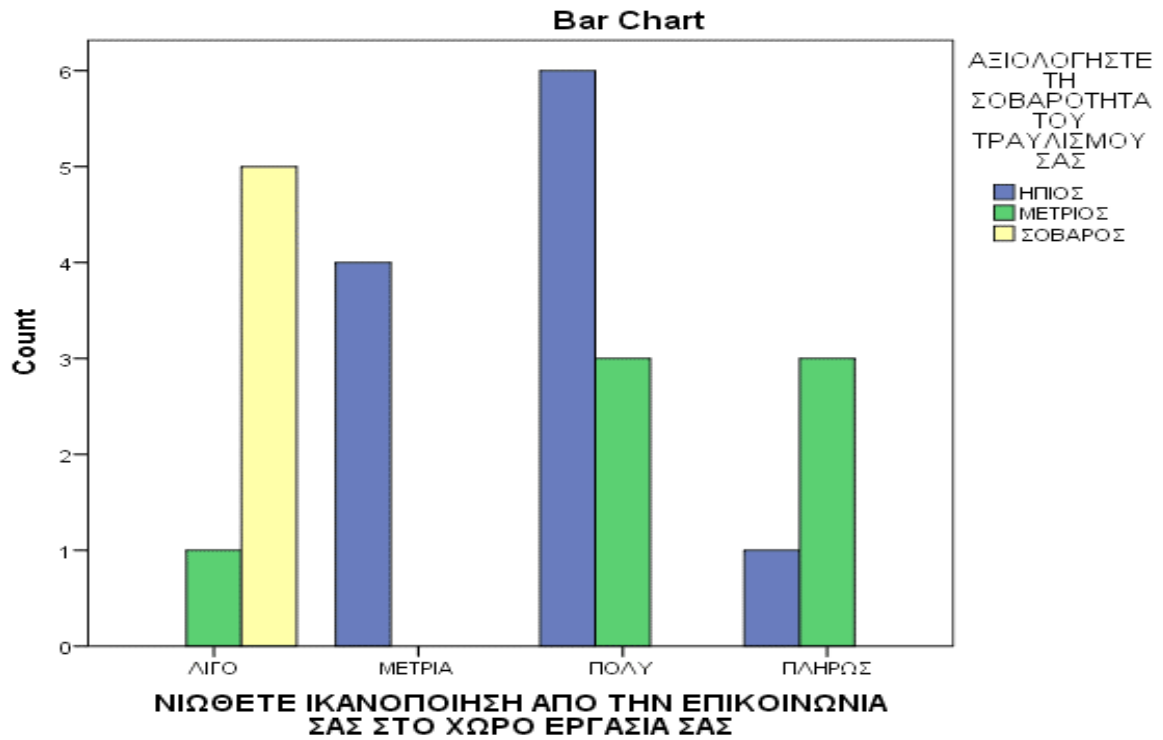
Διάγραμμα 21

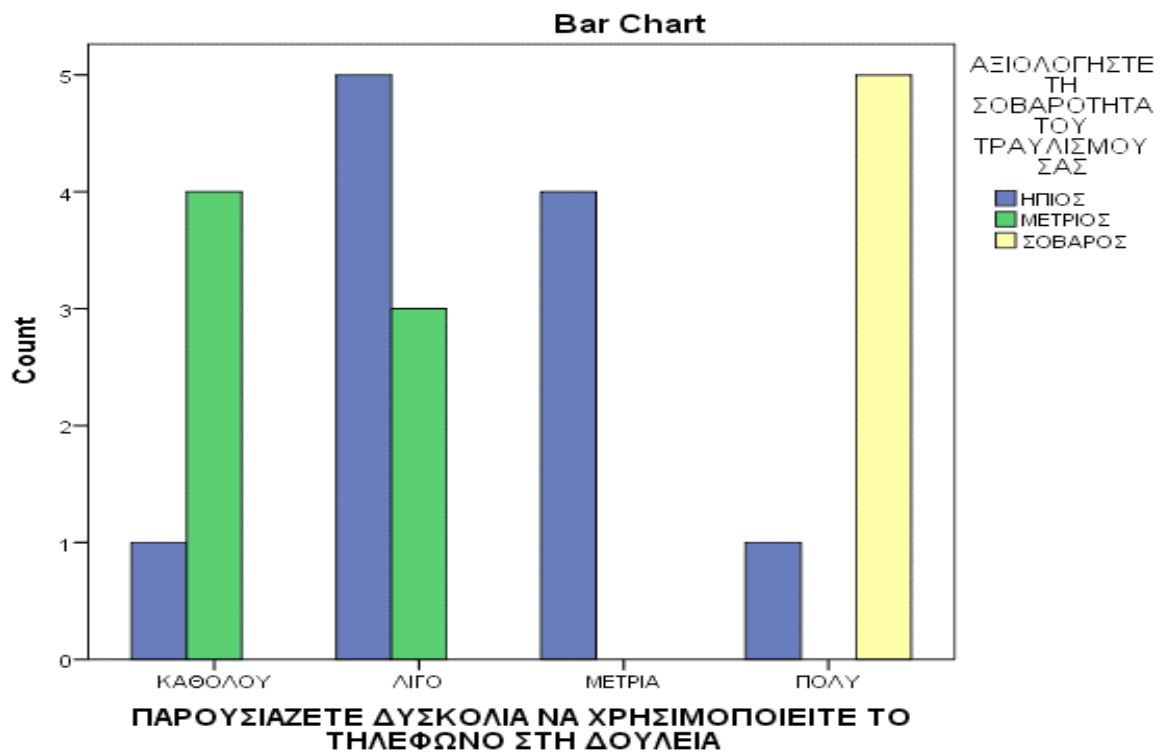
Διάγραμμα 22

Διάγραμμα 23

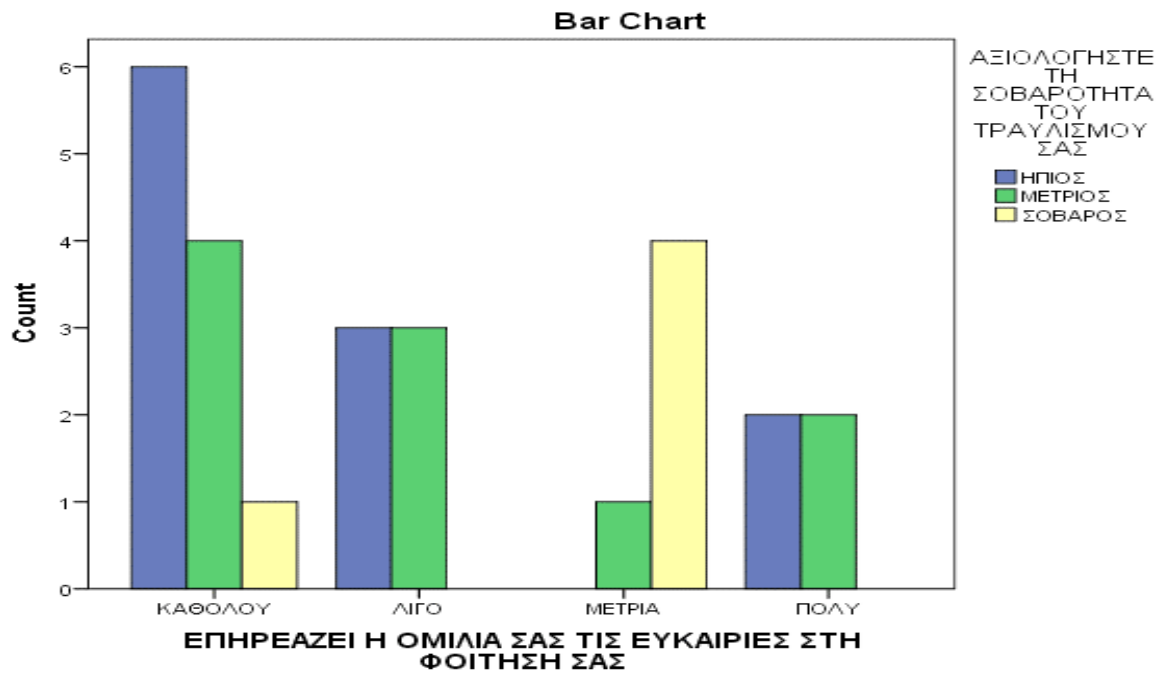

Διάγραμμα 24

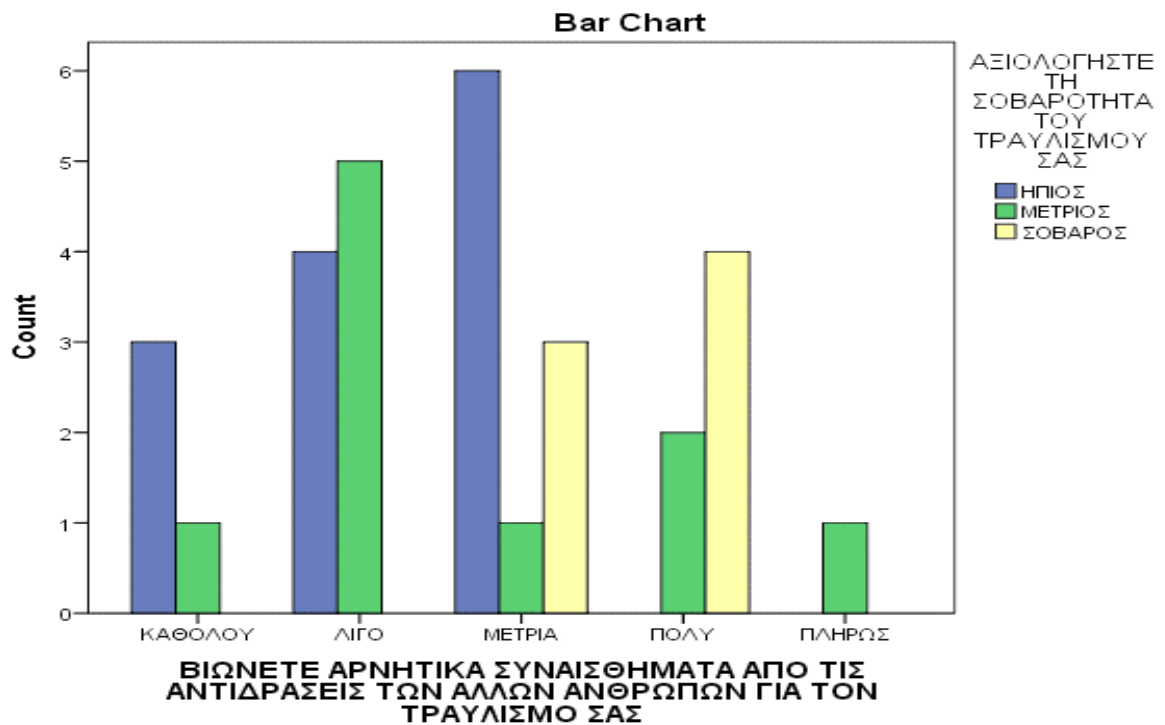
Διάγραμμα 25

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

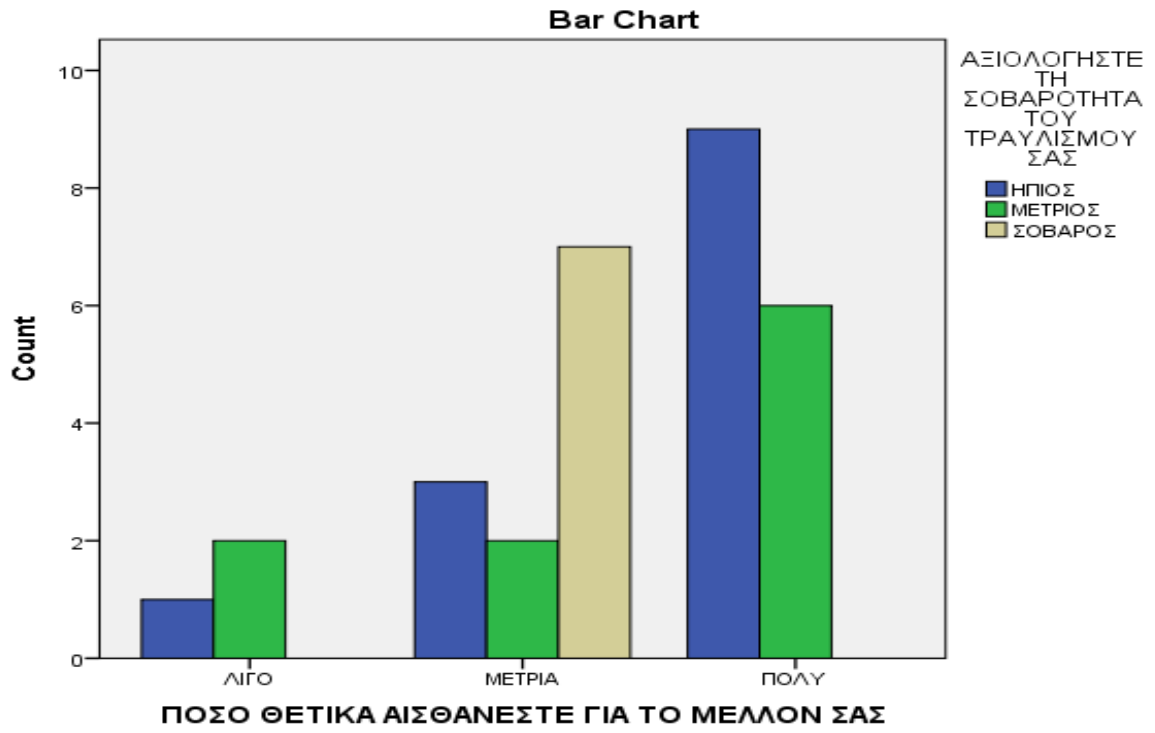

Διάγραμμα 26

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Διάγραμμα 27

Διάγραμμα 28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Συμπερασματικά, και κλείνοντας αυτή τη πτυχιακή, θα λέγαμε ότι ο τραυλισμός δεν αποτελεί μόνο ένα πρόβλημα στην ομιλία του ατόμου, αλλά και ένα πρόβλημα που μπορεί να επηρεάσει τη ποιότητα ζωής του. Όπως αποδεικνύεται από την παρούσα έρευνα, ενήλικες με τραυλισμό αντιμετωπίζουν περιορισμούς σε διάφορους τομείς της ζωής τους όπως είναι ο τομέας της φυσικής τους κατάστασης, ο κοινωνικός, επαγγελματικός, και ψυχολογικός τομέας, ο τομέας της εκπαίδευσης και της προσωπικής τους ανάπτυξης, με το βαθμό επίδρασης για όλους τους τομείς να κυμαίνεται κατά μέσο όρο από λίγο ως μέτρια. Ο ψυχολογικός, κοινωνικός τομέας και ο τομέας της προσωπικής ανάπτυξης είναι αυτοί που φαίνονται να επηρεάζονται περισσότερο σε σχέση με τους υπόλοιπους, ενώ ο ψυχολογικός τομέας είναι αυτός με το μεγαλύτερο βαθμό επίδρασης.

Το παραπάνω συμπέρασμα επιβεβαιώνεται και από το μεγαλύτερο ποσοστό άλλων ερευνών που αναφέρουν ότι ο τραυλισμός επιδρά στη ποιότητα ζωής ενηλίκων με τον ψυχολογικό τομέα, τον τομέα της προσωπικής ανάπτυξης και τον κοινωνικό τομέα να επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς όπου οι έρευνες είναι εξάλλου και πιο περιορισμένες. (Klein & Hood, 2004. Plexico, 2009. Yaruss & Quesal 2006. Sheehan 1970. Klompas & Ross 2014).

Το φύλο, δεν αποτελεί παράγοντα που μπορεί να διαφοροποιήσει την επίδραση που ασκεί ο τραυλισμός στη ζωή ενηλίκων με τραυλισμό. Άντρες και γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα βιώνουν με παρόμοιο τρόπο τις επιπτώσεις του τραυλισμού τους.

Η παραπάνω διαπίστωση που προκύπτει από τη παρούσα έρευνα δεν συμφωνεί με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών, κυρίως παλαιότερων (Silverman & Zimmer, 1989 & 1979.) αλλά και νεότερων όπως αυτή της Weingarten, L. B., (2012) όπου αναφέρονται σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την επίδραση του τραυλισμού μεταξύ αντρών και γυναικών που τραυλίζουν.

Μελλοντικές έρευνες, είναι χρήσιμο να διεξαχθούν πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα, για να γίνει καλύτερα κατανοητό, αφού η παρούσα έρευνα δεν αποτελείται από σημαντικό αριθμό δείγματος.

Αντίθετα, ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού όπως τα αντιλαμβάνονται τα ίδια τα άτομα που τραυλίζουν είναι ένας σημαντικός παράγοντας που διαφοροποιεί το βαθμό επίδρασης του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής τους, όπως διαπιστώνεται μέσα από τα παρούσα έρευνα.

Η παραπάνω διαπίστωση επιβεβαιώνεται και από άλλες παρόμοιες ερευνητικές δραστηριότητες. (Keefe, 1996. Blood 2003)

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρούσα έρευνα, άτομα με σοβαρό τραυλισμό επηρεάζονται περισσότερο στη ζωή τους από άτομα με ήπιο και μέτριο τραυλισμό, επιβεβαιώνοντας την υπόθεση του Keefe, που ανέφερε σε έρευνά του ότι άτομα με σοβαρές επικοινωνιακές διαταραχές είναι πολύ πιθανό να προκαλέσουν αρνητικό

αντίκτυπο στη ποιότητα της ζωής εφόσον δημιουργούν απογοήτευση στα άτομα που τις βιώνουν.

Η έρευνα της Crichton-Smith (2002), διαφοροποιείται από τη παραπάνω έρευνα. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι αν και μπορεί να υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στην εμπειρία ενός ατόμου με τον τραυλισμό, η επίδραση πάνω στη ζωή του είναι πολύ συχνά σημαντική και δεν έχει σχέση με την βαρύτητα της διαταραχής.

Απαιτείται σίγουρα περισσότερη έρευνα για το πώς ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού μπορεί να διαφοροποιήσει και να επηρεάσει τη ποιότητα ζωής ατόμων με τραυλισμό. Επιπλέον, μελλοντικές έρευνες πάνω στο συγκεκριμένο θέμα θα ήταν σκόπιμο να συμπεριλάβουν άτομα με όλων των βαθμών σοβαρότητας, που μπορεί να κυμανθεί ο τραυλισμός και να είναι ισάριθμα σε όλα τα επίπεδα σοβαρότητας, προκειμένου η σύγκριση μεταξύ τους να δείξει πιο έγκυρα αποτελέσματα.

Ένα επιπλέον στοιχείο που θα ήταν χρήσιμο να διερευνηθεί, είναι για το αν όσο αυξάνεται η σοβαρότητα του τραυλισμού, τόσο αυξάνεται και ο βαθμός επίδρασης στη ποιότητα ζωής τους.

Η παράμετρος λήψης ή μη λογοθεραπείας, επίσης αποτελεί σημαντική παράμετρος διερεύνησης.

Στη παρούσα έρευνα, σχεδόν όλο το δείγμα δήλωσε ότι λαμβάνει ή έχει λάβει στο παρελθόν λογοθεραπευτική παρέμβαση και αυτό είναι πού πιθανόν να επηρέασε το σύνολο των απαντήσεών του. Αξίζει να σημειωθεί ότι σχεδόν όλοι από τους συμμετέχοντες δήλωσαν σε ανοιχτού τύπου ερώτηση που τους τέθηκε στο ερωτηματολόγιο ότι η λογοθεραπεία έχει αλλάξει θετικώς τη ζωή τους σε διάφορους τομείς και πτυχές της.

Τα παραπάνω στοιχεία εξάλλου, επιβεβαιώνονται και από ένα μεγάλο κομμάτι προηγούμενων ερευνών που έχουν δείξει ότι η λογοθεραπεία μπορεί να επιδράσει θετικά στη ζωή ενηλίκων αλλάζοντας προς το θετικό το σύνολο της ποιότητάς της (Howell, 2004.).

Γενικώς, τελειώνοντας το κομμάτι της συζήτησης, αναφέρουμε ότι τέτοιες ερευνητικές δραστηριότητες, είναι σημαντικές, διότι βγάζουν χρήσιμα αποτελέσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως στοιχεία κατά τη θεραπεία του ατόμου που τραυλίζει.

Όταν ο λογοθεραπευτής, γνωρίζει καλύτερα το πώς ένα άτομο μπορεί να επηρεαστεί στο σύνολο της ζωής του από το πρόβλημά του, τότε είναι σίγουρο ότι θα χρησιμοποιηθεί η καταλληλότερη προσέγγιση.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως ο μελλοντικός στόχος, που εφαρμόζεται ωστόσο και σήμερα, είναι ολόκληρη η λογοθεραπευτική παρέμβαση να στηρίζεται στα ιδιαίτερα προβλήματα του ατόμου με τραυλισμό, εστιάζοντας όχι τόσο στην μείωση των συμπεριφορών τραυλισμού, αλλά στο πως μέσα από τη θεραπεία θα προκύψει μείωση της αρνητικής επίδρασης που ασκεί η διαταραχή στο σύνολο της ζωής τους, όπως τονίζεται και από τον Howell (2004).

Το μικρό αυτό δείγμα των αποτελεσμάτων μας, αποτελεί έναυσμα παρόμοιων μελλοντικών επιπρόσθετων ερευνών για την επίδραση που ασκεί ο τραυλισμός στη ποιότητα ζωής ενηλίκων και εξετάζοντας τους σημαντικότερους παράγοντες που μπορεί να τη διαφοροποιήσουν.

4.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει από την παρούσα ερευνητική δραστηριότητα είναι ότι όλοι οι τομείς της ποιότητας ζωής ενηλίκων με τραυλισμό επηρεάζονται λόγω της διαταραχής της ομιλίας τους.

Ο βαθμός επίδρασης του τραυλισμού στη ζωή ατόμων με τραυλισμό κυμαίνεται από λίγο έως μέτρια.

Παρατηρήθηκε ότι ο κοινωνικός, ψυχολογικός τομέας και ο τομέας της προσωπικής ανάπτυξης ατόμων με τραυλισμό επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό τι ο τομέας της φυσικής κατάστασης, τον επαγγελματικό και εκπαιδευτικό τομέα.

Επιπλέον, ο ψυχολογικός τομέας είναι αυτός που επηρεάζεται περισσότερο από όλους, ενώ ο τομέας της φυσικής κατάστασης είναι αυτός που επηρεάζεται λιγότερο από όλους.

Κάθε άτομο που τραυλίζει βιώνει τον τραυλισμό του με διαφορετικό τρόπο και σε διαφορετικό βαθμό. Η παραπάνω διατύπωση αποδεικνύεται μέσω της παρατήρησης της ομοιογένειας των απαντήσεων του δείγματος.

Διαπιστώθηκε επιπλέον, ότι ο βαθμός σοβαρότητας του τραυλισμού διαφοροποιεί το βαθμό επίδρασης που έχει ο τραυλισμός στον επαγγελματικό και κοινωνικό τομέα. Από την άλλη ελάχιστη διαφοροποίηση παρατηρήθηκε στον τομέα της φυσικής κατάστασης, στον εκπαιδευτικό και ψυχολογικό τομέα. Τέλος, σημειώνεται ότι δεν εμφανίστηκε καμία διαφοροποίηση με βάση της σοβαρότητα της διαταραχής στον τομέα της προσωπικής ανάπτυξης.

Γενικά, παρατηρήθηκε ότι ο σοβαρός τραυλισμός επηρεάζει τα άτομα σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό τι τα άτομα με τραυλισμό ήπιου και μέτριου βαθμού.

Από τη μελέτη που πραγματοποιήθηκε δεν αποδεικνύεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ αντρών και γυναικών ως προς την επίδραση που μπορεί να έχει ο τραυλισμός στη ποιότητα ζωής τους.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΠΗΓΕΣ

Αναγνώστου Γ.(2011) Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία και η θετική επίδραση της άσκησης. 12^ο Συνέδριο παιδαγωγικής εταιρείας Κύπρου. Ανάκτηση 02/08/14 από

http://www.pek.org.cy/Proceedings_2012/papers/fysiki_agogi/Anagnostou.pdf

Αλουμανής Π.(2002).Επιθεώρηση Κοινωνικής Ασφάλισης. Αθήνα. ΙΚΑ

Adsett, C. Alex, (2006). Psychosomatic Medicine. Canadian Journal of Psychiatry, Vol. 51, No. 8.

Anderson N.B & Shames G.H (2013). Human Communication Disorders, 8th edition. Επιμέλεια: Τρίμμης Ν, Ζιάβρα Ν. (2013). Κύπρος, Εκδόσεις Πασχαλίδης.

Boberg, J. & Boberg, E. (1990). The other side of the block: The stutterer's spouse. Journal of Fluency Disorders, 15, 61-75.

Bowling, A. (1997). Measuring health: a review of quality of life measurement scales. UK. Open University Press. Ανάκτηση 03/08/14 από

<https://www.mheducation.co.uk/openup/chapters/0335206417.pdf>

Bowling A. (2009). Health related quality of life: a discussion of the concept, its use and measurement background: The quality of life. Παρουσίαση στο Adapting to Change Core Course. Ανάκτηση 03/08/14 από

<http://info.worldbank.org/etools/docs/library/48475/m2s5bowling.pdf>

Bricker-Katz G, Lincoln M & Cumming S. (2012) Stuttering and work life: An Interpretative Phenomenological Analysis. Faculty of health sciences. Presentation. Ανάκτηση 16/08/11 από

https://cms.psav.com/presentations/asha2011/2358/pdf/Bricker-Katz_1341.pptx.pdf?congress=asha2011

Craig, A., Blumgart, E., & Tran Y. (2009) The impact of stuttering on quality of life of people who stutter. Journal of fluency disorders. 34, 61-71. Ανάκτηση 13/08/14 από

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0094730X09000436>

Craig, A., Hancock, K., Tran, Y. & M Craig, M. (2003). Anxiety Levels in People Who Stutter: A Randomized Population Study. Journal of Speech, Language, and Hearing Research. Vol. 46, 1197-1206. Ανάκτηση 02/09/14 από

http://www.csun.edu/~ainslab/readings/Rimsky/Craig_2003_Anxiety%20levels%20in%20people%20who%20stutter.pdf

Crichton-Smith, I. (2002). Communicating in the real world: accounts from people who stammer. Journal of fluency disorders. 27. 333-352.

Διαγνωστικό & Στατιστικό Εγχειρίδιο των Ψυχικών Διαταραχών (2011). DSM-IV-TR", 4η έκδοση. Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας.

Einarsdottir, J. & Ingham, R JH (2005). Have disfluency-type measures contributed to the understanding and treatment of developmental stuttering?. American Journal of Speech-Language Pathology. Vol. 14, Issue 4, Pages 260-273. Ανάκτηση 05/09/14 από <https://escholarship.org/uc/item/1fx912q1>

Erickson, S., Block, S. (2013). The social and communication impact of stuttering on adolescents and their families. Journal of Fluency Disorders. Volume 38, Issue 4, Pages 311-386. Ανάκτηση 02/09/14 από <http://www.sciencedirect.com/science/journal/0094730X/38>

Flanagan JC (1982). Measurement of the quality of life: Current state of the art. ArchPhys Med Rehabil . 3,56-59. Ανάκτηση 01/08/14 από <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC269996/>

Gabel, R, M., Hughes, S., & Daniels, D., (2007). Effects of stuttering severity and therapy involvement on role entrapment of people who stutter. Journal of Fluency Disorders. 41, 156-168. Ανάκτηση 02/09/14 από http://www.csun.edu/~ainslab/readings/PastLabMembers/Melissa/Gabel_Effects%20of%20stutteirng%20severity%20and%20therapy%20involvement%20on%20role%20entrapment%20of%20PWS.pdf

Gottfredson, G., D & Duffy, R., D. 2008. Using a Theory of Vocational Personalities and Work Environments to Explore Subjective Well-Being. Journal of career assessment Vol. 16 No. 1, 44–59.

Θεοφίλου Π. (2010). Ποιότητα ζωής στο χώρο της υγείας: Έννοια και αξιολόγηση. e Περιοδικό Επιστήμης και Τεχνολογίας. 43-53. Ανάκτηση 04/08/14 από http://e-jst.teiath.gr/issue_17/theofilou_17.pdf.

Yaruss J. S. (2008). Considering Multiple Outcomes in Stuttering Treatment. European Symposium on Fluency Disorders. Ανάκτηση 03/08/14 από <http://www.ecsf.eu/userfiles/files/Yaruss.pdf>.

Haley, J. T. (2009). Stuttering, emotional expression, and masculinity: fighting outwards, fighting back tears. University of Iowa. Ανάκτηση 25/08/14 από <http://ir.uiowa.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1424&context=etd>

Hornquist, J.O. (1982). The concept of quality of life. Scand Journal of Social Medicine 10, 57-61.

Howell, P. (2004). Assessment of some contemporary theories of stuttering that apply to spontaneous speech. Contemporary Issues in Communicative Sciences and Disorders , 31 , 122-139.

Hughes C. (2007). An investigation of family relationships for people who stutter. A Thesis Submitted to the Graduate College of Bowling Green State University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of science. Ανάκτηση 18/08/14 από https://etd.ohiolink.edu/!etd.send_file?accession=bgsu1174423351&disposition=inlin e.

- Hunshaker S. (2011). The social effects of stuttering in adolescents and young adults. Research papers. Paper 70. Ανάκτηση 15/08/2014 από http://opensiuc.lib.siu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1061&context=gs_rp
- Κάκουρος, Ε & Μανιαδάκη Μ. (2006) .Τραυλισμός: Η φύση και η αντιμετώπισή του στα παιδιά και τους εφήβους. Αθήνα. 1η έκδοση.
- Καμπανάρου Μ. (2007). Διαγνωστικά Θέματα Λογοθεραπείας. Αθήνα, Εκδόσεις Έλλην.
- Καραδήμας Ε. (2005). Ψυχολογία της Υγείας. Αθήνα, 1η έκδοση.
- Kerce, E. W., (1992). Quality of Life: Meaning, Measurement, and Models. Navy Personnel Research and Development Center. 92, 15.
- Klein, J & Hood, S. (2004). The impact of stuttering on employment opportunities and job performance. Journal of Fluency Disorders, 29, 255-273.
- Klompas M & Ross E. (2004). Life experiences of people who stutter and the perceived impact of stuttering on quality of life. Personal accounts of South African individuals. Journal of fluency disorders. 29, 275-305.
- Koedoot, C. , Bouwmans, C. , Franken, M., C. & Stolk, E. (2011). Quality of Life in adults who stutter. Journal of Communication Disorders.
- Kraaimaata Floris W. , Vanryckeghemb M. & Van Dam Baggen R. (2002). Stuttering and social anxiety. Journal of Fluency Disorders. 27, 319–331. Ανάκτηση 02/09/14 από <http://www.floriskraaimaat.nl/pdffiles/socialanxstuttering.pdf>
- Linn, G.W., & Caruso, A.J. (1998). Perspectives on the effects of stuttering on the formation and maintenance of intimate relationships. Journal of Rehabilitation, 64, 12-16. Ανάκτηση 02/09/14 από <http://www.thefreelibrary.com/Perspectives+on+the+effects+of+stuttering+on+the+formation+and...-a021114853>
- London for the degree of Doctor of Clinical Psychology. 30, 741. Ανάκτηση 13/09/14 από http://roar.uel.ac.uk/3029/1/2012_DClinPsych_Weingarten.pdf.
- Μαλανδράκη Γ. (2012). Εξελικτικός και Επίμονος Τραυλισμός. Αθήνα.
- Mac Donald, G. Leary, M.R, (2005). Why does social exclusion hurt? The relationship between social and physical pain. Psychological Bulletin. Vol. 131, 2, 202–223. Ανάκτηση 02/09/14 από <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=4C9E481E684DE1804F2A2AC6C4E5968F?doi=10.1.1.335.4272&rep=rep1&type=pdf>
- Menzies R., Onslow. M. Packman. A., O’Brian S. (2009) Cognitive behavior therapy for adults who stutter: A tutorial for speech-language pathologists Australian Stuttering Research Centre. Journal of Fluency Disorders 34 (2009) 187–200.

Milton K. (2012). Women Who stutter: Experiences of Developing Self-Management and Quality of Life. Report. submitted in Partial Fulfilment of the Requirements for the Award of Bachelor of Speech Pathology Honours, Faculty of Computing, Health Science. Ανάκτηση 14/08/14 από http://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1089&context=theses_hons

Norouzi, M., (202). Relationship of Quality of Life and Achievement Motivation with Under Graduated Students Anxiety. Open Access Scientific Reports. 1,1. Ανάκτηση 04/08/14 από <http://omicsonline.org/scientific-reports/2167-1044-SR114.pdf>.

Parry, W. D. (1999) STUTTERING AND EMPLOYMENT DISCRIMINATION
Ανάκτηση 02/09/14 από <https://www.mnsu.edu/comdis/isad2/papers/parry.html>
Philip L. Rice. (2005). Ψυχολογία της υγείας. Επιμέλεια: Αντωνίου Α. Αθήνα, Εκδόσεις Έλλην.

Plexico, L. W., Manning, W. H., & Levitt, H. (2009a). Coping responses by adults who stutter: Part I. protecting the self and others. Journal of Fluency Disorders. 34 (2),87-107.

Rice M & Kroll, R. (2006). The Impact of Stuttering at Work: Challenges and Discrimination. Paper. Ανάκτηση 15/08/14 από <http://www.mnsu.edu/comdis/isad9/papers/rice9.html>

Rosenstock, I.M. (2005). Why people use health services. Milbank Quarterly. 83(4), 1-28. Ανάκτηση 03/08/14 από <http://www.milbank.org/uploads/documents/QuarterlyCentennialEdition/Why%20ppl.%20Use%20Health%20Srvcs.pdf>

Σαρρής Μ. (2001). Κοινωνιολογία της Υγείας και Ποιότητα Ζωής. Αθήνα, Παπαζήσης Εκδόσεις ΑΕΒΕ.

Scott, J. & Quesal R W. 2006.Overall Assessment of the Speaker's Experience of Stuttering (OASES): Ducting multiple outcomes in stuttering treatment. Journal of Fluency Disorders 31 (2006) 90–115.

Starkweather, P. & Givens- (1997) STUTTERING AS A VARIANT OF POST TRAUMATIC STRESS DISORDER: WHAT WE CAN LEARN. <http://stuttering-specialist.com/wp-content/uploads/2013/05/pdf/STUTTERING-AS-A-VARIANT.pdf>

THE WHOQOL GROUP (1995).The World Health Organization Quality of Life Assessment (WHOQOL): Position paper from the Health Organization.Social Science and Medicine. 41,1403-1409

Veenhoven, R.(200). The four qualities of life. Ordering concepts and measures of the good life. Journal Of Happiness Studies. 1, 1-39.
Blood, G. W. , Blood, I. M., Maloney, K., Meyer, C. & Dean Qualls, C. (2003). Anxiety levels in adolescents who stutter. Journal of Communication Disorders. 40,

452–469. Ανάκτηση 02/09/14 από http://www.sld.cu/galerias/pdf/sitios/rehabilitacion-logo/ansiedad_y_tm.pdf.

Wahba H. (2012). Effects of stuttering support groups on the perceived impact of stuttering on adults: An Exploratory Pilot Study. The Journal of Stuttering Therapy, Advocacy & Research. Ανάκτηση 18/08/14 από <http://www.journalofstuttering.com/2-1/Wahba.2007.JSTAR.2.20-25.pdf>

Weingarten L. B. (2012). An exploration of the experiences of women who stutter. A thesis submitted in partial fulfilment of the requirements of the University of East.

World Health Organization (1993). The ICD-10 classification of mental and behavioral disorders. Geneva: WHO.

World Health Organization (2001). The world health report. Mental health: new understanding, new hope Geneva: World Health Organization. Ανάκτηση 23/07/14 από <http://www.who.int/whr2001/>.

Yaruss J. (2008). Considering Multiple Outcomes in Stuttering Treatment. European Symposium on Fluency Disorders.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

http://www.beststrong.org.gr/el/living_with_cancer/qualitylife/whatisqualitylife/

[Τελευταία πρόσβαση στις 20/07/14]

<http://vsimoglou.gr/2011/07/03/%CE%AD%CE%BD%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%80%CE%BF%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CE%B6%CF%89%CE%AE%CF%82/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 20/07/14]

http://epapanis.blogspot.gr/2007/09/blog-post_5311.html

[Τελευταία πρόσβαση στις 25/07/14]

<http://www.gdrc.org/uem/qol-define.html>

[Τελευταία πρόσβαση στις 25/07/14]

<http://www.cdc.gov/hrqol/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 29/07/14]

<http://www.ihaveavoice.info/psychological-effects.html>

[Τελευταία πρόσβαση στις 02/08/14]

<http://www.d.umn.edu/~cspiller/stutteringpage/effects.htm>

[Τελευταία πρόσβαση στις 02/08/14]

<http://sciencearchives.wordpress.com/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 02/08/14]

http://en.wikipedia.org/wiki/Stuttering_therapy 13/08/2014

[Τελευταία πρόσβαση στις 30/07/14]

<http://www.stutteringhelp.org/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 29/08/14]

http://www.stutteringhelp.org/sites/default/files/Migrate/Yairi_jan2006.pdf

[Τελευταία πρόσβαση στις 29/08/14]

<http://www.hasa.org/speech/enhancement/stuttering-in-adolescents-and-adults/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 29/08/14]

<http://sciencearchives.wordpress.com/>

[Τελευταία πρόσβαση στις 30/07/14]

<http://www.mnsu.edu/comdis/isad6/papers/molt6.html>

[Τελευταία πρόσβαση στις 27/08/14]

<http://www.proseggisi.gr/?p=12122>

[Τελευταία πρόσβαση στις 27/08/14]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ερωτηματολόγιο

Στοιχεία ερευνητών-έρευνας:

Όνοματεπώνυμο: Λουβή Γεωργία, Φίλη Κωνσταντίνα

Ιδιότητα: Φοιτήτριες του τμήματος λογοθεραπείας του ΑΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος

Στόχος έρευνας: Μελέτη των επιπτώσεων του τραυλισμού στη ποιότητα ζωής ενήλικων ατόμων που τραυλίζουν.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Σημείωση και οδηγίες για το παρόν ερωτηματολόγιο:

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε άτομα που παρουσιάζουν τραυλισμό και σκοπός του είναι να μελετήσει το πώς ο τραυλισμός επηρεάζει τη ποιότητα της ζωή τους. Είναι ανώνυμο και προσωπικό και παρακαλείσθε να απαντήσετε με ειλικρίνεια σε όλες τις ερωτήσεις για τη σωστή επίτευξη της έρευνας. Παρακαλώ σημειώνετε τις απαντήσεις σας κυκλώνοντας τον αριθμό που θέλετε. Αν μια ερώτηση δεν σας αντιπροσωπεύει αφήστε την κενή και προχωρήστε στην επόμενη. Αν υπάρχει δυσκολία στην επιλογή μιας απάντησης σημειώστε αυτή που σας αντιπροσωπεύει καλύτερα.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Γενικές πληροφορίες

Φύλο: Άντρας Γυναίκα Ηλικία:

Επάγγελμα ή ιδιότητα:.....

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος/η Άγαμος/η Διαζευγμένος/η /Χήρος/α

Μορφωτικό επίπεδο:.....

Έχετε συμπληρώσει ξανά παρόμοιο ερωτηματολόγιο/α; ΝΑΙ ΟΧΙ

2. Ιστορικό τραυλισμού

Διάγνωση (είδος):.....

Ηλικία έναρξης συμπτωμάτων.....

Ποιος πρόσεξε πρώτος τα συμπτώματα.....

Γεγονός σημαντικό γύρω στην ηλικία έναρξης.....

Έχετε επισκεφθεί άλλον ειδικό εκτός από λογοθεραπευτή στο παρελθόν; Αν ναι τι ειδικότητας και για πόσο καιρό;.....

3. Αξιολογείτε τη σοβαρότητα του τραυλισμού σας:

Ήπιος

Μέτριος

Σοβαρός

4. Λογοθεραπεία:

Λήψη λογοθεραπευτικής παρέμβασης: Έχω λάβει λογοθεραπευτική παρέμβαση

Δεν έχω λάβει λογοθεραπευτική παρέμβαση

Αν ναι, απαντήστε στα παρακάτω:

Διάρκεια λογοθεραπείας (πόσο καιρό;):.....

Επωφεληθήκατε από την λογοθεραπεία; (θετική επίδραση στη ζωή σας) ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, παρακαλώ εξηγήστε πώς.....

Θεωρείται ότι η λογοθεραπεία επιδρά θετικά όσον αφορά τη ποιότητα της ζωής σε ένα άτομο με τραυλισμό; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, παρακαλώ εξηγήστε πώς.....

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Σκεφτείτε τον τραυλισμό σας και αξιολογήστε από το 1 ως το 5 πόσο σας επηρεάζει σε διάφορους τομείς της ζωής σας...

I. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πλήρως
1. Επηρεάζει ο τραυλισμός την υγεία σας και τη καλή φυσική σας κατάσταση;	1	2	3	4	5
2. Επηρεάζει ο τραυλισμός το επίπεδο της ενέργειά σας;	1	2	3	4	5
3. Πόσο ευχαριστημένος/η νοιώθετε με το επίπεδο της ενέργειά σας;	1	2	3	4	5
4. Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα του ύπνου σας;	1	2	3	4	5
II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πλήρως
1. Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με την οικογένειά σας;	1	2	3	4	5
2. Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με τους φίλους σας;	1	2	3	4	5
3. Επηρεάζει η ομιλία σας τις προσωπικές σας σχέσεις;	1	2	3	4	5
4. Επηρεάζει η ομιλία σας τις σχέσεις σας με τους άλλους ανθρώπους;	1	2	3	4	5
5. Δυσκολεύεστε να σηκώσετε το τηλέφωνο όταν είστε στο σπίτι;	1	2	3	4	5
6. Αισθάνεστε άσχημα όταν πρέπει να μιλήσετε στο τηλέφωνο;	1	2	3	4	5
7. Έχετε απομονωθεί ποτέ από το κοινωνικό σας περιβάλλον;	1	2	3	4	5
8. Αποφεύγετε κοινωνικές συζητήσεις;	1	2	3	4	5
9. Νοιώθετε αποκλεισμένοι από κοινωνικές συζητήσεις;	1	2	3	4	5
10. Επηρεάζει η ομιλία σας την δυνατότητα να βρείτε έναν σύντροφο;	1	2	3	4	5
11. Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία σας με τα μέλη της οικογένειά σας;	1	2	3	4	5
12. Πόσο ευχαριστημένοι νοιώθετε με την επικοινωνία που έχετε με το σύντροφό σας;	1	2	3	4	5
13. Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχετε με τους φίλους σας;	1	2	3	4	5
14. Λαμβάνετε ικανοποίηση από την επικοινωνία που έχετε με τους άλλους ανθρώπους;	1	2	3	4	5
15. Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από την οικογένειά σας όταν τη χρειάζεστε;	1	2	3	4	5
16. Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τους φίλους σας όταν τη χρειάζεστε;	1	2	3	4	5
17. Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τον σύντροφό σας όταν τη χρειάζεστε;	1	2	3	4	5
18. Λαμβάνετε την απαραίτητη στήριξη από τους άλλους ανθρώπους όταν τη χρειάζεστε;	1	2	3	4	5

III. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πλήρως
1. Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας;	1	2	3	4	5
2. Νοιώθετε ότι η ομιλία σας επηρεάζει την ικανότητά σας να δουλεύετε;	1	2	3	4	5
3. Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εξέλιξης στη δουλειά σας;	1	2	3	4	5
4. Επηρεάζει η ομιλία σας τις επαγγελματικές ευκαιρίες;	1	2	3	4	5
5. Νοιώθετε ικανοποίηση με τη δουλειά σας;	1	2	3	4	5
6. Έχετε αρνηθεί μία δουλειά λόγω της ομιλία σας;	1	2	3	4	5
7. Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους συναδέλφους σας;	1	2	3	4	5
8. Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους ανωτέρους σας;	1	2	3	4	5
9. Νοιώθετε ικανοποίηση από την επικοινωνία σας στο χώρο εργασίας σας;	1	2	3	4	5
10. Παρουσιάζετε δυσκολία να χρησιμοποιείτε το τηλέφωνο στη δουλειά;	1	2	3	4	5

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πλήρως
1. Νοιώθετε ότι η ομιλία σας επηρεάζει την ικανότητά σας να σπουδάσετε ;	1	2	3	4	5
2.. Επηρεάζει η ομιλία σας τη δυνατότητα εξέλιξης στις σπουδές σας;	1	2	3	4	5
3. Επηρεάζει η ομιλία σας τις ευκαιρίες στη φοίτησή σας;	1	2	3	4	5
4. Νοιώθετε ικανοποίηση με τις σπουδές σας;	1	2	3	4	5
5. Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με τους καθηγητές σας;	1	2	3	4	5
6. Έχετε δυσκολία στην επικοινωνία με συμφοιτητές σας;	1	2	3	4	5
7. Νοιώθετε ικανοποίηση από την επικοινωνία στο χώρο των σπουδών σας;	1	2	3	4	5

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	Καθόλου	Λίγο	Μερικές φορές	Πολύ	Πλήρως
1. Η ομιλία σας επηρεάζει αρνητικά τη διάθεσή σας;	1	2	3	4	5
2. Πόσο συχνά νοιώθετε θυμό;	1	2	3	4	5
3. Πόσο συχνά νοιώθετε κατάθλιψη;	1	2	3	4	5
4. Πόσο συχνά νοιώθετε ενοχή;	1	2	3	4	5
5. Πόσο συχνά νοιώθετε άγχος;	1	2	3	4	5
6. Πόσο συχνά νοιώθετε φόβο;	1	2	3	4	5
7. Πόσο συχνά νοιώθετε ντροπή;	1	2	3	4	5
8. Πόσο συχνά νοιώθετε απογοήτευση;	1	2	3	4	5
9. Πόσο συχνά νοιώθετε μόνος/η;	1	2	3	4	5
10. Βιώνετε αρνητικά συναισθήματα από τις αντιδράσεις των άλλων ανθρώπων για το τραυλισμό σας;	1	2	3	4	5
11. Πόσο συχνά νοιώθετε θετικά συναισθήματα;	1	2	3	4	5
12. Πόσο θετικά αισθάνεστε για το μέλλον σας;	1	2	3	4	5

VII. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πλήρως
1. Επηρεάζει ο τραυλισμός την αυτοπεποίθησή σας;	1	2	3	4	5
2. Επηρεάζει ο τραυλισμός την αίσθηση αυτογνωσία σας;	1	2	3	4	5
3. Επηρεάζει ο τραυλισμός την αυτοεκτίμησή σας;	1	2	3	4	5
4. Επηρεάζει ο τραυλισμός την αίσθηση ελέγχου γύρω από τη ζωή;	1	2	3	4	5

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΑΣ!

2. ΠΙΝΑΚΕΣ SPSS

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΦΥΣΙΚΗ ΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	18	60,0	60,0
	ΛΙΓΟ	4	13,3	73,3
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	90,0
	ΠΟΛΥ	3	10,0	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	12	40,0	40,0
	ΛΙΓΟ	4	13,3	53,3
	ΜΕΤΡΙΑ	8	26,7	80,0
	ΠΟΛΥ	6	20,0	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	17	56,7	56,7
	ΛΙΓΟ	10	33,3	90,0
	ΜΕΤΡΙΑ	2	6,7	96,7
	ΠΟΛΥ	1	3,3	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΙΓΟ	5	16,7	16,7
	ΜΕΤΡΙΑ	17	56,7	73,3
	ΠΟΛΥ	5	16,7	90,0
	ΠΛΗΡΩΣ	3	10,0	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	13	43,3	43,3
	ΛΙΓΟ	10	33,3	76,7
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	93,3
	ΠΟΛΥ	1	3,3	96,7
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΣΤΕ ΝΑ ΣΗΚΩΣΕΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΤΑΝ ΕΙΣΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	9	30,0	30,0	30,0
ΛΙΓΟ	5	16,7	16,7	46,7
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	86,7
ΠΟΛΥ	4	13,3	13,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΑΣΧΗΜΑ ΟΤΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	16,7	16,7
ΛΙΓΟ	8	26,7	26,7	43,3
ΜΕΤΡΙΑ	6	20,0	20,0	63,3
ΠΟΛΥ	10	33,3	33,3	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	7	23,3	23,3	23,3
ΛΙΓΟ	10	33,3	33,3	56,7
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	96,7
ΠΟΛΥ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	16,7	16,7
ΛΙΓΟ	10	33,3	33,3	50,0
ΜΕΤΡΙΑ	11	36,7	36,7	86,7
ΠΟΛΥ	4	13,3	13,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	10,0	10,0	10,0
ΛΙΓΟ	11	36,7	36,7	46,7
ΜΕΤΡΙΑ	11	36,7	36,7	83,3
ΠΟΛΥ	5	16,7	16,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	6,7	6,7
ΛΙΓΟ	8	26,7	26,7	33,3
ΜΕΤΡΙΑ	8	26,7	26,7	60,0
ΠΟΛΥ	10	33,3	33,3	93,3
ΠΛΗΡΩΣ	2	6,7	6,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΧΕΤΕ ΑΠΟΜΟΝΩΘΕΙ ΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	6	20,0	20,0	20,0
ΛΙΓΟ	8	26,7	26,7	46,7
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	86,7
ΠΟΛΥ	3	10,0	10,0	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	11	36,7	36,7	36,7
ΛΙΓΟ	6	20,0	20,0	56,7
ΜΕΤΡΙΑ	6	20,0	20,0	76,7
ΠΟΛΥ	7	23,3	23,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΕΝΑΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	13	43,3	43,3	43,3
ΛΙΓΟ	3	10,0	10,0	53,3
ΜΕΤΡΙΑ	9	30,0	30,0	83,3
ΠΟΛΥ	5	16,7	16,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	3,3	3,3	3,3
ΛΙΓΟ	1	3,3	3,3	6,7
ΜΕΤΡΙΑ	7	23,3	23,3	30,0
ΠΟΛΥ	11	36,7	36,7	66,7

ΠΛΗΡΩΣ	10	33,3	33,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	3,3	3,3	3,3
ΛΙΓΟ	1	3,3	3,3	6,7
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	46,7
ΠΟΛΥ	8	26,7	26,7	73,3
ΠΛΗΡΩΣ	8	26,7	26,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟ	3	10,0	10,0	10,0
ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	43,3
ΠΟΛΥ	12	40,0	40,0	83,3
ΠΛΗΡΩΣ	5	16,7	16,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟ	11	36,7	36,7	36,7
ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	70,0
ΠΟΛΥ	7	23,3	23,3	93,3
ΠΛΗΡΩΣ	2	6,7	6,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΜΕΤΡΙΑ	3	10,0	10,0	10,0
ΠΟΛΥ	15	50,0	50,0	60,0
ΠΛΗΡΩΣ	12	40,0	40,0	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	3,3	3,3	3,3
ΜΕΤΡΙΑ	7	23,3	23,3	26,7
ΠΟΛΥ	19	63,3	63,3	90,0
ΠΛΗΡΩΣ	3	10,0	10,0	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	6,7	6,7
ΜΕΤΡΙΑ	11	36,7	36,7	43,3
ΠΟΛΥ	10	33,3	33,3	76,7
ΠΛΗΡΩΣ	7	23,3	23,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	10,0	10,0	10,0
ΛΙΓΟ	10	33,3	33,3	43,3
ΜΕΤΡΙΑ	13	43,3	43,3	86,7
ΠΟΛΥ	3	10,0	10,0	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	9	30,0	39,1	39,1
ΛΙΓΟ	6	20,0	26,1	65,2
ΜΕΤΡΙΑ	3	10,0	13,0	78,3
ΠΟΛΥ	5	16,7	21,7	100,0
Total	23	76,7	100,0	
Missing System	7	23,3		
Total	30	100,0		

ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΤΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΤΕ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	13	43,3	56,5	56,5
ΛΙΓΟ	3	10,0	13,0	69,6
ΜΕΤΡΙΑ	2	6,7	8,7	78,3
ΠΟΛΥ	5	16,7	21,7	100,0
Total	23	76,7	100,0	
Missing System	7	23,3		
Total	30	100,0		

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	7	23,3	30,4	30,4
ΛΙΓΟ	7	23,3	30,4	60,9
ΜΕΤΡΙΑ	2	6,7	8,7	69,6
ΠΟΛΥ	7	23,3	30,4	100,0
Total	23	76,7	100,0	
Missing System	7	23,3		
Total	30	100,0		

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	21,7	21,7
	ΛΙΓΟ	9	30,0	39,1	60,9
	ΜΕΤΡΙΑ	3	10,0	13,0	73,9
	ΠΟΛΥ	6	20,0	26,1	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	8,7	8,7
	ΛΙΓΟ	1	3,3	4,3	13,0
	ΜΕΤΡΙΑ	8	26,7	34,8	47,8
	ΠΟΛΥ	7	23,3	30,4	78,3
	ΠΛΗΡΩΣ	5	16,7	21,7	100,0
Total	23	76,7	100,0		
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΕΧΕΤΕ ΑΡΝΗΘΕΙ ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	14	46,7	60,9	60,9
	ΛΙΓΟ	1	3,3	4,3	65,2
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	21,7	87,0
	ΠΟΛΥ	3	10,0	13,0	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	8	26,7	34,8	34,8
	ΛΙΓΟ	9	30,0	39,1	73,9
	ΜΕΤΡΙΑ	3	10,0	13,0	87,0
	ΠΟΛΥ	3	10,0	13,0	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΟΥΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	17,4	17,4
	ΛΙΓΟ	7	23,3	30,4	47,8
	ΜΕΤΡΙΑ	9	30,0	39,1	87,0
	ΠΟΛΥ	3	10,0	13,0	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΝΙΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΙΓΟ	6	20,0	26,1	26,1
	ΜΕΤΡΙΑ	4	13,3	17,4	43,5
	ΠΟΛΥ	9	30,0	39,1	82,6
	ΠΛΗΡΩΣ	4	13,3	17,4	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	21,7	21,7
	ΛΙΓΟ	8	26,7	34,8	56,5
	ΜΕΤΡΙΑ	4	13,3	17,4	73,9
	ΠΟΛΥ	6	20,0	26,1	100,0
	Total	23	76,7	100,0	
Missing	System	7	23,3		
Total		30	100,0		

ΝΙΘΕΤΕ ΟΤΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΖΕΤΕ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	13	43,3	50,0	50,0
	ΛΙΓΟ	5	16,7	19,2	69,2
	ΜΕΤΡΙΑ	6	20,0	23,1	92,3
	ΠΟΛΥ	1	3,3	3,8	96,2
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,8	100,0
	Total	26	86,7	100,0	
Missing	System	4	13,3		
Total		30	100,0		

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	9	30,0	34,6	34,6
	ΛΙΓΟ	7	23,3	26,9	61,5
	ΜΕΤΡΙΑ	6	20,0	23,1	84,6

	ΠΟΛΥ	3	10,0	11,5	96,2
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,8	100,0
	Total	26	86,7	100,0	
Missing	System	4	13,3		
Total		30	100,0		

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	11	36,7	42,3	42,3
	ΛΙΓΟ	6	20,0	23,1	65,4
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	19,2	84,6
	ΠΟΛΥ	4	13,3	15,4	100,0
	Total	26	86,7	100,0	
Missing	System	4	13,3		
Total		30	100,0		

ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	7,7	7,7
	ΛΙΓΟ	4	13,3	15,4	23,1
	ΜΕΤΡΙΑ	6	20,0	23,1	46,2
	ΠΟΛΥ	9	30,0	34,6	80,8
	ΠΛΗΡΩΣ	5	16,7	19,2	100,0
Total	26	86,7	100,0		
Missing	System	4	13,3		
Total		30	100,0		

ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	15,4	15,4
	ΛΙΓΟ	8	26,7	30,8	46,2
	ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	46,2	92,3
	ΠΟΛΥ	1	3,3	3,8	96,2
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,8	100,0
Total	26	86,7	100,0		
Missing	System	4	13,3		
Total		30	100,0		

ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	20,0	23,1	23,1
	ΛΙΓΟ	6	20,0	23,1	46,2
	ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	46,2	92,3
	ΠΟΛΥ	2	6,7	7,7	100,0

Total	26	86,7	100,0
Missing System	4	13,3	
Total	30	100,0	

ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΟΥ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟ	6	20,0	23,1	23,1
Valid ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	46,2	69,2
Valid ΠΟΛΥ	6	20,0	23,1	92,3
Valid ΠΛΗΡΩΣ	2	6,7	7,7	100,0
Total	26	86,7	100,0	
Missing System	4	13,3		
Total	30	100,0		

Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΡΕΑΖΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	6,7	6,7
Valid ΛΙΓΟ	4	13,3	13,3	20,0
Valid ΜΕΤΡΙΑ	15	50,0	50,0	70,0
Valid ΠΟΛΥ	9	30,0	30,0	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΥΜΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	10,0	10,0	10,0
Valid ΛΙΓΟ	8	26,7	26,7	36,7
Valid ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	70,0
Valid ΠΟΛΥ	8	26,7	26,7	96,7
Valid ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	16,7	16,7
Valid ΛΙΓΟ	12	40,0	40,0	56,7
Valid ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	90,0
Valid ΠΟΛΥ	3	10,0	10,0	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΕΝΟΧΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	13,3
	ΛΙΓΟ	10	33,3	46,7
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	63,3
	ΠΟΛΥ	11	36,7	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΓΧΟΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	3,3	3,3
	ΛΙΓΟ	2	6,7	10,0
	ΜΕΤΡΙΑ	13	43,3	53,3
	ΠΟΛΥ	11	36,7	90,0
	ΠΛΗΡΩΣ	3	10,0	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΦΟΒΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΙΓΟ	5	16,7	16,7
	ΜΕΤΡΙΑ	14	46,7	63,3
	ΠΟΛΥ	11	36,7	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΝΤΡΟΠΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΙΓΟ	9	30,0	30,0
	ΜΕΤΡΙΑ	13	43,3	73,3
	ΠΟΛΥ	8	26,7	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	6,7
	ΛΙΓΟ	11	36,7	43,3
	ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	76,7
	ΠΟΛΥ	7	23,3	100,0
	Total	30	100,0	100,0

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΟΝΟΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	11	36,7	36,7
	ΛΙΓΟ	4	13,3	50,0
	ΜΕΤΡΙΑ	11	36,7	86,7
	ΠΟΛΥ	4	13,3	100,0

Total	30	100,0	100,0
-------	----	-------	-------

ΒΙΩΝΕΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	13,3	13,3
ΛΙΓΟ	9	30,0	30,0	43,3
ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	76,7
ΠΟΛΥ	6	20,0	20,0	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΕΤΙΚΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟ	1	3,3	3,3	3,3
ΜΕΤΡΙΑ	13	43,3	43,3	46,7
ΠΟΛΥ	15	50,0	50,0	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΠΟΣΟ ΘΕΤΙΚΑ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟ	3	10,0	10,0	10,0
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	50,0
ΠΟΛΥ	15	50,0	50,0	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	6,7	6,7	6,7
ΛΙΓΟ	6	20,0	20,0	26,7
ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	60,0
ΠΟΛΥ	11	36,7	36,7	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	13,3	13,3
ΛΙΓΟ	7	23,3	23,3	36,7
ΜΕΤΡΙΑ	12	40,0	40,0	76,7
ΠΟΛΥ	6	20,0	20,0	96,7
ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	13,3	13,3	13,3
	ΛΙΓΟ	8	26,7	26,7	40,0
	ΜΕΤΡΙΑ	5	16,7	16,7	56,7
	ΠΟΛΥ	12	40,0	40,0	96,7
	ΠΛΗΡΩΣ	1	3,3	3,3	100,0
	Total	30	100,0	100,0	

ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	16,7	16,7	16,7
	ΛΙΓΟ	9	30,0	30,0	46,7
	ΜΕΤΡΙΑ	10	33,3	33,3	80,0
	ΠΟΛΥ	6	20,0	20,0	100,0
	Total	30	100,0	100,0	

**ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ
ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ**

Crosstab

Count

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	6	0	12
	ΛΙΓΟ	3	1	0	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	1	4	8
	ΠΟΛΥ	1	2	3	6
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	2	3	0	5
	ΜΕΤΡΙΑ	8	3	6	17
	ΠΟΛΥ	2	2	1	5
	ΠΛΗΡΩΣ	1	2	0	3
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΣΤΕ ΝΑ ΣΗΚΩΣΕΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΤΑΝ ΕΙΣΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	3	0	9
	ΛΙΓΟ	2	3	0	5
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	6	12
	ΠΟΛΥ	2	1	1	4
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1	0	2
	ΛΙΓΟ	5	3	0	8
	ΜΕΤΡΙΑ	4	3	1	8
	ΠΟΛΥ	3	2	5	10
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	1	2
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1	0	3
	ΛΙΓΟ	6	4	1	11
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	5	11
	ΠΟΛΥ	2	2	1	5
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΕΝΑΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	10	3	0	13
	ΛΙΓΟ	1	2	0	3
	ΜΕΤΡΙΑ	2	5	2	9
	ΠΟΛΥ	0	0	5	5
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	0	0	1
	ΛΙΓΟ	1	0	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	0	4	3	7
	ΠΟΛΥ	6	1	4	11
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	1	0	2	3
	ΜΕΤΡΙΑ	1	5	4	10
	ΠΟΛΥ	8	3	1	12
	ΠΛΗΡΩΣ	3	2	0	5
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΜΕΤΡΙΑ	2	1	0	3
	ΠΟΛΥ	4	4	7	15
	ΠΛΗΡΩΣ	7	5	0	12
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	0	1	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	2	2	3	7
	ΠΟΛΥ	9	6	4	19
	ΠΛΗΡΩΣ	2	1	0	3
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	0	3	0	3
	ΛΙΓΟ	4	3	3	10
	ΜΕΤΡΙΑ	6	3	4	13
	ΠΟΛΥ	2	1	0	3
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1	0	2
	ΛΙΓΟ	0	0	1	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	1	4	8
	ΠΟΛΥ	5	2	0	7
	ΠΛΗΡΩΣ	2	3	0	5
Total		11	7	5	23

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1	0	4
	ΛΙΓΟ	3	4	0	7
	ΜΕΤΡΙΑ	4	1	4	9
	ΠΟΛΥ	1	1	1	3
Total		11	7	5	23

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΤΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΖΕΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	5	1	13
	ΛΙΓΟ	2	3	0	5
	ΜΕΤΡΙΑ	1	1	4	6
	ΠΟΛΥ	0	1	0	1

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	4	0	9
	ΛΙΓΟ	3	4	0	7
	ΜΕΤΡΙΑ	1	1	4	6
	ΠΟΛΥ	1	1	1	3
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0	1
Total		11	10	5	26

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1	0	2
	ΛΙΓΟ	1	2	1	4
	ΜΕΤΡΙΑ	2	1	3	6
	ΠΟΛΥ	4	4	1	9
	ΠΛΗΡΩΣ	3	2	0	5
Total		11	10	5	26

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2	0	4
	ΛΙΓΟ	4	4	0	8
	ΜΕΤΡΙΑ	3	4	5	12
	ΠΟΛΥ	1	0	0	1
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0	1
Total		11	10	5	26

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	2	0	6
	ΛΙΓΟ	2	3	1	6
	ΜΕΤΡΙΑ	5	3	4	12
	ΠΟΛΥ	0	2	0	2
Total		11	10	5	26

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΟΥ	ΛΙΓΟ	2	1	3	6
	ΜΕΤΡΙΑ	5	5	2	12
	ΠΟΛΥ	3	3	0	6
	ΠΛΗΡΩΣ	1	1	0	2
Total		11	10	5	26

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΡΕΑΖΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1	0	2
	ΛΙΓΟ	2	2	0	4
	ΜΕΤΡΙΑ	7	4	4	15
	ΠΟΛΥ	3	3	3	9
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΥΜΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	2	0	3
	ΛΙΓΟ	4	3	1	8
	ΜΕΤΡΙΑ	4	4	2	10
	ΠΟΛΥ	4	0	4	8
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	3	0	5
	ΛΙΓΟ	5	2	5	12
	ΜΕΤΡΙΑ	4	4	2	10
	ΠΟΛΥ	2	1	0	3
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΕΝΟΧΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1	1	4
	ΛΙΓΟ	5	5	0	10
	ΜΕΤΡΙΑ	2	2	1	5
	ΠΟΛΥ	4	2	5	11
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΓΧΟΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	0	1	0	1
	ΛΙΓΟ	2	0	0	2
	ΜΕΤΡΙΑ	6	2	5	13
	ΠΟΛΥ	5	4	2	11
	ΠΛΗΡΩΣ	0	3	0	3
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΦΟΒΟ	ΛΙΓΟ	4	1	0	5
	ΜΕΤΡΙΑ	7	5	2	14
	ΠΟΛΥ	2	4	5	11
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΝΤΡΟΠΗ	ΛΙΓΟ	5	3	1	9
	ΜΕΤΡΙΑ	5	3	5	13
	ΠΟΛΥ	3	4	1	8
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	0	2	0	2
	ΛΙΓΟ	6	2	3	11
	ΜΕΤΡΙΑ	4	3	3	10
	ΠΟΛΥ	3	3	1	7
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΟΝΟΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	6	2	11
	ΛΙΓΟ	3	0	1	4
	ΜΕΤΡΙΑ	6	2	3	11
	ΠΟΛΥ	1	2	1	4
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΕΤΙΚΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ	ΛΙΓΟ	1	0	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	4	3	6	13
	ΠΟΛΥ	8	6	1	15
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΩΘΗΝ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1	0	2
	ΛΙΓΟ	4	2	0	6
	ΜΕΤΡΙΑ	6	3	1	10
	ΠΟΛΥ	1	4	6	11
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1	0	4
	ΛΙΓΟ	4	3	0	7
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3	6	12
	ΠΟΛΥ	2	3	1	6
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2	0	4
	ΛΙΓΟ	5	3	0	8
	ΜΕΤΡΙΑ	3	1	1	5
	ΠΟΛΥ	3	3	6	12
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1	0	1
Total		13	10	7	30

		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ			Total
		ΗΠΙΟΣ	ΜΕΤΡΙΟΣ	ΣΟΒΑΡΟΣ	
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	3	0	5
	ΛΙΓΟ	5	4	0	9
	ΜΕΤΡΙΑ	2	1	7	10
	ΠΟΛΥ	4	2	0	6
Total		13	10	7	30

**ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΣ ΣΗ-
ΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ**

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	9	9
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	2	2
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΦΥΣΙΚΗ ΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΜΕΤΡΙΑ	2	3
	ΠΟΛΥ	2	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	9	8
ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ	ΛΙΓΟ	5	5
ΥΠΝΟΥ ΣΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	0	2
	ΠΟΛΥ	1	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	7
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	6	4
ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	3	3
	ΠΟΛΥ	0	0
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	6
ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΣΤΕ ΝΑ ΣΗΚΩΣΕΤΕ ΤΟ	ΛΙΓΟ	3	2
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΤΑΝ ΕΙΣΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΜΕΤΡΙΑ	6	6
	ΠΟΛΥ	3	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΑΣΧΗΜΑ ΟΤΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	2
	ΛΙΓΟ	4	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3
	ΠΟΛΥ	5	5
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	2
	ΛΙΓΟ	5	5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	7
	ΠΟΛΥ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	2
	ΛΙΓΟ	5	5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	6
	ΠΟΛΥ	2	2
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	0
	ΛΙΓΟ	4	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	5
	ΠΟΛΥ	4	6
	ΠΛΗΡΩΣ	2	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΠΟΜΟΝΩΘΕΙ ΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	2
	ΛΙΓΟ	3	5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	7
	ΠΟΛΥ	2	1
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1
	ΛΙΓΟ	5	6
	ΜΕΤΡΙΑ	5	6
	ΠΟΛΥ	3	2
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	5
	ΛΙΓΟ	4	2
	ΜΕΤΡΙΑ	2	4
	ΠΟΛΥ	3	4
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΕΝΑΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	6
	ΛΙΓΟ	2	1
	ΜΕΤΡΙΑ	5	4
	ΠΟΛΥ	1	4
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	0
	ΛΙΓΟ	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	4
	ΠΟΛΥ	7	4
	ΠΛΗΡΩΣ	4	6
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	0	1
	ΛΙΓΟ	1	0
	ΜΕΤΡΙΑ	5	7
	ΠΟΛΥ	5	3
	ΠΛΗΡΩΣ	4	4
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	1	2
	ΜΕΤΡΙΑ	5	5
	ΠΟΛΥ	7	5
	ΠΛΗΡΩΣ	2	3
	Total	15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΛΙΓΟ	5	6
	ΜΕΤΡΙΑ	5	5
	ΠΟΛΥ	4	3
	ΠΛΗΡΩΣ	1	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΜΕΤΡΙΑ	1	2
	ΠΟΛΥ	8	7
	ΠΛΗΡΩΣ	6	6
	Total	15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	0
	ΜΕΤΡΙΑ	3	4
	ΠΟΛΥ	11	8
	ΠΛΗΡΩΣ	0	3
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1
	ΜΕΤΡΙΑ	5	6
	ΠΟΛΥ	6	4
	ΠΛΗΡΩΣ	3	4
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΟΤΑΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1
	ΛΙΓΟ	5	5
	ΜΕΤΡΙΑ	6	7
	ΠΟΛΥ	2	1
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	5
	ΛΙΓΟ	2	4
	ΜΕΤΡΙΑ	2	1
	ΠΟΛΥ	2	3
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	3
	ΛΙΓΟ	3	4
	ΜΕΤΡΙΑ	0	2
	ΠΟΛΥ	3	4
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	2
	ΛΙΓΟ	4	5
	ΜΕΤΡΙΑ	1	2
	ΠΟΛΥ	2	4
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	0
	ΛΙΓΟ	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	3	5
	ΠΟΛΥ	2	5
	ΠΛΗΡΩΣ	3	2
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΡΝΗΘΕΙ ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	7
	ΛΙΓΟ	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	2	3
	ΠΟΛΥ	1	2
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	5
	ΛΙΓΟ	6	3
	ΜΕΤΡΙΑ	0	3
	ΠΟΛΥ	1	2
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΟΥΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2
	ΛΙΓΟ	2	5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	4
	ΠΟΛΥ	1	2
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	2	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	1
	ΠΟΛΥ	3	6
	ΠΛΗΡΩΣ	2	2
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	1
	ΛΙΓΟ	2	6
	ΜΕΤΡΙΑ	2	2
	ΠΟΛΥ	2	4
Total		10	13

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΤΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΖΕΤΕ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	7
	ΛΙΓΟ	3	2
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3
	ΠΟΛΥ	0	1
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	4
	ΛΙΓΟ	2	5
	ΜΕΤΡΙΑ	3	3
	ΠΟΛΥ	2	1
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	4
	ΛΙΓΟ	1	5
	ΜΕΤΡΙΑ	2	3
	ΠΟΛΥ	2	2
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1
	ΛΙΓΟ	3	1
	ΜΕΤΡΙΑ	1	5
	ΠΟΛΥ	5	4
	ΠΛΗΡΩΣ	2	3
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	0
	ΛΙΓΟ	3	5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	7
	ΠΟΛΥ	0	1
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	4
	ΛΙΓΟ	3	3
	ΜΕΤΡΙΑ	5	7
	ΠΟΛΥ	2	0
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΟΥ	ΛΙΓΟ	3	3
	ΜΕΤΡΙΑ	6	6
	ΠΟΛΥ	3	3
	ΠΛΗΡΩΣ	0	2
Total		12	14

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΑΣ ΕΠΡΕΑΖΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1
	ΛΙΓΟ	3	1
	ΜΕΤΡΙΑ	7	8
	ΠΟΛΥ	4	5
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΥΜΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	2
	ΛΙΓΟ	5	3
	ΜΕΤΡΙΑ	5	5
	ΠΟΛΥ	4	4
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	1
	ΛΙΓΟ	5	7
	ΜΕΤΡΙΑ	4	6
	ΠΟΛΥ	2	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΕΝΟΧΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	0
	ΛΙΓΟ	4	6
	ΜΕΤΡΙΑ	3	2
	ΠΟΛΥ	4	7
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΓΧΟΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	0
	ΛΙΓΟ	1	1
	ΜΕΤΡΙΑ	6	7
	ΠΟΛΥ	7	4
	ΠΛΗΡΩΣ	0	3
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΝΤΡΟΠΗ	ΛΙΓΟ	6	3
	ΜΕΤΡΙΑ	6	7
	ΠΟΛΥ	3	5
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	0
	ΛΙΓΟ	7	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	7
	ΠΟΛΥ	3	4
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΟΝΟΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	5
	ΛΙΓΟ	2	2
	ΜΕΤΡΙΑ	5	6
	ΠΟΛΥ	2	2
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΒΙΩΝΕΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1
	ΛΙΓΟ	3	6
	ΜΕΤΡΙΑ	5	5
	ΠΟΛΥ	3	3
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΝΙΩΘΕΤΕ ΘΕΤΙΚΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ	ΛΙΓΟ	0	1
	ΜΕΤΡΙΑ	5	8
	ΠΟΛΥ	9	6
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΠΟΣΟ ΘΕΤΙΚΑ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΑΣ	ΛΙΓΟ	1	2
	ΜΕΤΡΙΑ	6	6
	ΠΟΛΥ	8	7
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	0
	ΛΙΓΟ	5	1
	ΜΕΤΡΙΑ	4	6
	ΠΟΛΥ	4	7
	ΠΛΗΡΩΣ	0	1
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΑΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	0
	ΛΙΓΟ	4	4
	ΜΕΤΡΙΑ	3	2
	ΠΟΛΥ	3	9
	ΠΛΗΡΩΣ	1	0
Total		15	15

Crosstab

Count

		ΦΥΛΟ	
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Ο ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ	ΚΑΘΟΛΟΥ	4	1
	ΛΙΓΟ	5	4
	ΜΕΤΡΙΑ	4	6
	ΠΟΛΥ	2	4
Total		15	15